

MEMÒRIA 2011

SUMARI

1. PRIORITATS INSTITUCIONALS

2. ACCIONS TRANSVERSALS

2.1. Iniciativa quadriennal: l'emergència d'un món multipolar	05
2.1.1 Brasil: emergència com a actor global i lideratge regional.....	05
2.1.2 Rússia: emergència o declivi?	07
2.1.3 Turquia i el món multipolar	08
2.1.4 La Xina emergent en un món multipolar	10

3. INICIATIVES

3.1 Recerques

3.1.1 EU4SEAS: la UE i el multilateralisme subregional	15
3.1.2 INEX.....	21

3.2 Activitats

3.2.1 Esmorzars europeus	23
3.2.2 Agenda de Desenvolupament Iberoamericana.....	23
3.2.3 Seminari de Seguretat i Defensa a la Mediterrània	25
3.2.4 Fòrum de Joves Investigadors en Dinàmiques Interculturals.....	26

4. PROJECTES

4.1 Anuario internacional CIDOB	29
4.2 Anuario Asia-Pacífico	29
4.3 Anuario de la inmigración en España.....	30
4.4 Observatori Algèria.....	31

5. PROGRAMES

5.1 Persones i fronteres

5.1.1 Migracions a Espanya	33
5.1.2 Gestió de fronteres.....	36
5.1.3 Polítiques públiques de migració a Iberoamèrica.....	38
5.1.4 Polítiques migratòries a Europa	40
5.1.5 Identitat europea: explorant la identitat a partir de la complexitat ..	46

5.2 Una vida més segura

5.2.1 El paper de la cooperació al desenvolupament	49
5.2.2 Cooperació descentralitzada.....	50
5.2.3 Integració econòmica i energètica a la Mediterrània Occidental.....	53
5.2.4 Consolidació democràtica de les FFAA d'Amèrica Llatina	54
5.2.5 Seguretat a la Mediterrània.....	54
5.2.6 Fonts de tensió a Afganistan i Pakistan: una perspectiva regional...	61
5.2.7 La Integració dels elements de promoció de la democràcia, drets humans i seguretat humana a la política espanyola de cooperació al desenvolupament	62

5.2.8 Estratègia espanyola de seguretat	62
5.2.9 Quina seguretat per a l'Àsia Central?	64
5.2.10 Seguretat i política mundial.....	66

5.3 Una governança democràtica eficaç

5.3.1 Unió Europea: una nova política exterior per a un actor global.....	69
5.3.2 Esmorzars europeus	70
5.3.3 Democràcia a la UE: noves eines, noves amenaces	71
5.3.4 L'Europa àmplia: ampliació i Associació Oriental	73
5.3.5 Europa i la Mediterrània.....	76
5.3.6 La dimensió territorial de les relacions euromediterrànies.....	78
5.3.7 Protestes i canvi polític al món àrab	79
5.3.8 Dinàmiques de la integració a Amèrica Llatina	85
5.3.9 Ciutats i regions a Amèrica Llatina.....	89
5.3.10 Pobles indígenes a Amèrica Llatina.....	90
5.3.11 Cuba en temps de canvis	90

6. DOCUMENTACIÓ I DIFUSIÓ

6.1 Centre de Documentació i Biblioteca

6.1.1 Biblioteca digital	93
6.1.2 Projectes del Centre de Documentació	95
6.1.3 Projectes dels quals forma part el Centre de Documentació	96
6.1.4 La Biblioteca i el catàleg.....	97

6.2 Publicacions en paper i digitals

6.2.1 Publicacions en paper i en línia	99
6.2.2 Publicacions exclusivament en línia	103
6.2.3 <i>Microsites</i> i observatoris	105

6.3 Difusió i comunicació

6.3.1 Pàgina Web del CIDOB	107
6.3.2 Xarxes socials	111
6.3.3 Col·laboracions als mitjans de comunicació.....	111

1. PRIORITATS INSTITUCIONALS

L'any 2011 ha vingut marcat per dos grans esdeveniments en l'àmbit internacional: un ja es perfilava amb anterioritat, la crisi de la Unió Europea, l'altre va agafar per sorpresa els analistes internacionals, la Primavera Àrab. Tal i com ja s'havia previst, el context domèstic ha estat difícil, i ha repercutit directament sobre CIDOB amb retallades de recursos importants en el pressupost inicial, i algunes davallades suplementàries durant l'any. Tanmateix 2011 ha estat en global un bon any per CIDOB, amb molta visibilitat i atractiu internacional, i on CIDOB ha anat consolidat la seva visibilitat social i internacional.

El programa s'ha anat adaptant a aquesta nova realitat durant tot l'any. Pel que fa a la crisi europea, CIDOB ha participat dels debats locals i internacionals, amb presències importants com la del comissari Almúnia, i amb nombroses col·laboracions amb els mitjans de comunicació, que aquest any han posat especialment el focus en Europa. A més del seguiment dels temes institucionals, s'ha iniciat una línia de treball de més llarga durada sobre la qualitat de la democràcia a Europa, que seguirà essent primordial en els propers anys. En aquesta línia, s'ha iniciat la recerca de socis internacionals com ara l'Open Society Institute (Nova York), la London School of Economics o el Centre for Liberal Strategies (Sofia).

Però si hi ha un fet que ha alterat notablement la programació d'activitats, ha estat la Primavera Àrab. Durant 2011 l'equip de CIDOB ha efectuat una dotzena de viatges al Marroc, Algèria, Tunísia, Líbia i Egipte per seguir en directe els esdeveniments, i ha participat en debats, taules rodones i seminaris a tota Europa analitzant els esdeveniments. CIDOB ha estat actiu en els debats sobre la resposta europea a la Primavera Àrab, participant en processos de consulta nacional i internacional, elaborant publicacions pròpies, publicant en mitjans de comunicació i organitzant xerrades i seminaris. La transformació al món àrab continuarà essent una preocupació central en els anys vinents, construint a partir de les bases establertes el 2011.

Pel que fa a la primera de les prioritats institucionals que s'havien marcat per a 2011, la transversalitat en els continguts, s'ha pogut seguir el procés de consolidació metodològica en línia amb el Pla Director: s'ha començat la renovació de la *Revista CIDOB d'afers internacionals*, que encara estava pendent, s'ha redissenyat la pàgina web per fer els continguts més accessibles i, sobretot, s'ha potenciat el treball cooperatiu entre investigadors i amb la resta de l'equip, per evitar la segmentació de continguts, amb l'elaboració d'un informe conjunt (sobre política de visats) i nombrosos projectes que afecten vàries àrees temàtiques i funcionals.

El segon objectiu institucional, la creació d'un servei de referència en documentació electrònica, ha tingut un impuls substancial. La creació d'un motor de recerca propi i l'entrada del material disponible (cronologies, estadístiques, mapes, anuaris, referències, articles, entrevistes, etc.) en un format electrònic etiquetat que pot ser trobat amb criteris de recerca molt senzills i accessibles des de buscadors externs (com ara Google i Bing) significa que el fons documental de dècades està ara accessible a usuaris de tot el món amb un sol clic. Tenint en compte que la nostra web té més d'un milió d'usuaris diferents, el 70% dels quals estan a les Amèriques, hem augmentat exponencialment el potencial d'impacte de tots els continguts generats per CIDOB.

El tercer objectiu institucional era d'eficiència en l'ús dels recursos. En aquest àmbit, 2011 ha seguit en la línia d'anys anteriors. S'ha pogut absorbir el xoc de la caiguda inesperada de recursos durant l'any amb una combinació de contenció en la despesa i d'accés a nous recursos, de manera que no s'ha generat dèficit i s'ha seguit eixugant el poc deute que encara arrossega la Fundació. Ha calgut reorientar una part dels recursos per poder respondre a l'actualitat, en particular per poder fer el seguiment de la situació canviant al món àrab.

L'ÍNDEX GLOBAL DE *THINK TANKS* 2011 HA SITUAT EL CIDOB ENTRE ELS 50 MILLORS *THINK TANKS* D'EUROPA OCCIDENTAL.

L'índex global de *Think Tanks* 2011 ha situat el CIDOB en el núm. 33 entre els 50 millors *think tanks* en la categoria dels "Top 50 Think Tanks in Western Europe".

Aquesta nova edició de el *Global Go-To Think Tanks*, que publica cada any la Universitat de Pennsylvania, ha estat elaborada a partir d'un procés de nominació i consulta sistemàtica a un univers de 1.500 acadèmics, experts, analistes de *think tanks* i periodistes de tot el món, i ha estat descrit com la millor guia especialitzada al "mercat global de les idees".

Per segon any consecutiu, CIDOB entra en aquesta llista. CIDOB s'instal·la doncs en el mapa europeu i global dels *think tanks*.

2. ACCIONS TRANSVERSALS

D'acord amb la proposta del Pla Director 2010-2013, CIDOB porta a terme una iniciativa quadriennal i uns projectes anuals (en aquest cas, biennals) que tenen un caràcter transversal i serveixen de punt focal a tot l'equip investigador. Aquestes dues grans accions són transversals als àmbits dels tres programes de CIDOB i tenen un tractament diferenciat.

2.1 INICIATIVA QUADRIENNAL: L'EMERGÈNCIA D'UN MÓN MULTIPOLAR

El Pla Director preveu un projecte de recerca quadriennal centrat en la reflexió sobre l'emergència d'un Món multipolar. Es tracta més d'una gran línia d'orientació global de la recerca que no d'un projecte lineal i continuat. El 2011 el progrés en aquesta línia ha estat irregular a causa, sobretot, dels desequilibris de recursos i la necessitat de retallar o posposar activitats, però s'ha avançat en aspectes importants i, sobretot, en la incorporació transversal d'aquesta temàtica a les activitats i línies de treball dels tres programes.

A partir de la constatació que hi ha un moment de redistribució del poder polític i econòmic d'on sorgeix un món diferent del que coneixíem, ens fem preguntes com ara: Com serà la governança global en aquest món? Quin paper jugarà la Unió Europea en aquest nou Món multipolar? Quines conseqüències concretes tindrà el multipolarisme en la vida diària de les persones i en el nostre entorn local?

QUATRE POLS: BRASIL, RÚSSIA, TURQUIA I XINA

Tal i com preveu el Pla Director, especialitzar-se i aplicar una mirada directa i de terreny obliga a triar, en aquest cas, quatre pols d'aquest multipolarisme emergent i dedicar-hi una part important dels recursos, de manera que s'aconsegueixi esdevenir centre de referència sobre aquests països a l'Estat. Els pols que hem triat per a aquest quadrienni són Brasil, Rússia, Turquia i Xina.

2.1.1 BRASIL: EMERGÈNCIA COM A ACTOR GLOBAL I LIDERATGE REGIONAL

Dins el marc general de l'estudi d'aquests nous poders emergents, el Brasil ha tingut una atenció especial el 2011. Els objectius específics per a aquest país en el si del projecte eren:

1. Identificar els actors claus en la política exterior del Brasil.
2. Paper del Brasil com a líder regional davant la reconfiguració del mapa de la integració regional.
3. Brasil com a actor global: projecció del Brasil en l'escenari internacional.
4. Perspectives de les relacions entre la UE i el Brasil i els efectes en les relacions interregionals.

PRODUCCIÓ DE CONTINGUTS

INVESTIGACIÓ I RECERQUES DE LES PERSONES

Brasil: emergència com a actor global i lideratge regional

La recerca analitza l'ascens del protagonisme del Brasil durant els darrers deu anys durant els mandats del president Lula da Silva i la seva successora, Dilma Rousseff. S'estudia el paper de lideratge del Brasil en la reconfiguració del mapa de la integració regional llatinoamericana i el sorgiment de nous fòrums de concertació, prevenció i solució de conflictes com UNASUR. D'altra banda s'analitza la projecció del Brasil com a actor emergent en un món creixentment multipolar i les continuïtats i canvis en la seva política exterior. L'objectiu és analitzar l'impacte d'aquest nou lideratge en la governança internacional i en les relacions amb la UE i quines implicacions es poden derivar per a la política exterior espanyola respecte al Brasil i a la regió llatinoamericana. L'any 2011, amb el suport de l'AECID, es va realitzar un treball de dos mesos al Brasil a on es va entrevistar més de 50 persones de rellevància en l'elaboració i anàlisi de la política exterior brasilera.

Coordinadora: Anna Ayuso, investigadora principal, CIDOB.

La projecció internacional del Brasil vers la Unió Europea durant els governs de Lula (2003-2010): estratègies culturals de la diplomàcia brasilera

La investigació s'enquadra en un projecte de tesi doctoral que té com a objectiu analitzar el rol de la dimensió cultural en la política externa brasilera en el context de l'emergència del Brasil com a nou actor global. L'estudi té com a enfocament la diplomàcia cultural brasilera cap a la Unió Europea durant els dos mandats del president Luis Inácio Lula da Silva (2003-2010).

Investigador: Fabricio Borges Carrijo, CIDOB.

Directores: Anna Ayuso, investigadora principal, CIDOB i **Elisabete Sanches Rochas**, Universidade Estadual de São Paulo (UNESP).

ACTIVITATS, DEBATS, INTERCANVIS

Seminari 'El Brasil després de Lula. Èxits i desafiaments en la reducció de la pobresa i el lideratge regional'

El seminari va tenir com a objectiu analitzar els canvis experimentats pel Brasil durant els dos mandats del president Lula, tant en l'àmbit intern, com en la seva projecció internacional. Els analistes van exposar les seves ponències dividides en quatre grans blocs que van incloure: els desafiaments pendents per a la governabilitat del Brasil; els avenços i reptes pel que fa al creixement i la lluita contra la pobresa i la desigualtat; el context de la integració regional; i les relacions hemisfèriques, les noves i velles aliances del Brasil i la projecció global del Brasil. El seminari va finalitzar amb una taula rodona sobre les relacions del Brasil amb la UE i Espanya.

Participants ponents: Narcís Serra, president de CIDOB, **Alcides Costa Vaz**, Universidade de Brasília; **Enestor Dos Santos**, BBVA; **Sonia Fleury**, EBAPE-FGV; **Renato Flores**, EPGA-FGV; **Miriam Gomes Saraiva**, PUCRJ; **Lena Lavinas**, UFRJ; **Elisabete**

Sanches Rochas, Universidade Estadual Paulista; **Ricardo Sennes**, Prospectiva; **Paulo Sotero**, WWC; **Alfredo Valladao**, Sciences-Po.

Comentaristes: **Luis Manuel Alonso**, Universitat de Barcelona; **Anna Ayuso**, CIDOB; **Katty Cascante**, Fundación Alternativas; **Manuel Cienfuegos**, ORLA-UPF; **Susane Gratius**, FRIDE; **Francisco Longo**, ESADE; **Íñigo Macías**, CIDOB; **Andrés Malamud**, Universidade de Lisboa; **José Antonio Sanahuja**, ICEI-UCM; **Silvia Simonit**, UPF; **Juan Pablo Soriano**, UAB.

Organitza: CIDOB amb la col·laboració de l'AECID.

3 de febrer, CIDOB.

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

DOSSIER CIDOB

“De Lula a Dilma: dos líderes para un Brasil en transformación”

http://www.cidob.org/es/publicaciones/dossiers/brasil_2011/de_lula_a_dilma_dos_lideres_para_un_brasil_en_transformacion

ALTRES

Carrijo, Fabricio Borges (2011) **“Fotografia e identidade para a paz”** a Ferrari, A. et al., *Horizontes de Brasil: escenarios, intercambios y diversidad*. Barcelona: Apec, p. 1583-98.

2.1.2 RÚSSIA: EMERGÈNCIA O DECLIVI?

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

REVISTA CIDOB D'AFERS INTERNACIONALS

Revista CIDOB d'afers internacionals, núm. 96, **“¿20 años después, hacia dónde va Rusia?”**. Desembre de 2011.

Carmen Claudín i Nicolás de Pedro, coords.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/revistas/revista_cidob_d_afers_internacionales/veinte_anos_despues_hacia_donde_va_rusia

- **“¿Qué Rusia, veinte años después?”**, Carmen Claudín.
- **“Rusia en un mundo multipolar: el papel de las identidades y los “mapas cognitivos”**”, Andrey Makarychev.
- **“La economía rusa en la crisis mundial: una valoración de la etapa Medvédev”**, Antonio Sánchez Andrés.
- **“Nacionalismo y construcción estatal en Rusia: un consenso social debilitado”**, Marlène Laruelle.
- **“La sociedad civil rusa, veinte años después”**, Samuel A. Greene.
- **“¿Neoliberalismo a la rusa? Políticas de información y propaganda en la Rusia contemporánea”**, Miguel Vázquez Liñán.
- **“Chechenia como reflejo de las dinámicas políticas de Rusia”**, Francesc Serra Massansalvador.

OPINIÓ

Opinió CIDOB, n.º 127, “**Alternança à la russe**”, Carmen Claudín. 3 d'octubre 2011.
http://www.cidob.org/index.php/es/publicaciones/opinion/europa/alternancia_a_la_russe

ALTRES

Carmen Claudín i Nicolás de Pedro, “**Por fin buenas noticias de Rusia**”, *El País*. 21 de desembre 2011.

http://internacional.elpais.com/internacional/2011/12/21/actualidad/1324492565_284239.html

2.1.3 TURQUIA I EL MÓN MULTIPOLAR

Turquia està desenvolupant una nova política exterior multidimensional que vol fer compatible la seva tradicional vocació europea amb un paper regional cada cop més potent i reconegut, especialment en zones com l'Orient Mitjà, els Balcans i el Caucas. L'explosió de protestes al món àrab ha donat a Turquia l'oportunitat de fer visible la seva influència a la regió però ha evidenciat també la fragilitat de les relacions amb alguns dels seus veïns. L'any 2011 ha estat també un any d'eleccions en què el partit de Recep Tayyip Erdogan, l'AKP, ha aconseguit una majoria confortable. Tanmateix, requerirà acords amb altres forces per aprovar la nova constitució i s'enfronta a tensions recurrents entorn a la qüestió kurda.

PRODUCCIÓ DE CONTINGUTS

INVESTIGACIONS I RECERQUES DE LES PERSONES

Política exterior turca i context internacional

Anàlisi de les estratègies d'adaptació de la política exterior turca a un context marcat per la paràlisi de les negociacions d'adhesió a la UE, per les revoltes al món àrab i pel reforçament del govern de l'AKP després de la seva tercera victòria electoral a les eleccions legislatives de 2011. En el marc d'aquesta recerca es va realitzar un viatge d'estudi a Ankara i Istanbul, entre el 22 i el 29 d'octubre per entrevistar diplomàtics turcs i europeus com també periodistes i analistes especialitzats en política exterior turca. Els principals eixos de la recerca se centren en l'impacte del context en la política de “zero problemes amb els veïns” i els canvis en els processos de presa de decisió com a resultat de l'enfortiment de l'autoritat i influència del primer ministre en la política exterior turca.

Investigador: Eduard Soler i Lecha, investigador principal, CIDOB.

ACTIVITATS, DEBATS, INTERCANVIS

'Turquia i Israel: unes relacions enquistades'

Reunió d'experts sobre les relacions entre Turquia i Israel, el paper de la Unió Europea i les implicacions per a la Mediterrània. Aquesta trobada va tenir com a objectiu identificar els factors que van provocar l'erosió de les relacions bilaterals i debatre si el factor internacional i, en concret, la dimensió europea i mediterrània podien jugar algun paper. Els participants van atribuir la tensió entre els països a causes estructurals com el fet que la dependència mútua ha anat minvant però també a factors conjunturals com l'operació israeliana sobre Gaza i la contundent reacció de Tayyip Erdogan. La intervenció israeliana sobre el Mavi Marmara va ser presentada com un element més d'aquesta espiral de tensió entre els dos països.

Coordinadors: **Christoph Moosbauer**, Concilius München, **Roby Nathanson**, director general, Macro Center for Political Economics, Tel Aviv IEPN, **Stephan Stetter**, professor, Universität der Bundeswehr, Munic, **Eduard Soler i Lecha**, investigador principal, CIDOB i **Alvise Vianello**, investigador, CIDOB.

Participants: **Yigit Alpogon**, representant secretari general, Unió per la Mediterrània (UpM); **Antonio Álvarez Barthe**, director general de Política Exterior, Ministeri d'Afers Exteriors d'Espanya; **Francesc Badia**, gerent, CIDOB; **John Bell**, director del Programa Orient Mitjà, Centro Internacional de Toledo para la Paz (CITpax); **Ofra Bengio**, professor, Tel Aviv University; **Peyami Çiklakalyoncu**, vicecònsol, Consolat General de la República de Turquia a Barcelona; **Esra Çuhadar Gürkaynak**, professor assistent, Bilkent University, Turquia; **Irene García**, investigadora principal, ESADE Center for Global Economy and Geopolitics; **Francis Ghilès**, investigador sènior, CIDOB; **Oded Granot**, periodista, Israel TV1; **Israel Hasson**, membre de la Knesset, Partit Kadima; **Ralf Hexel**, director de l'Oficina Friedrich Ebert Stiftung a Israel; **Rafiq Hussein**, representant secretari general, Unió per la Mediterrània (UpM); **Zeynep Kaleli Cruz Neves**, expert, Divisió de Transport i Desenvolupament, Unió per la Mediterrània (UpM); **Jonathan Levack**, program officer, TESEV; **Alon Liel**, exambaixador d'Israel a Turquia i exdirector general del Ministeri d'Israel; **Christoph Moosbauer**, Concilius München; **Enrique Mora**, director del Gabinet d'Anàlisi i Previsió, Ministeri d'Afers Exteriors i Cooperació d'Espanya; **Pol Morillas**, coordinador de polítiques Euromed, IEMed; **Roby Nathanson**, director general, Macro Center for Political Economics, Tel Aviv; **Alberto Oggero**, exassessor polític del representant especial de la UE per al Procés de Pau d'Orient Mitjà; **Gencer Özcan**, professor, Istanbul Bilgi University, Turquia; **Constantine Papadopoulos**, secretari general de Relacions Econòmiques Internacionals i Cooperació al Desenvolupament, Ministeri d'Afers Exteriors de Grècia; **Carmen Rodríguez López**, professora, Universidad Autónoma de Madrid; **Dorothee Schmid**, investigador principal, Institut Français des Relations Internationales; **Narcís Serra**, president, CIDOB; **Eduard Soler i Lecha**, investigador principal, CIDOB; **Stephan Stetter**, professor, Universität der Bundeswehr, Munic, coordinador, IEPN; **Panayotis Tsakonas**, professor, University of the Aegean; **Jordi Vaquer**, director, CIDOB; **Francisco Veiga**, professor, Universitat Autònoma de Barcelona; **Alvise Vianello**, investigador, CIDOB; **Lothar Witte**, director de l'Oficina de Friedrich Ebert Stiftung a Madrid.

Institucions col·laboradores: Israel-European Policy Network (IENP); Fundació Friedrich Ebert, Macro Center for Political Economics i Universität der Bundeswehr, Munic.

12 d'abril. CIDOB.

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

DOSSIER

“**Turquia: elecciones**”, CIDOB. Juny-juliol de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/dossiers/turquia_elecciones_2011/turquia_elecciones_2011

OPINIÓ

Opinió CIDOB, n.º 120 “**Amplia victoria de Erdogan, pero sin carta blanca**”. Eduard Soler i Lecha, investigador principal, CIDOB. 17 de juny 2011.

http://www.cidob.org/ca/publicacions/opinio/mediterraneo_y_orient_medio/amplia_victoria_de_erdogan_pero_sin_carta_blanca

ANUARIO INTERNACIONAL CIDOB

Anuario internacional CIDOB 2011 “**Las relaciones hispano-turcas: buena sintonía pese al estancamiento europeo**”. Eduard Soler i Lecha, investigador principal, CIDOB, p. 427-433.

http://www.cidob.org/ca/publicacions/articulos/anuario_internacional_cidob/las_relaciones_hispano_turcas_buena_sintonia_pese_al_estancamiento_europeo

ALTRES

Cuaderno de estrategia, n.º 151 “**La UE y Turquía: la adaptación a un mundo multipolar**”. Eduard Soler i Lecha. Madrid: IEEE/CIDOB, p. 255-288.

http://www.ieee.es/Galerias/fichero/cuadernos/CE_151_PotenciasEmergentesHoy.pdf

EXTERNES

SOLER I LECHA, Eduard i ALMUEDO, Ana (2011) “Turquía como potencia emergente: integración europea y activismo en Oriente Medio”, *Arbor* (**pendent de publicació**).

SOLER i LECHA, Eduard (2011) “The EU, Turkey and the Arab Spring: From Parallel Approaches to a Joint Strategy?” a TOCCI et al. “Turkey and the Arab Spring: Implications for Turkish Foreign Policy from a Transatlantic Perspective”, *Mediterranean paper series*. Washington: GMFUS. Octubre 2011.

PARTICIPACIONS

Eduard Soler i Lecha, “**¿Una nueva política exterior turca?: una potencia emergente en un entorno convulso**” a *Turquía, programa Al-Ma'mun*, Universidad de Castilla la Mancha, Toledo, 28-29 de novembre de 2011.

Eduard Soler i Lecha, “**Operationalising the Turkish Model in Turkish, EU and US Foreign Policies**” a *Exploring the Turkish Model in the Light of the Arab Spring*, organitzat per IAI i GMFUS, Roma, 21 de juny de 2011.

2.1.4 LA XINA EMERGENT EN UN MÓN MULTIPOLAR

Tot i que CIDOB no té un programa propi de recerca sobre la Xina, les trobades, el diàleg i els esdeveniments sobre aquest país mantenen un espai important a CIDOB. A l'interès que CIDOB sempre ha dedicat a la qüestió de l'emergència de la societat civil a la Xina, s'ha anat incorporant progressivament la temàtica del pensament xinès sobre les relacions internacionals, i el diàleg entre Europa i la Xina.

PRODUCCIÓ DE CONTINGUTS

ACTIVITATS, DEBATS, INTERCANVIS

Trobada amb el China Institute of International Studies

Visita d'un equip d'investigadors, dirigits pel Dr. Jin Ling, d'aquest *think tank* dedicat a les relacions internacionals depenent del Ministeri d'Afers Exteriors xinès. L'objectiu de la trobada era contribuir al seu programa de recerca sobre "Reforma i transició de la UE en el context de la crisi del deute" que investiga les conseqüències de la crisi del deute sobre

les reformes econòmiques, polítiques i socials de la UE, com també en la seva política exterior.

Participants: **Jin Ling**, investigador associat, China Institute of International Studies; **Wang Yi**, investigador associat, China Institute of International Studies; **Carme Colomina**, investigadora associada, CIDOB; **Salvador García Ruiz**, director de Coneixement, Educació i Recerca, Obra Social CatalunyaCaixa; **Edward Hugh**, economista; **Alex Ruiz**, economista, Servei d'Estudis de "La Caixa"; **Àngel Saz-Carranza**, coordinador, EsadeGeo Center for Global Economy and Geopolitics; **Jordi Vaquer**, director, CIDOB; **Xavier Vidal-Folch**, periodista, *El País* i **Elina Viilup**, investigadora principal, CIDOB.

7 de novembre. CIDOB.

Presentació del llibre *La silenciosa conquesta china*

En col·laboració amb l'editorial Crítica, CIDOB va acollir la presentació d'aquest llibre, fruit d'una investigació transversal per 25 països d'Amèrica Llatina, Àfrica i Àsia, i que se centra en el paper creixent de la Xina arreu del món i com es palpa sobre el terreny mitjançant les relacions econòmiques i el desplaçament dels treballadors xinesos. Les conclusions s'extreuen de més de 500 entrevistes sobre el terreny, donant lloc a un llibre que està a mig camí entre el llibre de viatges i el periodisme d'investigació, i que l'edició espanyola de la revista *Foreign policy* va incloure a la seva llista dels "imprescindibles de 2011".

Participants: **Nicolás de Pedro**, investigador, CIDOB; **Juan Pablo Cardenal**, periodista i autor; **Heriberto Araújo**, periodista i autor; **Oriol Farrés**, responsable de projectes, CIDOB i **Carmen Esteban**, directora, editorial Crítica.

7 de novembre. CIDOB.

Trobada amb la Acadèmia Xinesa de Ciències Socials (CASS)

Visita d'una delegació d'experts d'alt nivell de l'Institut d'Estudis Europeus (IES), un dels centres integrants de la prestigiosa Acadèmia Xinesa de Ciències Socials. El debat entre ambdues parts tingué lloc en el marc d'un *tour* europeu per recollir informació útil en la recerca sobre les conseqüències de la crisi del deute i la governança de la Unió Europea, incidint en el paper dels estats membres en aquest context.

Coordinador: Oriol Farrés, responsable de projectes, CIDOB.

Participants: **Zhou Hong**, sotsdirector, Academy Division of International Studies i director general en funcions, Institut d'Estudis Europeus, CASS; **Zhang Min**, professora i cap, Divisió de Política Científica i Tecnològica, Institut d'Estudis Europeus, CASS, secretària general, Associació Xinesa d'Estudis Hispans; **Gao Haihong**, professora i cap, Departament de Finances Internacionals i Centre de Recerca per les Finances Internacionals, Institut per l'Economia Mundial (IWP), CASS; **Chen Xin**, director, Departament d'Economia, IES; **Xiong Hou**, investigador assistent, Departament d'Economia Europea, IES; **Jordi Vaquer**, director, CIDOB; **Joan Colom**, professor d'Economia aplicada, Universitat de Barcelona i antic vicepresident, Parlament Europeu; **Carmen Claudín**, directora d'Investigació, CIDOB; **Seán Golden**, investigador sènior associat, CIDOB; **Germà Bel**, catedràtic d'Economia, Universitat de Barcelona; **Edward Hugh**, macroeconomista independent i membre del Consell d'Administració, CatalunyaCaixa; **Francesc Morata**, professor de Ciència Política i de l'Administració i

professor Jean Monnet *ad personam* en Política d'Integració Europea, UAB; **Carme Colomina**, investigadora associada, CIDOB; **Elina Viilup**, investigadora principal, CIDOB; **Pablo Astorga**, economista i professor, Institut Barcelona d'Estudis Internacionals (IBEI) i **Oriol Farrés**, responsable de projectes, CIDOB.

9 de novembre de 2011. CIDOB.

Trobada amb la China Foreign Affairs University (CFAU)

Visita d'una delegació d'aquesta universitat xinesa que és l'única especialitzada en relacions internacionals i vinculada directament al Ministeri xinès d'Afers Exteriors. L'objectiu de la visita és discutir temes d'actualitat europea, lligats principalment a la crisi del deute, i també aprofundir en els processos de transformació urbana a partir del model de Barcelona.

Coordina: Oriol Farrés, responsable de projectes, CIDOB.

Participants: Zhu Liqun, vicepresidenta, China Foreign Affairs University (CFAU); **Wang Chunying**, professor, Departament de Diplomàcia; **Wang Wei**, professora associada, Departament de Diplomàcia; **Xiong Wei**, professor associat, Departament de Diplomàcia; **Seán Golden**, investigador sènior associat, CIDOB; **Francesc Badia**, gerent, CIDOB; **Francesc Morata**, professor de Ciència Política i de l'Administració i professor Jean Monnet *ad personam* en Política d'Integració Europea, UAB; **Rosa Massagué**, cap de la secció d'internacional, *El Periódico*; **Carme Colomina**, investigadora associada, CIDOB; **Xavier Ferrer**, secretari, Comissió Economia Internacional i UE, Col·legi d'Economistes de Catalunya i **Oriol Farrés**, responsable de projectes, CIDOB.

25 de novembre. CIDOB.

Seminari sobre processos interculturals d'Àsia Oriental a la societat de la informació: ciutadania, gènere i producció cultural

Seminari del grup d'investigació multidisciplinar InterAsia, que té com a objectiu principal reflexionar sobre les transformacions que estan tenint lloc en aquesta regió del planeta per efecte de l'expansió de les noves tecnologies de la informació i la comunicació. Les ponències i el debat al seu entorn discorre per àrees diverses com la producció cultural, la llengua, el gènere, la política, el concepte de diàspora i identitat. Des de totes les disciplines es basteix un discurs plural, que es mescla i enriqueix les diverses anàlisis.

Director: Joaquín Beltrán, InterAsia.

Participants: Joaquín Beltrán Antolín, professor, Departament de Traducció i Interpretació, UAB, investigador principal, InterAsia; **Jens Damm**, professor, Institut Universitari d'Estudis Taiwanesos, Universitat Chang Jung de Taiwan; **Seán Golden**, director, Institut d'Estudis Internacionals i Interculturals (UAB) i investigador sènior associat, CIDOB; **Eduardo Daniel Oviedo**, professor, Universidad Nacional de Rosario i investigador, Consejo Nacional de Investigaciones Científicas y Técnicas (CONICET), Argentina; **Esther Torres Simón**, doctoranda en Traducció i Estudis Interculturals, Universitat Rovira i Virgili; **Jordi Mas López**, professor d'Estudis d'Àsia Oriental, UAB; **Amelia Sáiz López**, professora d'Estudis d'Àsia Oriental, UAB; **Lucia Salvia**, doctoranda en Traducció i Estudis Interculturals, UAB; **Laia Manonelles Moner**, professora d'Història de l'Art, Universitat de Barcelona; **M. Teresa Rodríguez**, professora d'Estudis d'Àsia Oriental, UAB; **Artur Lozano**, professor d'Estudis d'Àsia Oriental, UAB; **Jesús**

Sayols, professora d'Estudis d'Àsia Oriental, UAB; **Alba Serra**, doctoranda en Traducció i Estudis Interculturals, UAB; **Sara Rovira Esteva**, professora d'Estudis d'Àsia Oriental, UAB; **Makiko Fukuda**, professora d'Estudis d'Àsia Oriental, UAB; **Chia-Hua Wu**, doctoranda en Traducció i Estudis Interculturals, UAB; **Gregor Benton**, professor emèrit d'Història de la Xina, Cardiff University i professor visitant, UAB (PIV-AGAUR); **Mireia Vargas Urpí**, doctoranda en Traducció i Estudis Interculturals, UAB; **Irene Masdeu**, doctoranda en Traducció i Estudis Interculturals, UAB; **Gustavo Pita Céspedes**, doctoranda en Traducció i Estudis Interculturals, UAB; becari d'Inversions i Estudis El Trébol; **Blai Guarné**, professora d'Estudis d'Àsia Oriental, UAB i investigador Juan de la Cierva i **Oriol Farrés**, responsable de projectes, CIDOB.

Organitzen: Grup d'investigació InterAsia, Institut d'Estudis Internacionals i Interculturals (UAB), Departament de Traducció i Interpretació de la UAB i CIDOB.

24 i 25 de novembre. CIDOB.

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

ANUARIS

Anuaris (octubre 2011): *Anuario Asia-Pacífico 2010 (edición 2011)*, Casa Àsia, Real Instituto Elcano y CIDOB.

<http://www.anuarioasiapacifico.es>

Especial a la web: “¿Qué escenarios se abren tras la muerte de Kim Jong il?”, *Anuario Asia-Pacífico*.

<http://www.anuarioasiapacifico.es/especiales/corea-norte.html>

DOCUMENTOS CIDOB sèrie Asia

Documentos CIDOB Asia, n.º 27, “**Visión del mundo exterior de las cuatro generaciones de líderes políticos de la República Popular China: evolución histórica y conceptual**”. Mariola Moncada Durruti, Departament d'Història, Universitat de Fudan, Xanghai. Maig 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/documentos/asia/vision_del_mundo_exterior_de_las_cuatro_generaciones_de_lideres_politicos_de_la_republica_popular_china_evolucion_historica_y_conceptual

3. INICIATIVES

3.1 RECERQUES

3.1.1 EU4SEAS: LA UE I EL MULTILATERALISME SUBREGIONAL

EU4Seas és una recerca de tres anys sobre la Unió Europea i el multilateralisme subregional al voltant dels mars Caspi, Bàltic, Mediterrani i Negre. Es tracta d'un projecte finançat pel 7è Programa Marc de Recerca de la Comissió Europea en col·laboració amb centres de set països europeus i coordinat per CIDOB. El projecte té socis a vuit països (Azerbaidjan, Espanya, Estònia, França, Itàlia, Islàndia, Turquia i Ucraïna) i s'està convertint en un referent primordial en la reflexió sobre subregionalisme a Europa.

L'any 2011 ha estat el darrer any del projecte dedicat, sobretot, a extreure conclusions polítiques dels importants resultats de la recerca, i a fer disseminació dels resultats del projecte EU4Seas. Amb això es tanca el primer projecte coordinat per CIDOB en el programa de recerca més competitiu que financia la Comissió Europea, i que comporta un prestigi únic en el món universitari i de la recerca.

Director científic: Jordi Vaquer i Fanés, director, CIDOB.

Coordinador: Francisco Andrés Pérez, coordinador de projectes, CIDOB.

PRODUCCIÓ DE CONTINGUTS

ACTIVITATS, DEBATS I INTERCANVIS

Avaluació de l'enfocament multilateral de la UE: perspectives per fomentar la cooperació regional

Els recents esdeveniments al nord d'Àfrica han posat de manifest la impossibilitat d'exportar models polítics democràtics basats solament en estratègies de mercat o de modernització. Així, en el marc del projecte EU4Seas, amb el suport del 7è Programa Marc de la Comissió Europea, els experts del seminari van analitzar la necessitat de repensar la política exterior de la UE i l'emergència d'un nou paradigma en les relacions internacionals, examinant les principals conclusions del projecte EU4Seas i orientant les primeres recomanacions polítiques provisionals a nivell funcional i regional.

Coordinador: Francisco Andrés Pérez, coordinador de projectes, CIDOB.

Participants: Emiliano Alessandri, investigador, German Marshall Fund US, Washington DC, EUA; Leila Alieva, directora, National and International Studies (CNIS), Azerbaidjan; Aysenur Alpaslan, Ambaixada de Turquia, Estònia; Francisco Andrés Pérez, coordinador EU4Seas, CIDOB; Niels Annen, Marshall Fund US, Alemanya; Robert Aps, Institut Marítim d'Estònia, University of Tartu, Estònia; Fulvio Attinà, professor de Relacions Internacionals, Università di Catania, Itàlia; Silja Bara Omarsdottir, Facultat de Ciències Polítiques, University of Iceland; Eduardas Borisovas, Consell del Estats del Mar Bàltic; Carmen Claudín, directora d'investigació, CIDOB; Michele Comelli, expert mediterrani, Istituto Affari Internazionali (IAI), Itàlia; Sarah Cooke O'Dowd, assistent de coordinació EU4Seas, CIDOB; David Corsetti, Ambaixada d'Itàlia, Estònia; Andrew Cottey, University College Cork; Scott Diel, ERR; Steffen Erdle, Secretariat de la Unió per la Mediterrània, Barcelona; Panayotis Gavras, cap, Policy & Strategy, Black Sea Trade & Development

Bank (BSTDB), Tessalònica; **Ildar Gazizulin**, investigadora, ICPS, Ucraïna; **Maria Habicht**, contacte nacional per al 7è Programa Marc en l'Àrea de Transport i Energia, Archimedes Foundation, Estònia; **Martin Hanz**, ambaixador d'Alemanya, Estònia; **Stig Hjerpe**, director de projecte, TransBaltic; **Mogens Hobolth**, doctorand d'Estudis Europeus, London School of Economics; **Martin Hurt**, investigador, International Centre for Defence Studies, Estònia; **Adylbek Ismailov**, expert legal i institucional, TRACECA, Azerbaidjan; **Pertti Joenniemi**, investigador, Danish Institute of International Studies, Dinamarca; **Riina Kaljurand**, International Centre for Defence Studies, Estònia; **Ioannis Kaltsas**, cap, Policy & Trust Funds Department, Banc Europeu d'Inversió; **Evaghelia Kamariotou**, Ambaixada de Grècia, Estònia; **Sohbet Karbuz**, Observatoire Méditerranéen de l'Énergie (OME), França; **Veronika Kaska**, directora de projecte European Migration Network, International Security Institute, Estònia; **Tavo Kikas**, assessor, Departament de Planificació, Ministeri de l'Interior, Estònia; **Einari Kisel**, secretari general, Ministeri d'Afers Econòmics i Comunicació, Estònia; **Katrin Kivi**, directora de la Divisió d'Afers Generals, Departament de la UE, Ministeri d'Afers Exteriors, Estònia; **Raivo Klotins**, Ambaixada de Letònia, Estònia; **Tomasz Kobzdej**, Ambaixada de Polònia, Estònia; **Margus Kolga**, Ambaixador de l'ONU, Estònia; **Yevgen Koziy**, coordinador de projecte, Secretaria General de l'Organització Econòmica de Cooperació del Mar Negre, Turquia; **Viktor Kryzhanivsky**, ambaixador d'Ucraïna, Estònia; **Maila Kuusik**, assessora, Departament de Planificació, Ministeri de l'Interior, Estònia; **Xavier Lafon**, expert, Research & Innovation DG, Ministeri de Medi Ambient, França; **Kaur Lass**, CEO d'OÜ Head, Estònia; **Panagiotis Liargovas**, expert, International Centre for Black Sea Studies, Grècia; **Kadri Liik**, director, ICDS, Estònia; **Helina Maasing**, directora de projecte European Migration Network, International Security Institute, Estònia; **Vahur Made**, Escola de Diplomàcia d'Estònia, expert en Integració Europea, Estònia; **Merle Maigre**, investigadora, ICDS, Estònia; **Maria Malksoo**, investigadora, Institute of Government and Politics, University of Tartu, Estònia; **Erik Mannik**, investigador, ICDS, Estònia; **Panagiota Manoli**, Economia Política de les Relacions Internacionals, University of the Aegean, Grècia; **Livi-Anna Masso**, analista política, editora del mensual de l'ICDS *Diplomaatia*, Estònia; **Emanuela Menichetti**, analista, OME, França; **Nassib Nassibli**, professor, Azerbaijan University of Languages, ambaixador de Teheran, Azerbaidjan; **Ole Norrback**, HELCOM Baltic Sea Action Plan, BASP Implementation Group; **Paavo Palk**, cap en funcions, Estonian Representation of the EC; **Ilimar Paul**, director de Desenvolupament, Estonian Logistics Cluster, Estònia; **Monika Reinem**, Ministeri de Defensa, Estònia; **Helene Roos**, assessora, Ambaixada de França, Estònia; **Giuseppe Sciacca**, policy officer, Conference of Peripheral Maritime Regions of Europe (CPMR), França; **Evija Smite**, Marine and Inland Waters Administration, Ministeri de Letònia de Medi Ambient, representant de HELCOM Maritime Group; **Pirkka Tapiola**, Unitat de Policy Planning & Early Warning, Servei Europeu d'Acció Exterior; **Natalia Toganova**, investigadora, Center for European Studies, European Studies, Russian Academy of Sciences' Institute of World Economy and International Relations, Rússia; **Dimitrios Tsamboulas**, Department of Transportation Planning & Engineering, National Technical University of Athens, Grècia; **Cigdem Ustun**, investigadora, Middle East Technical University, Turquia; **Kert Valdaru**, membre, Steering Board, European Migration Network, assessor, International Security Institute, Estonian Academy of Security Sciences, Estònia; **Christof van Agt**, expert, Clingendael, Països Baixos; **Jordi Vaquer i Fanés**, director, CIDOB, coordinador EU4Seas; **Giorgi Vashakmadze**, consultor, South Stream Project, Geòrgia.

Organitzen: International Centre for Defence Studies (ICDS), Estònia amb la col·laboració de CIDOB.

2-3 Març. Tallinn, Estònia.

És la UE un actor multilateral en el seu Veïnatge?

El seminari va servir com a espai per a la presentació de les primeres recomanacions polítiques dels experts sobre la política exterior de la UE cap a tres de les quatre principals conques marítimes: mars Bàltic, Negre i Mediterrani. Acadèmics, investigadors i diplomàtics de països com Azerbaidjan, Bèlgica, Regne Unit, Estònia, Finlàndia, Grècia, Itàlia, Luxemburg, Espanya, Suïssa, Turquia i Ucraïna van presentar les investigacions.

Coordinador: Francisco Andrés Pérez, coordinador de projectes, CIDOB.

Participants: Roberto Aliboni, vicepresident, Istituto Affari Internazionali (IAI), Itàlia; Fulvio Attinà, professor de Relacions Internacionals, Università di Catania, Itàlia; Rosa Balfour, analista política sènior, European Policy Centre (EPC), Bèlgica; Gianni Bonvicini, vicepresident executiu, Istituto Affari Internazionali (IAI), Itàlia; Flavio Brugnoli, Centre for European and Federalist Studies, Compagnia di San Paolo, Itàlia; Michele Comelli, expert en la Mediterrània, Istituto Affari Internazionali (IAI), Itàlia; Ahmed Driss, director, Centre d'Études Méditerranéennes et Internationales, Tunísia; Geoffrey Edwards, University of Cambridge; Mario Gioannini, cap, Operating Area Economic and Legal Research, Compagnia di San Paolo, Itàlia; Gunilla Herolf, investigadora sènior, Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI), Suècia; Josef Janning, director, European Policy Centre (EPC), Bèlgica; Angela Liberatore, Comissió Europea, DG d'Investigació i Innovació, Bèlgica; Vahur Made, Escola de Diplomàcia d'Estònia, expert en Integració Europea, Estònia; Panagiota Manoli, Economia Política de les Relacions Internacionals, University of the Aegean, Grècia; Gian Giacomo Migone, professor, Università degli Studi di Torino, Itàlia; Nona Mikhelidze, investigadora sènior, Istituto Affari Internazionali (IAI), Itàlia; Livia Rusu, consellera, Afers Polítics, Ambaixada de Romania, Itàlia; Eduard Soler i Lecha, investigador principal, CIDOB, Valeria Talbot, investigadora, Istituto per gli Studi di Politica Internazionale (ISPI), Itàlia; Natahalie Tocci, directora, Istituto Affari Internazionali (IAI), Itàlia; Jordi Vaquer i Fanés, director, CIDOB, coordinador EU4Seas; Richard Youngs, director general, Fundación para las Relaciones Internacionales y el Diálogo Exterior (FRIDE); Alexandre Zafriou, Servei Europeu d'Acció Exterior, Bèlgica.

Organitzen: European Policy Centre (EPC), Istituto Affari Internazionali (IAI) i CIDOB.

6-7 Juny. Torí, Itàlia.

UE: interessos comuns, desafiaments i canvis a la regió del Caspi

La conferència va constar de tres panels que cobrien les principals àrees de cooperació i seguretat, la política i l'energia. Experts, responsables polítics, diplomàtics i actors locals, van ser convidats per discutir els desafiaments als quals s'enfronta la regió i orientar la cerca de solucions comunes a aquests problemes, com també per descobrir més sobre el projecte EU4Seas.

Coordinador: Francisco Andrés Pérez, coordinador de projectes, CIDOB.

Participants: Baxtiyar Aslanbayli, BDU, Azerbaidjan; Petko Angelov, Ambaixada de Bulgària; Azerbaidjan; Mehman Aliyev, Turan Agency, Azerbaidjan; Leila Alieva, directora, Centre for National and International Studies (CNIS), Azerbaidjan; Farid Arifoglu, Turan Agency, Azerbaidjan; Mario Baldi, ambaixador, Ambaixada d'Itàlia, Azerbaidjan; Sabit Baghrov, Centre for Support for Entrepreneurs, Azerbaidjan; Vugar Bayramov, Center for Social and Economic Development, Azerbaidjan; Carmen Claudín, directora d'investigació, CIDOB; Michele Comelli, expert Mediterrània, Istituto Affari

Internazionali (IAI), Itàlia; **Tapfiq Farhadoglu**, Turan/RFE/RL, Azerbaidjan; **Ildar Gazizulin**, investigadora, ICPS, Ucraïna; **Ibadoglu Gubad**, Center for Economic Research, Azerbaidjan; **Vugar Godjaye**v, Human Rights House, Azerbaidjan; **Elchin Gadirov**, Eurasia Partnership Foundation; **Galib Hasanov**, Obyektiv Tv, Azerbaidjan; **Ilgar Hasanli**, Centre for National and International Studies (CNIS), Azerbaidjan; **Tabib Huseynov**, analista polític, Azerbaidjan; **Rashad Karimov**, Centre for Strategic Studies; **Riina Kaljurand**, International Centre for Defence Studies, Estònia; **Sohbet Karbuz**, Observatoire Méditerranéen de l'Énergie (OME), França; **Zoltán Koczka**, Ambaixada d'Hongria, Azerbaidjan; **Roland Kobia**, ambaixador, Delegació UE, Azerbaidjan; **Kudzmanas Kyastutis**, ambaixador de Lituània, Azerbaidjan; **Ali Kamal**, ITAR-TASS, Azerbaidjan; **Michal Labenda**, ambaixador, Ambaixada de Polònia, Azerbaidjan; **Ioannis Metaxas**, ambaixador, Ambaixada de Grècia, Azerbaidjan; **Rustam Memmedov**, BDU, Center Khazar, Azerbaidjan; **Rasim Musabekov**, diputat, Milli Majlis, Azerbaidjan; **Habib Mikayilli**, Ministeri d'Afers Exteriors, Azerbaidjan; **Eldar Namazov**, Fòrum Civil, Azerbaidjan; **Silja Bara Omarsdottir**, MP Islàndia, Azerbaidjan; **Francisco Andrés Pérez**, coordinador EU4Seas, CIDOB; **Victoria Panova**, MGIMO, Rússia; **Gulshan Pashayeva**, CSS del president d'Azerbaidjan; **Juvarli Togrul**, economista, Azerbaidjan; **Roman Temnikov**, RIA "Novosti", Azerbaidjan; **Alexandru Sambeteanu**, Ambaixada de Romania, Azerbaidjan; **Melissa Stone**, OSCE, Azerbaidjan; **Erling Skjønberg**, ambaixador, Ambaixada de Noruega, Azerbaidjan; **Zaur Shiriye**v, CSS del president d'Azerbaidjan; **Cigdem Ustun**, investigadora, Middle East Technical University, Turquia; **Peter Arjen Uijterlinde**, ambaixador, Ambaixada dels Països Baixos; **Jordi Vaquer i Fanés**, director, CIDOB, coordinador EU4Seas; **Ildar Velizade**, ITAR-TASS, Azerbaidjan.

Organitzen: Centre for National and International Studies (CNIS) i CIDOB.

7 de setembre. Bakú, Azerbaidjan.

Conferència Global Europea sobre Multilateralisme

Organitzat conjuntament per tres projectes del 7è Programa Marc d'Investigació de la Comissió Europea, l'EU4Seas, l'EUGRASP i el MERCURY, la Conferència Final va tenir com a objectiu presentar els resultats i conclusions dels projectes sobre multilateralisme. Cadascun d'ells va dirigir un enfocament teòric, metodològic i fins i tot temàtic diferent sobre el tema, per la qual cosa la Conferència conjunta final va ser l'oportunitat ideal per debatre opinions i idees amb un públic especialitzat. Com a conclusió, un resum conjunt de nou recomanacions polítiques titulades "La Unió Europea i el multilateralisme: nou recomanacions", va ser presentat amb la finalitat de contribuir al debat sobre el paper de la UE en el multilateralisme global i regional.

Coordinador: **Francisco Andrés Pérez**, coordinador de projectes, CIDOB.

Participants: **Ademola Abass**, United Nations University Institute on Comparative Regional Integration Studies; **Leila Alieva**, directora, National and International Studies (CNIS), Azerbaidjan; **Meliha Altunisik**, Center for European Studies, Middle East Technical University; **Patrick Anvoin**, director, Conference of Peripheral Maritime Regions of Europe (CPMR), França; **Simona Ardivino**, Comissió Europea, DG RTD, Bèlgica; **Mark Aspinwall**, University of Edinburgh, Regne Unit; **Fulvio Attinà**, professor de Relacions Internacionals, Università di Catania, Itàlia; **Graham Avery**, European Policy Center (EPC), Bèlgica; **Francis Baert**, United Nations University Institute on Comparative Regional Integration Studies; **Esther Barbé**, Universitat Autònoma de Barcelona, Espanya; **Armand Beuf**, Comissió Europea, DG RTD, Bèlgica; **Zsuzsanna Biedermann**, Institute for World Economics, Hungarian Academy of Sciences, **Vanessa Boas**,

European Policy Center (EPC), Bèlgica; **Caroline Bouchard**, University of Edinburgh, Regne Unit; **Irena Brinar**, University of Ljubljana, Eslovènia; **Andrew Byrne**, European Policy Center (EPC), Bèlgica; **David Camroux**, Fondation Nationale des Sciences Politiques, França; **George Christou**, University of Warwick, Regne Unit; **Carmen Claudín**, directora d'investigació, CIDOB; **Silvia Colombo**, Istituto Affari Internazionali (IAI), Itàlia; **Michele Comelli**, expert Mediterrània, Istituto Affari Internazionali (IAI), Itàlia; **Sarah Cooke O'Dowd**, assistent de coordinació, EU4Seas, CIDOB; **Andy Cooper**, Centre for International Governance Innovation; **Oriol Costa**, Universitat Autònoma de Barcelona; **Stuart Croft**, University of Warwick, Regne Unit; **Michael Curtis**, Comissió Europea, SG, Bèlgica; **Christian Danielson**, Comissió Europea, SG, Bèlgica; **Dijbren De Jong**, Université catholique de Louvain, Bèlgica; **Hadewich De Keulenaer**, Afers Exteriors, Govern flamenc, Flandes; **Marina Della Giovanna**, Université de Namur, Bèlgica; **Leonhard Den Hertog**, Center for European Policy Studies, Bèlgica; **Nicole De Paula Domingos**, Fondation Nationale des Sciences Politiques, França; **Kristin de Peyron**, EEAS; **Dana Depo**, Universität zu Köln; **Edith Driekens**, Université catholique de Louvain, Bèlgica; **Geoffrey Edwards**, University of Cambridge; **Emmanuel Fanta**, United Nations University Institute on Comparative Regional Integration Studies; **Lorenzo Fioramonti**, University of Pretoria; **Karen Fogg**, Leuven Centre for Global Governance Studies, Bèlgica; **Frederic Spohr**, Universität zu Köln; **Marta Gallardo Mola**, Delegació de la UE, Govern de Catalunya; **Ildar Gazizulin**, investigadora, ICPS, Ucraïna; **Michele Genovese**, Comissió Europea, DG RTD, Bèlgica; **Marlene Gottwald**, Finnish Institute of International Affairs, Finlàndia; **Pia Hansson**, Institute of International Affairs and Centre for Small State Studies; **Migel Haubrich-Seco**, Center for European Policy Studies, Bèlgica; **Hiski Haukkala**, University of Tampere; **Niklas Helwig**, Center for European Policy Studies, Bèlgica; **Gunilla Herolf**, investigadora sènior, Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI), Suècia; **Christopher Hill**, University of Cambridge, Regne Unit; **Mohamed Ibn Champas**, ACP Group; **Judeska Isenia**, United Nations University Institute on Comparative Regional Integration Studies; **Alyson J. K. Bailes**, Institute of International Affairs and Centre for Small State Studies; **Riina Kaljurand**, International Centre for Defence Studies, Estònia; **Emil Kirchner**, University of Essex; **Julia Klima**, EMDESK; **Nicole König**, Istituto Affari Internazionali (IAI), Itàlia; **Jonas Kranz**, Universität zu Köln; **Nikolov Krassimir**, EEAS; **Valentin Kreiling**, London School of Economics and Political Science; **Tobias Kunstein**, Universität zu Köln; **Jaroslav Kurfüst**, Ministeri d'Afers Exteriors, República Txeca; **Ian Lesser**, German Marshall Fund Brussels Office; Bèlgica; **Angela Liberatore**, Comissió Europea, DG d'Investigació i Innovació, Bèlgica; **Sonia Lucarelli**, Forum for Peace and War, Università di Bologna, Itàlia; **Vahur Made**, Escola de Diplomàcia, Estònia, expert en Integració Europea, Estònia; **Leonie Maes**, United Nations University Institute on Comparative Regional Integration Studies; **Obadiah Mailafia**, SG ACP; **João Marqués de Almeida**, Comissió Europea, BEPA; **Nona Mikhelidze**, Istituto Affari Internazionali (IAI), Itàlia; **Andrea Mogni**, EEAS; **Jan Niessen**, Migration Policy Group; **James Nyomakwa-Obimpeh**, European Institute of Public Administration, Bèlgica; **Hanna Ojaden**, Swedish Institute of International Affairs; **Alar Olljium**, EEAS; **Silja Bara Omarsdottir**, Faculty of Political Science, University of Iceland, Islàndia; **Luis Peral**, European Union Institute for Security Studies; **Francisco Andrés Pérez**, coordinador EU4Seas, CIDOB; **Joel Peters**, Ben-Gurion University of the Negev; **John Peterson**, University of Edinburgh, Regne Unit; **Nicoletta Pirozzi**, Istituto Affari Internazionali (IAI), Itàlia; **Andreas Raspotnik**, Universität zu Köln; **Wulf Reiners**, Universität zu Köln; **Giulia Romano**, Fondation Nationale des Sciences Politiques, França; **Carlota Rosés Montesinos**, Delegació de Barcelona a Brussel·les, Bèlgica; **Alain Ruche**, EEAS; **Bregt Saenen**, Genth University; **Abdourakhmane Samp**, ACP Group; **Alberta Sbragia**, University of Pittsburg; **Franziska Scherer**, Deutsches Zentrum für Luft – und Raumfahrt; **Tim Shaw**, University of the West Indies; **Rebecka Shirazi**, Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI),

Suècia; **Marco Siddi**, University of Edinburgh i Universitat zu Köln; **Ivo Slosarcik**, Charles University in Prague; **Mor Sobol**, University of Edinburgh; **Fred Söderbaum**, University of Gothenburg; **Blanca Soler i Tobella**, Delegació de Barcelona a Brussel·les, Bèlgica; **Jona Solveig Elinardottir**, University of Iceland, Islàndia; **Frederic Spohr**, Universitat zu Köln; **Stefan Steinicke**, Stiftung Wissenschaft und Politik; **Simon Sotrb**, Trans-European Policy Studies Association; **Funda Tekin**, Universitat zu Köln; **Mario Telo**, Université libre de Bruxelles, Bèlgica; **Zerrin Torun**, Center for European Policy Studies, Bèlgica; **Hana Umezawa**, United Nations University Institute on Comparative Regional Integration Studies; **Cigdem Ustun**, investigadora, Middle East Technical University, Turquia; **Jordi Vaquer i Fanés**, director, CIDOB, coordinador EU4Seas.

Organitza: CIDOB.

7 d'octubre. Brussel·les, Bèlgica.

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

Societies in Regionalization of the Caspian: Overcoming Boundaries of Geography and Calamities of Oil Dependent Economies. Leila Alieva, directora, National and International Studies (CNIS), Azerbaidjan.

EU's Strategy on Political and Security issues in the Four seas: A multilateral approach
Niels Annen, non resident fellow, The German Marshall Fund of the United States.

Regionalisation in the Mediterranean area: levels of regionalism, types of actors and fields of co-operation. Ana Bojinovic Fenko, professora ajudant, University of Ljubljana, Faculty of Social Sciences, Ljubljana.

The EU Energy Policy vis-à-vis the Mediterranean Basin: The Quest for a Strategy.
Steffen Erdle, assessor sènior, Energy Division, Unió per la Mediterrània, Barcelona.

European Union Financial Policy in Europe's sea basins- Prospects for fostering regional cooperation. Panayiotis Gavras, cap, Policy & Strategy, Black Sea Trade & Development Bank, Tessalònica.

EU's Strategy on Maritime and Environmental Issues in the Four Seas: Multilateral approaches. Yves Henocque, Nature & Society Leader Prospective and Scientific Strategy Division, IFREMER i Xavier Lafon, Marine and Coastal Zones expert, French Ministry for Ecology and Sustainable Development, París.

Review of the EU Strategy on Energy towards the Black and Caspian Sea Basins. Sohbet Karbuz, director, Hydrocarbons, Mediterranean Energy Observadors, París.

EU's Trade Policy in the Four seas: A multilateral approach. Panagiotis Liargovas, Economics expert, International Centre for Black Sea Studies, Atenes.

EU Strategy towards the Baltic Sea: A Multilateral Approach. Vahur Made, director adjunt, Escola de Diplomàcia, Estonian Center of Eastern Partnership, Estònia.

EU Strategy towards the Black Sea: A Multilateral Approach. Panagiota Manoli, *lecturer*, University of the Aegean, Grècia.

Defining the Regional Framework of Black Sea Cooperation Actors, Institutions and Processes. Panagiota Manoli, Economia Política de les Relacions Internacionals, University of the Aegean, Grècia.

Promoting the free movement of people between the EU and its Neighbourhood. Annalisa Meloni, *lecturer in Law*, University of East London i Mogens Hobolth, MPhil/PhD *student* in European Studies, London School of Economics, Regne Unit.

The Caspian Sea Basin and the EU's multilateral strategy. Nasib Nassibli, professor, Azerbaijan University of Languages, Bakú.

The EU as a Multilateral Actor in the Mediterranean. Eduard Soler, investigador principal, CIDOB.

Recommendations for an EU strategy on Transport towards Europe's four sea basins. Dimitrios Tsamboulas, professor, National Technical University of Athens, Grècia.

Policy Brief, Manual de Bones pràctiques i entrevistes.

The EU and Multilateralism: Nine Recommendations.

ALTRES

Jordi Vaquer “The EU and Sub-regional Multilateralism”, a *Europe's World, Community Post*. Novembre 2011.

http://www.europesworld.org/NewEnglish/Home_old/PartnerPosts/tabid/671/PostID/2814/language/en-US/Default.aspx

Pàgina web específica de l'EU4SEAS amb una actualització periòdica de notícies, esdeveniments relacionats i publicació de continguts com a resultat de la investigació. www.eu4seas.eu

PARTICIPACIONS

Francisco A. Pérez ***Stress test for the EU's multilateral approach: qualitative analysis of EU4SEAS outcomes***, a la III Conferència Mundial de Estudios Internacionales. Porto, World International Studies Committee, 18 d'agost de 2011.

Francisco A. Pérez va coordinar el panel ***EU's Strategy on Maritime and Environmental Issues in the Four Seas: Multilateral approaches***, al Taller Internacional del Dia Marítim Europeu. Gdansk, Comissió Europea, 20 de maig de 2011.

3.1.2 INEX

Consorci integrat per vuit centres de recerca que duen a terme un projecte de recerca en el 7è Programa Marc de la UE que porta el títol de *Converging and conflicting ethical values in the internal/external security continuum in Europe*. Durant el període 2008-2011, el CIDOB treballa, juntament amb la Universitat de Bilkent (Ankara), en l'estudi de l'aplicació de la política de veïnatge en l'àmbit de la seguretat, als països de la Mediterrània. En concret, analitza com s'aborden les qüestions de seguretat i com la UE projecta les seves preocupacions en matèria de seguretat en les seves relacions amb els veïns meridionals. L'any 2011 ha suposat la part final del projecte, centrant-se en la

formulació de recomanacions polítiques i incorporant a la recerca ja feta una anàlisi de l'impacte de les protestes al món àrab.

Els lligams entre l'esfera domèstica i la internacional en les polítiques europees de seguretat cap a la Mediterrània

Recerca emmarcada en el projecte INEX del 7è Programa Marc de la UE que se centra en l'anàlisi de les conseqüències ètiques de la proliferació de les tecnologies de seguretat, els dilemes legals que es deriven dels acords transnacionals en matèria de seguretat i els efectes d'unes polítiques exteriors i de seguretat que cada vegada fan més porosa la frontera entre el que és internacional i el que és domèstic. Des de CIDOB, i en col·laboració amb la Universitat de Bilkent (Ankara), s'ha dut a terme un treball sobre el reflex d'aquestes dinàmiques en els casos del Marroc, Algèria i Egipte i, en la fase final de la recerca, s'ha estudiat el possible impacte de les revoltes al món àrab i se n'han extret recomanacions polítiques.

Investigadors: Eduard Soler i Lecha, investigador principal, CIDOB; **Pinar Bilgin i Ali Bilgiç**, Universitat de Bilkent, Ankara.

3.2 ACTIVITATS

3.2.1 ESMORZARS EUROPEUS

Des de fa ja onze anys, els esmorzars europeus de CIDOB s'han convertit en un espai de referència en la reflexió de la societat civil catalana sobre les grans qüestions d'actualitat internacional. En un format tancat i amb un públic que reuneix polítics, periodistes, acadèmics i professionals, un ponent convidat discuteix una tema de l'agenda política europea i permet així una reflexió compartida.

Esmorzar europeu amb Martin Schulz: “Are we losing European Spirit and Ideals? Europe in bad shape: populism, opportunism and narrow-mindedness on the rise”

El context de crisi econòmica i política pot generar una falta de solidaritat entre els estats membres de la Unió Europea. Martin Schulz, president del Grup de l'Aliança Progressista de Socialistes i Demòcrates al Parlament Europeu va parlar de la possible pèrdua de l'esperit i ideals europeus, alhora que va abordar temes de populisme i oportunisme polític, qüestions de gran vigència actual. En opinió de Schulz, “necessitem més Europa, no menys”, ja que els problemes i reptes del segle XXI no se solucionaran “amb separació i divisió”.

Coordinació: Elina Viilup, investigadora principal, CIDOB.

Organitza: CIDOB i Consell Català del Moviment Europeu.

21 de juny, CIDOB.

Esmorzar europeu amb Joaquín Almunia: “Crisi de confiança a la zona Euro: una resposta política per a una crisi econòmica”

En el marc de l'actual crisi econòmica, en un context de crisi de confiança dels mercats en la moneda única, i de la capacitat dels governs i la Unió Europea per donar una resposta adequada, la necessitat de trobar solucions compartides a la crisi europea es fa de vital importància. Joaquín Almunia, membre de la Comissió Europea des de 2004, primer com a responsable d'Afers Econòmics i Monetaris i actualment de l'àrea de Competència, va abordar aquestes qüestions de màxima actualitat.

Coordinació: Elina Viilup, investigadora principal, CIDOB.

Organitza: CIDOB i Consell Català del Moviment Europeu.

25 de novembre, CIDOB.

3.2.2 AGENDA DE DESENVOLUPAMENT IBEROAMERICANA

Seminari sobre l'Agenda de Desenvolupament Iberoamericana: la reforma de la fiscalitat a Amèrica Llatina

El VII Seminari sobre l'Agenda de Desenvolupament Iberoamericana, que es va celebrar dies abans de la XXI Cimera Iberoamericana de Caps d'Estat i de Govern, va reunir una vintena d'experts llatinoamericans i europeus. Aquest cop va centrar la seva atenció en el sistema fiscal a Amèrica Llatina, el qual constitueix un eix bàsic del cercle viciós entre

desigualtat, debilitat institucional i baix desenvolupament humà. Després de donar una visió general sobre la conjuntura econòmica a Amèrica Llatina, va analitzar diferents aspectes relacionats amb els límits i obstacles de la reforma tributària. També va plantejar els principals determinants i implicacions d'un nou pacte fiscal que ha d'impulsar el creixement i el desenvolupament a la regió.

Direcció: grup motor constituït per: **Enrique Iglesias**, SEGIB; **Paulina Beato**, SEGIB; **Alicia Bárcena**, CEPAL; **Juan Antonio Mielgo**, Telefónica; **José Juan Ruiz**, Grupo Santander; **José Luis Escrivà**, BBVA; **Guillermo de la Dehesa**, CEPR; **Germán Jaramillo**, CAF-España; **Narcís Serra**, CIDOB.

Coordinació: **Íñigo Macías-Aymar**, investigador principal, CIDOB.

Participants: **Narcís Serra**, president, CIDOB; **Jorge Máttar**, director, Instituto de Planificación Económica y Social (ILPES), CEPAL; **Enrique Iglesias**, secretari general iberoamericà; **Oswaldo Kacef**, oficial d'Afers Econòmics, Oficina de la CEPAL a Buenos Aires; **Fernando Lorenzo**, ministre d'Economia i Finances, Uruguai; **Nicolás Eyzaguirre**, director de l'FMI per a l'Hemisferi Occidental; **José Juan Ruiz**, director d'Anàlisi i Estratègia de l'Àrea d'Amèrica Llatina del Grup Santander; **Juan Antonio Mielgo**, director d'Anàlisi i economista en cap, Telefónica; **Alberto Barreix**, economista fiscal principal, BID; **José Luis Escrivà**, director, Àrea Global de Negoci amb Governos i Organismes Multilaterals, BBVA; **Guillermo de la Dehesa**, president, Center for Economic Policy Research (CEPR); **Christian Daude**, cap, Oficina per a Amèrica Llatina i el Carib, Centre de Desenvolupament, OCDE; **Carlos Scartascini**, economista líder, Departament de Recerca i Oficina de l'Economista en cap, BID; **Fernando Rezende**, professor, Escola d'Administració Pública i Empreses, Fundação Getulio Vargas; **Luis Carranza**, director, Escola Professional d'Economia, Universitat de San Martín de Porres; **Guillermo Perry**, investigador associat, Fedesarrollo i Centre for Global Development; **Jesús Rodríguez**, director, Programa de Fortalecimiento Legislativo, FLACSO a Argentina.

Organitza: CIDOB, amb la col·laboració de la Secretaria General Iberoamericana (SEGIB) i de la Comissió Econòmica per Amèrica Llatina i el Carib (CEPAL).

7 i 8 d'octubre, Palau de Pedralbes, Barcelona.

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

MONOGRAFIA

Alícia Bárcena i Narcís Serra (eds.) **Educación, desarrollo y ciudadanía en América Latina: propuestas para el debate**. Bellaterra. Setembre de 2011.

Articles de: Antonio Prado; José Joaquín Brunner; Simon Schwartzman; Martín Hopenhayn; Mario Cimoli i Elisa Calza; Carlos Henrique de Brito Cruz; Jorge Katz i Carmen Contreras; José García-Montalvo; Javier Alonso, Alícia García-Herrero, Daniel Navia i José Ramón Perea.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/monografias/cidob_cepal/educacion_desarrollo_y_ciudadania_en_america_latina_propuestas_para_el_debate

ALTRES

Curs: el pacte fiscal a Amèrica Llatina

Aquest curs, organitzat pel CIDOB, juntament amb el Consorci Universitat Internacional Menéndez Pelayo de Barcelona-Centre Ernest Lluch (CUIMPB), va reunir destacats especialistes i coneixedors de la realitat tributària i fiscal llatinoamericana amb la finalitat d'analitzar les principals característiques dels sistemes tributaris presents a la regió. L'escassetat i la volatilitat són dues d'aquestes característiques comunes: per una banda, una base impositiva molt estreta i fonamentada en impostos indirectes; i per l'altra, una despesa pública ineficaç, que estan erosionant la capacitat de l'Estat per incidir en una distribució més equitativa dels recursos. Aquestes debilitats acaben posant de manifest la necessitat de reformular el pacte fiscal existent en molts d'aquests països, amb l'objectiu de consolidar els avenços socials assolits i dotar l'Estat de més capacitat de maniobra per fer front als diferents problemes d'acció col·lectiva pendents, en especial, una major protecció social.

Direcció: Íñigo Macías-Aymar, investigador principal, CIDOB.

Participants: Daniel Díaz-Fuentes, professor titular, Universidad de Cantabria; Alberto Barreix, economista fiscal sènior, BID; Juan Tugores, catedràtic, Universitat de Barcelona; Osvaldo Kacef, oficial d'Afers Econòmics, Oficina de la CEPAL a Buenos Aires; Jesús Ruiz-Huerta, catedràtic d'Economia Aplicada, Universidad Rey Juan Carlos; José Alejandro Péres Cajías, doctorand, Universitat de Barcelona.

Organitza: Consorci Universitat Internacional Menéndez Pelayo de Barcelona-Centre Ernest Lluch, amb la col·laboració de CIDOB i Casa Amèrica.

10 i 11 d'octubre. Centre de Cultura Contemporània de Barcelona.

3.2.3 SEMINARI DE SEURETAT I DEFENSA A LA MEDITERRÀNIA

El Seminari de Seguretat i Defensa a la Mediterrània, organitzat amb el suport del Ministeri de Defensa i de l'Institut d'Estudis de Seguretat de la UE, és una trobada anual d'experts i responsables de la política de seguretat i defensa dels països que integren la Unió per la Mediterrània a Barcelona. Es tracta d'un espai que s'està consolidant com a fòrum privilegiat en aquestes qüestions i que té un caràcter cada cop més especialitzat en qüestions de seguretat mediterrània.

X Seminari Internacional de Seguretat i Defensa a la Mediterrània. Forces armades i transicions democràtiques a la Mediterrània

El seminari va abordar el paper de les Forces Armades en les transicions democràtiques a la Mediterrània. L'onada de mobilització política i social, que al 2011 va sacsejar els països del nord d'Àfrica i Orient Mitjà, va posar sobre la taula el paper determinant de les Forces Armades en els processos de transició. En aquest sentit, el Seminari va proposar una reflexió sobre el paper i la influència de les Forces Armades en aquesta nova etapa per a la seguretat a la Mediterrània. El Seminari va comptar amb experts governamentals i acadèmics provinents dels estats membres de la Unió Europea, l'Organització del Tractat de l'Atlàntic Nord i de la Unió per la Mediterrània.

Coordinador: Eduard Soler i Lecha, investigador principal, CIDOB.

Participants: **Miguel Ángel Ballesteros**, director, Instituto Español de Estudios Estratégicos, Ministeri de Defensa d'Espanya; **Abdennour Benantar**, professor, Université Paris 8; **Mohammed Benhammou**, president, Federació Africana d'Estudis Estratègics; **Francisco Javier Casas**, director, Divisió d'Afers Estratègics i Seguretat, Ministeri de Defensa d'Espanya; **Ignacio Cembrero**, periodista i corresponsal per al Magrib, *El País*; **Carme Chacón**, ministra de Defensa d'Espanya; **Mohamed Chafik Mesbah**, periodista i antic oficial de l'Armada algeriana; **Jean-François Coustilière**, director, JFC Conseil; **Ahmed Driss**, president, Centre des Études Méditerranéennes et Internationales (CEMI); **Khadija Finan**, professora, Université Paris 8 i investigadora, Institute Maghreb/Europe/Méditerranée; **Salam Kawakibi**, investigador principal, Arab Reform Initiative; **Daniel Korski**, investigador sènior, European Council on Foreign Relations; **Yezid Sayigh**, catedràtic d'Estudis d'Orient Mitjà, King's College, Londres; **Narcís Serra**, president, CIDOB; **Eduard Soler i Lecha**, investigador principal, CIDOB; **Jordi Vaquer**, director, CIDOB; **Álvaro de Vasconcelos**, director, European Union Institute for Security Studies (EUISS); **Juan Carlos Villamfa**, director general, Política de Defensa, Ministeri de Defensa d'Espanya.

Institucions col·laboradores: Ministeri de Defensa, en col·laboració amb l'European Union Institute for Security Studies (EUISS).

13 de juny, Palau de Pedralbes, Barcelona.

MICROSITE SEDMED (www.sedmed.org)

Posada en marxa d'un espai virtual on es recullen i es codifiquen les ponències i informes presentats en les diferents edicions del Seminari Internacional de Seguretat i Defensa a la Mediterrània. Aquesta iniciativa conjunta de CIDOB i de l'Instituto Español de Estudios Estratégicos es marca com a objectiu posar a disposició del públic un ampli ventall d'anàlisis i documents que permeten entendre l'evolució de la cooperació en matèria de seguretat a la Mediterrània, la percepció d'amenaques i riscos, l'estat dels conflictes regionals, l'evolució doctrinal i la relació entre seguretat i altres àrees com la democràcia, els drets humans, el medi ambient, la mobilitat o l'energia.

3.2.4 FÒRUM DE JOVES INVESTIGADORS EN DINÀMIQUES INTERCULTURALS

El Fòrum de Joves Investigadors en Dinàmiques Interculturals és un espai interdisciplinari de trobada i de treball comú entre doctorands i investigadors que comparteixen reflexions, lectures, debats, seminaris de formació, recensions de llibres, etc.

GRUPS DE RECERCA

Per crear més espai per a idees i debats, a partir del 2011, el FJIDI ha començat a desenvolupar tres grups de treball sobre temes específics. L'objectiu de cada grup és obrir una discussió sobre el tema, desenvolupar un recorregut d'investigació, presentar un projecte i finalment elaborar una publicació (previstes per al 2012).

Solidaritats

- Establir interconnexions entre grups: la cerca d'un punt de connexió.
- La qüestió dels enllaços a les xarxes: origen, comunicació i "feeding".
- El desenvolupament de trajectòries separades: segmentació i pluralitat d'interessos.
- Que és un enllaç en una xarxa? Com es produeix? Què implica?

- Com es desenvolupen les xarxes? Com s'amagren els enllaços? Com es trenquen?
- Solidaritats i coexistència ètnica.

Responsabilitats

- Relació entre drets i deures.
- Crítica als drets humans, des de la perspectiva dels “deures humans”.
- El debat sobre el discurs de l'estat sobre l'individu.
- L'empresa i la responsabilitat social.
- Ètiques-altres.

Populismes

- Els populismes des de la perspectiva dels drets humans.
- Heterogeneïtat dels populismes moderns.
- Populismes emergents.
- Populismes, pobles, i opinió pública.

V Training Seminar en Dinàmiques Interculturals: Polítiques del coneixement i dinàmiques interculturals

Organitzat amb el suport de la Universitat de Nacions Unides (International Institute for the Alliance of Civilization – IIAC) i, per primera vegada, en anglès i castellà, el V Training Seminar en dinàmiques interculturals ha tractat, aquest any, temes relatius a les polítiques del coneixement. En particular, els cinc panels del congrés s'han interrogat sobre com funcionen les categories, conceptes i discursos que fan possible la formació d'una perspectiva “intercultural”. A més s'ha parlat de polítiques del coneixement acadèmic; és a dir, la forma en què es produeixen, la intenció i les condicions de la seva producció. Des d'aquestes i altres perspectives, s'ha indagat sobre les ecologies de les pràctiques que guien els sabers, com també sobre la manera en què la seva producció estableix vincles amb l'altre.

Participants: Mieke Bal, Amsterdam University; Sanjay Seth, University of London; Alexandra Zavos, Panteion University; Ramin Jahanbegloo, University of Toronto; Gonçal Mayos Solsona, Universitat de Barcelona; Edgar Gómez Cruz, Universitat Oberta de Catalunya; Luk Van Langenhove, Universitat de Nacions Unides.

Coordinació: Alvise Vianello, investigador, CIDOB.

14 al 16 desembre. CIDOB.

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

MONOGRAFIES

Formas-Otras: Saber, nombrar, narrar, hacer. Novembre de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/monografias/monografias/formas_otras_saber_nombrar_narrar_hacer

4. PROJECTES

4.1 ANUARIO INTERNACIONAL CIDOB

Perfil de país: Turquia

La República de Turquia és el país objecte d'estudi de l'*Anuario internacional CIDOB 2011*, publicació de referència dedicada a l'anàlisi de la política exterior espanyola, la conjuntura i les relacions internacionals, com també la posició d'Europa al món. Com cada any, l'Anuari compagina articles de prestigiosos acadèmics amb una sèrie d'annexos documentals que faciliten el seguiment de diverses qüestions relatives a la seguretat i els conflictes internacionals; l'economia, el comerç i els processos d'integració; l'energia i els recursos naturals; i la cooperació al desenvolupament i la immigració, entre altres temes de l'agenda internacional.

Articles de: **Stephan Sberro**, professor investigador, ITAM (Mèxic); **Jo Marie Griesgraber**, directora executiva, New Rules for Global Finance Coalition; **Daniela Schwarzer**, cap de la Unitat d'Integració UE, SWP, Berlín; **Olga Shumylo** i **Vivien Pertusot**, Carnegie Europe, Brussel·les; **Ignacio Molina** i **Juan Tovar**, Departament de Ciències polítiques, Universitat Autònoma de Madrid; **Esther Barbé**, directora, Observatori de Política Exterior Europea, UAB, i **Laia Mestres**, investigadora, CIDOB; **Josep Oliver**, catedràtic d'Economia Aplicada, UAB; **Fuat Keyman**, director, Istanbul Policy Center, i **Tuba Kanci**, Dogus University; **Meliha Altunisik**, degana, Escola de Graduats en Ciències Socials, Middle East Technical University, Ankara; **Eduard Soler**, investigador principal, CIDOB.

Coordinador: Francesc Fàbregues, tècnic de projectes, CIDOB.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/anuarios/anuario_internacional_cidob/anuario_internacional_cidob_2011_turquia_perfil_de_pais

4.2 ANUARIO ASIA-PACÍFICO

Edición 2011

Casa Àsia, CIDOB i el Real Instituto Elcano publiquen conjuntament la setena edició de l'*Anuario Asia-Pacífico*, una obra de referència en l'àrea dels estudis asiàtics en espanyol, que té com a principal objectiu presentar al lector un recull dels principals esdeveniments que tenen lloc a la regió més dinàmica del planeta, on avui tenen lloc importants canvis que l'anuari analitza incloent les veus més expertes del panorama internacional. El resultat és una eina de coneixement formada per articles, estadístiques, cronologies i mapes que dibuixen un retrat plural del continent asiàtic.

Autors: Yeo Lay Hwee, directora, European Union Center i investigadora sènior, Singapore Institute of International Affairs; **Sebastian Peyrouse**, investigador principal sènior, Central Asia and Caucasus Institute & Silk Road Studies Program, Johns Hopkins University; **Stewart Firth**, investigador visitant, State Society and Governance in Melanesia Program, School of International, Political & Strategic Studies, Australian National University; **Juan Antonio Yáñez-Barnuevo**, secretari d'Estat d'Afers Exteriors i Iberoamericans, Ministeri d'Afers Exteriors i de Cooperació; **Mario Esteban Rodríguez**, professor titular, Centro de Estudios de Asia Oriental, Universitat Autònoma de Madrid i coordinador per a Àsia-Pacífic, Observatorio de Política Exterior Española, Fundación

Alternativas; **Brahma Chellaney**, professor d'Estudis Estratègics, Center for Policy Research, New Delhi; **Mark J. Valencia**, investigador sènior associat, Nautilus Institute; **Félix Arteaga**, investigador principal de Seguretat i Defensa, Real Instituto Elcano; **Mònica Bernabé**, corresponsal a l'Afganistan, *El Mundo* i presidenta, Associació per als Drets Humans a l'Afganistan (ASDHA); **Javier Gil Pérez** investigador, Instituto Universitario General Gutiérrez Mellado; **Gregory Chin**, professor adjunt, York University, Canadà i responsable del Grup de Recerca de la Xina i director en funcions del Programa de Desenvolupament Global, Centre for International Governance Innovation (CIGI); **Alicia García-Herrero**, economista en cap, Departament de Mercats Emergents i **Mario Nigrinis**, economista principal, Unitat d'Afers Transversals per Economies Emergents, BBVA; **Ana María Goy Yamamoto**, investigadora, Centro de Estudios de Asia Oriental, Universidad Autónoma de Madrid; **Shrawan Nigam**, consultor sènior, Indian Council for Research on International Economic Relations (ICRIER), New Delhi; **Jennifer Richmond**, directora per a Xina, STRATFOR; **Miguel Sánchez Romero**, investigador, Max Planck Institute for Demographic Research; **Dani Madrid i Morales**, Universitat Autònoma Barcelona (UAB) i **Guillermo Martínez Taberner**, Universitat Pompeu Fabra (UPF); **M. Syafi'i Anwar**, director, International Center for Islam and Pluralism, Indonèsia; **Fariba Adelhah**, antropòloga i investigadora principal sènior, Centre d'Études et de Recherches Internationales (CERI), Sciences-Po; **Wolfgang Georg Arlt**, director fundador, COTRI China Outbound Tourism Research Institute i **Berenice Aceves**, gerent, COTRI; **David T. Johnson**, professor de Sociologia, University of Hawaii; **Rafael Bueno**, director de Política i societat, Casa Àsia; **Oriol Farrés**, coordinador de l'*Anuario Asia-Pacífico* i responsable de projectes, CIDOB.

Coordinador: Oriol Farrés, responsable de projectes, CIDOB.

Institucions coeditores: Casa Àsia, Real Instituto Elcano i CIDOB.

www.anuarioasiapacifico.es

4.3 ANUARIO DE LA INMIGRACIÓN EN ESPAÑA

Edición 2010. Inmigración y crisis económica: impactos actuales y perspectivas de futuro

Dirigida per Eliseo Aja, Joaquín Arango i Josep Oliver, l'edició 2010 de l'*Anuario de la Inmigración en España* analitza les conseqüències de l'actual crisi econòmica sobre el fenomen migratori a Espanya: els impactes en el mercat laboral dels immigrants, els fluxos migratoris cap a Espanya, com també les actituds de la societat davant la immigració en un escenari de crisi econòmica. L'edició 2010 de l'Anuari ofereix, a més, un debat entre experts sobre quines polítiques migratòries són més oportunes per després de la crisi en el cas espanyol. Finalment, també es fa una revisió de l'evolució en el darrer any dels principals instruments jurídics i legislatius que regulen la immigració a Espanya. La publicació ofereix una visió multidisciplinària de caràcter polític, sociològic, econòmic i jurídic.

Articles de: **Lorenzo Cachón**, catedràtic de Sociologia, Universidad Complutense de Madrid; **María Ángeles Cea d'Ancona**, coordinadora, Grupo de Estudios sobre Migraciones Internacionales, Universidad Complutense de Madrid; **David Chico**, assessor per a assumptes europeus, Secretaria d'Estat d'Immigració i Emigració; **María Díaz Crego**, professora de Dret Constitucional, Universidad de Alcalá; **Ignacio García Pérez**, Universidad Pablo Olavide de Sevilla; **David Troncoso**, Centro de Estudios Andaluces; **Ignacio García Vitoria**, professor de Dret Constitucional, Universidad

Complutense de Madrid; **Valeriano Gómez**, economista, Instituto Universitario y de Investigación José Ortega y Gasset; **Antonio Izquierdo**, catedràtic de Sociologia, Universidade da Coruña; **José Antonio Montilla**, catedràtic de Dret Constitucional, Universidad de Granada; **José Luis Rodríguez Candela**, professor associat, Àrea de Dret Penal, Universidad de Málaga; **Catia Nicodemo** i **Rosella Nicolini**, Departament d'Economia Aplicada, Universitat Autònoma de Barcelona; **Josep Oliver Alonso**, catedràtic d'Economia Aplicada, Universitat Autònoma de Barcelona; **Sebastián Rinken**, director tècnic, Observatorio Permanente Andaluz de las Migraciones; **Ramón Sanahuja**, director, Gabinet Tècnic d'Immigració, Ajuntament de Barcelona; **Ricard Zapata**, professor de Ciència Política, Universitat Pompeu Fabra.

Publicació editada per: Fundació Acsar, Centro de Estudios Andaluces, Diputació de Barcelona, Fundación José Ortega-Marañón, Unicaja i CIDOB.

Coordinador: Francesc Fàbregues, tècnic de projectes, CIDOB.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/anuarios/anuario_de_la_inmigracion_en_espana/inmigracion_y_crisis_economica_impactos_actuales_y_perspectivas_de_futuro_anuario_de_la_inmigracion_en_espana_edicion_2010

4.4 OBSERVATORI ALGÈRIA

L'Observatori Algèria és un projecte de CIDOB i Casa Mediterráneo, per abordar el coneixement d'un país proper i poc conegut a Espanya. L'objectiu principal de l'Observatori és potenciar l'acostament entre Algèria i Espanya. Des d'aquest punt de partida, l'Observatori pretén ser:

1. Un portal informatiu de referència sobre Algèria a Espanya i per al públic hispanoparlant en general.
2. Una plataforma que permeti que la societat algeriana parli de si mateixa.
3. Un marc permanent per a la investigació, el debat i l'especialització a Algèria. En definitiva, un lloc de discussió, de trobada i de creació de sinergies entre totes aquelles persones i institucions interessades en la regió, en contacte amb les principals xarxes internacionals que treballen sobre Algèria.

www.observatorioargelia.org

5. PROGRAMES

D'acord amb el Pla Director 2010-2013, CIDOB treballa amb tres programes. Aquestes línies no són departaments amb personal atribuït i un funcionament autònom, sinó eixos de continguts que ajuden a estructurar les activitats de documentació, recerca i debat per tal de complir la missió de CIDOB.

5.1 PERSONES I FRONTERES

En el món globalitzat, les fronteres –tant les fronteres entre estats com les barreres entre societats i cultures– no només no desapareixen sinó que són una realitat que experimenten de manera directa, i a vegades molt dramàtica, les persones en la seva vida diària. L'objectiu d'aquest programa és analitzar aquesta interrelació i proposar elements de reflexió que contribueixin a reduir els efectes negatius de les fronteres de tota mena sobre la vida de les persones . Per això CIDOB treballa en els següents àmbits:

- Dinàmiques interculturals
- Migracions
- Conflictes

5.1.1 MIGRACIONS A ESPANYA

En els últims vint anys Espanya no ha parat de transformar-se demogràficament. L'arribada de població d'origen immigrant ha estat una de les principals causes d'aquest palpable canvi. Des de llavors l'estudi i l'aproximació als efectes i les conseqüències que els migrants han tingut per a la societat espanyola no ha deixat d'analitzar-se. La crisi econòmica i financera ha portat, novament, l'interès per estudiar aquest fenomen. En aquesta línia de treball hem volgut fer una reflexió de les investigacions que s'han dut a terme en aquest període sobre les migracions internacionals, com també aproximar-nos als nous reptes i conflictes que sorgeixen al seu al voltant.

PRODUCCIÓ DE CONTINGUTS

INVESTIGACIONS I RECERQUES DE LES PERSONES

Panoràmica sobre la investigació a l'àrea de les migracions internacionals a Espanya.

El CIDOB, en col·laboració amb el GRITIM-UPF (Universitat Pompeu Fabra), està duent a terme el projecte d'investigació "Panoràmica de la investigació a l'àrea de la immigració" finançat per la Secretaria d'Estat d'Immigració i Emigració, del Ministeri de Treball i Immigració. El projecte té com a objectiu principal obtenir una visió global de la investigació que es duu a terme en matèria de migracions internacionals a Espanya en els últims 30 anys, amb especial èmfasi en la investigació actual. En el marc del projecte s'ha realitzat una base de dades amb aproximadament 300 investigadors que actualment treballen en aquest camp.

Directora: **Elena Sánchez-Montijano**, investigadora principal, CIDOB.

Col·laboradores: **Blanca Garcés**, GRITIM- UPF, **Sarah Cooke** i **Cristina Giner**, ajudants d'investigació, CIDOB.

Estudi sobre els discursos electorals entorn de la immigració a les eleccions municipals de 2011

Durant les eleccions municipals de maig de 2011 la immigració va ser un dels temes centrals en molts municipis catalans. Aquest projecte té com a objectiu examinar aquesta nova centralitat prenent com a font d'estudi els programes i els debats electorals en setze municipis de Catalunya. L'estudi respon a *com*, és a dir, en quins termes es va parlar d'immigració durant la campanya. Això implica identificar els principals temes amb els quals es va relacionar, com també els principals arguments esgrimits. El segon nivell d'anàlisi de l'estudi és el *qui*, quins partits polítics van participar en el debat i amb quins arguments. La tercera qüestió es refereix a l'*on*, en quins municipis van sorgir aquests debats o fins a quin punt determinats temes i arguments van predominar en uns municipis o uns altres. L'objectiu final és cartografiar els diferents discursos sobre immigració, prenent en consideració la seva variabilitat tant per partit polític com per municipi.

Directores: **Elena Sánchez-Montijano**, investigadora principal, CIDOB; **Blanca Garcés**, GRITIM- UPF; **Nuria Franco**, GRITIM- UPF.

Col·laboradora: **Cristina Giner**, ajudant d'investigació, CIDOB.

Infància, joventut i migracions. Una mirada per a la cooperació internacional.

Fase final de la recerca elaborada per encàrrec de la Fundación Carolina d'un projecte iniciat el 2009 sobre el tema de la infància i joventut a les migracions. En concret, l'estudi elaborat per CIDOB va tractar sobre l'articulació entre les polítiques de cooperació al desenvolupament i les polítiques de protecció als menors afectats per les migracions per tal de garantir els seus drets fonamentals. El treball tracta d'identificar bones pràctiques i proporcionar eines per elaborar polítiques adreçades a mitigar els efectes negatius que es puguin derivar dels processos migratoris, tant per als menors que es queden al lloc de origen, com per als que emigren, bé acompanyant els seus parents, bé no acompanyats.

Coautores: **Anna Ayuso**, investigadora principal, CIDOB i **Elena Sánchez**, investigadora principal, CIDOB.

ACTIVITATS, DEBATS, INTERCANVIS

Presentació de l'Anuario de la inmigración 2010. Inmigración y crisis económica: impactos actuales y perspectivas de futuro

El notable descens en l'arribada d'immigrants a Espanya a causa de la crisi econòmica, com també l'anàlisi de les percepcions de la població sobre el fenomen de la immigració en aquest context van ser els principals temes tractats durant la presentació de l'edició 2010 de l'*Anuario de la inmigración en España*. Durant l'acte, Joaquín Arango, codirector de la publicació, va destacar l'absència de casos greus de conflictivitat social, fet que demostra un comportament madur de la població espanyola davant el fenomen migratori fins i tot en un escenari de greu crisi econòmica. Per altra banda, Josep Oliver, catedràtic d'Economia Aplicada, i també codirector de la publicació, va subratllar que fins aquest moment la crisi ha tingut un menor impacte entre els immigrants que entre els autòctons. Finalment, la secretària d'Estat, Anna Terrón, va destacar la importància de la ciutats per la convivència, els avenços en la participació política dels immigrants i també el comportament de la societat espanyola davant del fenomen migratori en l'actual context de crisi.

Participen: **Anna Terrón**, secretària d'Estat d'Immigració i Emigració; **Joaquín Arango** i **Josep Oliver**, directors de la publicació; **Jesús Sánchez Lambás**, director general, Fundació Ortega-Marañón; **Jordi Vaquer**, director, CIDOB.

Fundación Ortega-Marañón, 31 de març de 2011.

IX Seminari Immigració i Europa. Ciutadania i Participació en temps de canvi (SIME)

El IX Seminari Immigració i Europa va oferir un espai per reflexionar sobre la necessitat de desenvolupar processos de captació i de retenció reeixits per als immigrants; el que significa oferir almenys dues condicions *sine qua non* a la població d'origen estranger que decideixin instal·lar-se de forma duradora als nostres països: l'accés a una ciutadania plena i l'accés a la igualtat d'oportunitats i de condicions al mercat de treball.

Coordinadors: **Elena Sánchez-Montijano**, investigadora principal, CIDOB; **Fabien Pelissier**, investigador, Fundació Acsar.

Participants: **Juan José Herrera de la Muela**, director general, Casa Àsia; **Markus González Beilfuss**, director general d'Immigració, Ministeri de Treball i Immigració; **Mireia Solsona Garriga**, diputada adjunta d'Igualtat i Ciutadania, Diputació de Barcelona; **Pere Navarro**, president, Fundació Acsar; **Narcís Serra**, president, CIDOB; **Xavier Bosch i Garcia**, director general per a la Immigració, Generalitat de Catalunya; **Reiner Klingholz**, director, Berlin Institute for Population and Development; **Joan Subirats**, catedràtic de Ciència Política i investigador, Institut de Govern i Polítiques Públiques, Universitat Autònoma de Barcelona; **Fabien Pelissier**, director d'investigació, Fundació Acsar; **Sylvain Besch**, responsable, Centre d'Estudis i de Formació Interculturals i Socials (CEFIS); **Miquel Esteve**, comissionat de l'Alcaldia de Barcelona per a la Immigració i el Diàleg Intercultural; **Laura Morales**, professora de Ciència Política, University of Leicester; **Gaëlle Patin Laloy**, responsable, Programa Comunitats Asiàtiques, Casa Àsia; **Carlota Solé i Puig**, catedràtica de Sociologia, Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia, Universitat Autònoma de Barcelona, directora, Grup d'Estudis sobre Immigració i Minories Ètniques (GEDIME); **Lam Chuen Ping**, empresari i president, Unió d'Associacions Xineses de Catalunya; **Jordi Gutiérrez**, secretari general, Federació d'Autònoms Dependents, CCOO (TRADE-CCOO); **Salvador Duarte**, president, Confederació de Treballadors Autònoms de Catalunya (CTAC), UGT; **J. A. Cabanillas**, director, Fundació Acsar; **Ferran Camas Roda**, catedràtic de Dret del Treball i Seguretat Social, Universitat de Girona, director de la Càtedra d'Immigració, Drets i Ciutadania, Universitat de Girona; **Rafael Mas i Solanes**, director, Serveis Corporatius, Applus IDIADA Group i **Eduard Sagarra Trias**, soci de Roca Junyent.

Institucions col·laboradores: Fundació Acsar, Diputació de Barcelona i Casa Àsia.

25 de novembre. Casa Àsia. Barcelona.

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

ANUARIS

Anuario internacional CIDOB 2010. “La gestión de la inmigración extranjera en España en 2010”. Turquia, perfil de país.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/anuarios/anuario_internacional_cidob/anuario_internacional_cidob_2011_turquia_perfil_de_pais

Anuarios CIDOB. ***Inmigración y crisis económica: impactos actuales y perspectivas de futuro. Anuario de la inmigración en España (edición 2010)***. Eliseo Aja, Joaquín Arango i Josep Oliver (dir.)

http://www.cidob.org/es/publicaciones/anuarios/anuario_de_la_inmigracion_en_espana/inmigracion_y_crisis_economica_impactos_actuales_y_perspectivas_de_futuro_anuario_de_la_inmigracion_en_espana_edicion_2010

MONOGRAFIES

La gestión de la convivencia ¿en crisis? Novembre 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/monografias/monografias/la_gestion_de_la_convivencia_en_crisis

Políticas públicas y modelos de ciudadanía. Novembre 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/monografias/monografias/politicas_publicas_y_modelos_de_ciudadania

EXTERNES

Elena Sánchez-Montijano y Anna Ayuso “***Infancia y juventud en la migración internacional: España y su política de cooperación internacional para el desarrollo***”, a *Migración, infancia y desarrollo: referencias y experiencias para la cooperación española*. Madrid: Fundación Carolina.

Elena Sánchez-Montijano “***Nuevos actores en la cooperación al desarrollo: una iniciativa empresarial privada***”, amb R. Faúndez, a *RIPS. Revista de Investigaciones Políticas y Sociológicas*, n.º 10, 1, p. 127-142.

PARTICIPACIONES

Elena Sánchez-Montijano “**Responder a los desafíos de la inmigración: educación y ciudadanía en la España plural**”, a l'acte de llançament del projecte *ACCEPT Pluralism*, 9 de març 2011, Espai Francesca Bonnemaison, Barcelona.

Elena Sánchez-Montijano. ***III Encuentro de Observatorios de las Migraciones***, 25 de novembre de 2011, Navarra.

Elena Sánchez-Montijano “**Políticas de integración ciudadana en el ámbito local**”, organitzat per la FEMP, 20 i 21 de juny 2011, Madrid.

Elena Sánchez-Montijano membre del Consell Assessor del programa **Tot un món**. Canal 33 en col·laboració amb el GRITIM.

5.1.2 GESTIÓ DE FRONTERES

Malgrat que els estats membres són els responsables últims del control de les seves fronteres territorials, en els darrers anys s'ha avançat considerablement en el desenvolupament de mecanismes i instruments que facilitin la coordinació i la cooperació europea en la gestió de les fronteres exteriors. L'objectiu d'aquesta línia de treball és analitzar els diferents instruments que la Unió Europea està desenvolupant per gestionar les fronteres exteriors, avaluant-ne la seva eficiència i oportunitat política en relació a tercers països. En aquest sentit, es prestarà especial atenció a la política europea de visats.

PRODUCCIÓ DE CONTINGUTS

INVESTIGACIONS I RECERQUES DE LES PERSONES

La cua del visat. Una avaluació dels efectes de les polítiques d'admissió i visats d'Espanya i de la UE

Estudi que avalua els efectes de les polítiques europees de visats i de gestió de fronteres. Un dels efectes col·laterals d'aquestes polítiques, les llargues cues formades davant els consolats espanyols a tot el món, s'ha convertit en una part important de la imatge d'Espanya i d'Europa, amb serioses implicacions per a la política exterior. L'estudi analitza els objectius formals i informals de la política de visats, revisa els vincles amb altres polítiques internacionals i recull les percepcions de les persones sobre les polítiques de visats. Els productes extrets de la investigació seran un sumari executiu i un monogràfic en el qual es recolliran els diferents textos en format d'articles.

Coordinadors: **Elena Sánchez-Montijano**, investigadora principal, CIDOB; **Jordi Vaquer**, director, CIDOB; **Elina Viilup**, investigadora principal, CIDOB.

Col·labora: Equip d'investigadors del CIDOB.

Fronteres: teoria política de les fronteres: polítiques i moviment de persones a l'Euromediterrani

En els darrers anys, la investigació sobre migracions s'ha vist confrontada per profundes transformacions en la definició de fronteres, en un context d'ampliació de la Unió Europea. Aquesta investigació té com a objectiu abordar tant els aspectes institucionals com normatius de les polítiques de migració i fronteres impulsades per la Unió Europea i els seus estats membres. La idea és desenvolupar un marc d'investigació que examini la relació entre les respostes ofertes pels sistemes migratoris al continent, com també l'emergència d'una definició de frontera exterior de la Unió Europea. Ministeri de Ciència i Innovació. CSO 2008-02181/CPOL. Dept. Ciències Polítiques.

Col·laboradora: **Elena Sánchez-Montijano**, investigadora principal, CIDOB.

Director: **Ricard Zapata-Barrero**, GRITIM- UPF.

ACTIVITATS, DEBATS, INTERCANVIS

'El Marroc: reforma política i immigració. Una mirada des de Catalunya'

El Marroc va entrar en una nova etapa política amb la reforma constitucional aprovada el juliol de 2011. Aquest seminari va tenir com a objectiu, en primer lloc, aproximar-nos a la naturalesa i abast del procés de canvi polític i a l'estat actual de la situació migratòria entre Espanya i el Marroc. En segon lloc, el seminari va propiciar un debat entre especialistes catalans sobre el seguiment que hi ha hagut a Catalunya de les transformacions polítiques al Marroc tant per part de la ciutadania espanyola, com especialment per la seva diàspora.

Coordinadors: **Elena Sánchez-Montijano**, investigadora principal, CIDOB; **Eduard Soler i Lecha**, investigador principal, CIDOB.

Participants: **Jordi Vaquer i Fanés**, director, CIDOB; **Mireia Solsona Garriga**, diputada adjunta d'Igualtat i Ciutadania, Diputació de Barcelona; **Thierry Desrues**, investigador, Instituto de Estudios Sociales Avanzados (IESA-CSIC); **Ana López Sala**, científica titular, CSIC; **Carme Colomina**, directora, Àrea Internacional, Ara i investigadora associada, CIDOB; **Mohammed Chaïb**, president, Associació sociocultural Ibn Battuta i president, Comissió de Ciutadania i Participació Política, CCME; **Laura Feliu**, professora titular de Relacions Internacionals, UAB; **M. Àngels Roque**, directora, Àrea de Cultures Mediterrànies, IEMed i **Joan Vintró**, catedràtic de Dret Constitucional, UB.

Institucions col·laboradores: CIDOB en col·laboració amb l'Àrea d'Igualtat i Ciutadania de la Diputació de Barcelona.

11 d' octubre. CIDOB.

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

Elena Sánchez-Montijano "**Migración laboral temporal y circular y codesarrollo: estudio de caso de una articulación posible**", amb R. Faúndez, a *Migraciones*, 30, p. 43-70.

PARTICIPACIONS

Elena Sánchez-Montijano "**Nuevos actores transnacionales en los países de acogida. Una aportación al debate transnacional migrante**" al IV Congreso de la Red Internacional Migración y Desarrollo. *Crisis Global y Estrategias Migratorias*. 18-20 de maig 2011, Quito (Ecuador).

Anna Ayuso presenta a la sessió d'estudis de cas: "**Migracions: política exterior i regulació internacional: fluxos intrarregionals i internacionals, i acció exterior**" Curs PNUD-SEGIB "Canvi de poder, governança global i nou multilateralisme", PNUD-SEGIB 3-4 d'octubre 2011).

5.1.3 POLÍTIQUES PÚBLIQUES DE MIGRACIÓ A IBEROAMÈRICA

PRODUCCIÓ DE CONTINGUTS

INVESTIGACIONS I RECERQUES DE LES PERSONES

Proposta per a un Observatori de les Migracions entre la UE i Amèrica Llatina

Informe elaborat a demanda de la Comissió d'Exteriors del Parlament Europeu (EP/EXPO/B/FWC/2009-01/Lot5/08) sobre la pertinència i característiques de la creació de l'Observatori Eurolatinoamericà sobre Migracions on s'identifiquen tres grans mancances a les quals s'ha de donar resposta: bases de dades empíriques de qualitat i comparables, investigacions sobre causes i conseqüències de les migracions i anàlisi de les polítiques que realitzen les institucions. Les funcions de l'Observatori es defineixen al voltant dels tres eixos temàtics del diàleg estructurat (vincles entre migració i desenvolupament; migracions regulars, i migracions irregulars) i serien: 1) Recopilació de bases de dades existents i harmonització dels mètodes estadístics. 2) Difusió d'investigacions existents i generació de recerca nova. 3) Anàlisi de polítiques públiques,

identificar bones pràctiques i elaborar indicadors i 4) Aplicació de la normativa internacional.

Coautores: Anna Ayuso, investigadora principal, CIDOB i Elena Sánchez, investigadora principal, CIDOB.

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

Anna Ayuso i Elena Sánchez-Montijano. *Propuesta para la creación de un Observatorio de las Migraciones entre la UE y América Latina y Caribe*. Direcció General de Polítiques Exteriors. Parlament Europeu.

ACTIVITATS, DEBATS, INTERCANVIS

Trobada-debat amb Marcos Baños, conseller electoral de l'IPE, Mèxic

El CIDOB va rebre la visita de Marcos Baños, conseller electoral de l'Instituto Federal Electoral de Mèxic que es va reunir amb experts de CIDOB i investigadors col·laboradors per tractar sobre el sistema electoral mexicà. L'exposició va explicar el funcionament de l'Instituto Federal Electoral (IFE) un organisme públic autònom, de caràcter permanent i independent amb l'atribució de garantir el compliment i seguiment dels deures de l'Estat mexicà en l'organització de les eleccions federals. Un dels principals temes de la trobada i objectiu de la visita del Sr. Baños a Barcelona era el foment del vot dels mexicans a l'estranger i també es va tractar la relació entre l'IFE i els mitjans de comunicació.

Institució col·laboradora: Consolat General de Mèxic a Barcelona.

7 de novembre. CIDOB.

Taller 'La participación de los jóvenes latinoamericanos en los sistemas educativos'

El taller de debat va comptar amb dues presentacions: la primera d'elles "Navegant l'adolescència sense papers: l'*empoderament* de la joventut llatinoamericana als Estats Units", va versar sobre les dificultats que enfronta la joventut llatinoamericana immigrant als Estats Units i sobre les possibles estratègies per al seu *empoderament*. La segona presentació va ser "Neoliberalisme, Protesta i Educació a Xile" i va tractar sobre les respostes dels moviments estudiantils a les conseqüències derivades de l'aplicació del model neoliberal a Xile.

Participants: Catherine Lindskog, Chicago Public Schools, Estats Units; Jorge Luis Inzunza Figueres, Universidad Estatal de Campinas (Unicamp); Sylvia Bezerril, Universidade do Estado da Bahia, Brasil, Fabricio Carrijo, CIDOB i president APEC; i Anna Ayuso, CIDOB.

Institucions col·laboradores: Associação dos Pesquisadores e Estudantes Brasileiros na Catalunha (APEC).

21 de novembre de 2011. CIDOB.

PARTICIPACIONS

Elena Sánchez-Montijano. “*Las Américas y el mundo 2010-2011: opinión pública y política exterior en Brasil, Colombia, Ecuador, México y Perú*”. 25 d'octubre de 2011, CIDOB.

Elena Sánchez-Montijano. “*Proyecto para la creación de un Observatorio de las Migraciones entre América Latina-Caribe y la Unión Europea*” 23 de novembre de 2011, Grup de Treball sobre Migració, Assemblea Parlamentària Eurollatinoamericana, Parlament Europeu, Brussel·les.

5.1.4 POLÍTIQUES MIGRATÒRIES A EUROPA

PRODUCCIÓ DE CONTINGUTS

INVESTIGACIONS I RECERQUES DE LES PERSONES

European Website of Integration (EWSI)

Projecte de la Comissió Europea sobre integració que compta amb quatre grans *partners*: UNISYS, Migration Policy Group (MPG), Social Change Online i Eurocities. El projecte consisteix en una plataforma d'intercanvi d'informació, llançada el 2009 per iniciativa de la Direcció General de Justícia, Llibertat i Seguretat de la Comissió Europea, que pretén fomentar l'intercanvi d'informació, polítiques i bones pràctiques sobre integració a la UE. L'objectiu de l'European Website of Integration és ajudar a millorar l'efectivitat de les polítiques d'integració a escala europea a través de la col·laboració i de la posada en comú d'estratègies reeixides.

Coordinadora: Elena Sánchez-Montijano, investigadora principal, CIDOB.

Col·laboradora: Cristina Giner, ajudant d'investigació, CIDOB.

Migration Integration Policy Index (MIPEX 2011)

El Migration Integration Policy Index mesura les polítiques d'integració de 31 països a Europa i Amèrica del Nord, compara i classifica la forma en què aquests països proporcionen oportunitats als immigrants regulars a participar en la societat, a través de 148 indicadors polítics. El MIPEX III és una iniciativa del Migrant Policy Group (MPG) i del British Council, en el qual CIDOB és el soci estatal a Espanya. L'estudi ha estat elaborat com a part del projecte Outcomes for Policy Change, cofinançat pel Fons Europeu per a la Integració de Nationals de Tercers Països. El MIPEX III cerca oferir una anàlisi de les tendències i dels canvis en la política d'integració dels immigrants legals de forma temporal; recomanacions per millorar les polítiques en tots els països; involucrar els immigrants en els debats, a fi de conèixer com els canvis de política impacten en la seva vida quotidiana; enfortir la capacitat dels responsables polítics, professionals i dels representants dels immigrants a través de l'ús del MIPEX en el seu treball.

Coordinadora: Elena Sánchez-Montijano, investigadora principal, CIDOB.

Col·laboradora: Sarah Cooke, ajudant investigació, CIDOB.

Coordinadors europeus: Migration Policy Group (MPG), British Council i Comissió Europea.

Immigrant Citizens Survey

El projecte Immigrant Citizens Survey és un estudi comparat a nivell europeu que per primera vegada dóna veu als qui, finalment, sofreixen o es beneficien de les polítiques d'integració. Pretén analitzar les necessitats i contribucions dels immigrants legals en països europeus sobre temes diversos. L'objectiu de la iniciativa és triple:

1. A curt termini busca analitzar les necessitats, contribucions i aspiracions dels immigrants legals de tercers països (*legally-resident third country nationals*) amb l'objectiu d'assessorar la política d'integració a nivell estatal i europeu.
2. A mitjà termini pretén que els resultats s'utilitzin per millorar les polítiques públiques i els serveis cap als immigrants, els mètodes de *mainstreaming*, la cooperació governamental, la legislació europea i el suport tècnic i financer.
3. A llarg termini, els immigrants legals de tercers països gaudiran d'una millor integració, la qual cosa inclourà la població autòctona.

El projecte s'ha realitzat a base d'enquestes a immigrants en diferents països perquè siguin els propis immigrants els qui valorin les polítiques d'integració dutes a terme a Europa i als estats membres.

Coordinadora: Elena Sánchez-Montijano, investigadora principal, CIDOB.

Col·laboradora: Cristina Giner, ajudant d'investigació, CIDOB.

Coordinadors: Migration Policy Group (MPG), Comissió Europea, Centre d'Investigacions Sociològiques (CIS) i King Baudouin Foundation (KBF).

Política cultural de les ciutats en el context de la diversitat d'immigrants: cap a un enfocament del Mediterrani

CIDOB forma part del projecte ALF "Polítiques culturals de les ciutats en el context de la diversitat d'immigrants: cap a un enfocament del Mediterrani" com a col·laborador extern. El projecte dirigit pel Grup d'Investigació Interdisciplinari en Immigració (GRITIM) de la Universitat Pompeu Fabra ha dut a terme un estudi de les polítiques culturals de Barcelona, Lisboa, Orà i Tel Aviv amb la finalitat d'afavorir la seva inclusió en el debat sobre la gestió de la diversitat d'immigració. Formen part del projecte, també, la Facultat de Ciències Socials de l'Université d'Oran, Algèria; el Department of Politics and Government, Ben Gurion University, Tel Aviv, Israel i el Centro de Estudos Geográficos, Lisboa, Portugal. Aquest projecte va sorgir com a resposta al Programa Intercultural de les ciutats del Consell d'Europa i de la Comissió Europea el 2009, l'estudi CLIP de l'Eurofound el 2009, l'Informe 2010 d'Anna Lindh i la Cimera de Saragossa sobre la integració dels immigrants a l'abril de 2010. El seu objectiu era elaborar recomanacions per a una "cultura de la diversitat" per a les ciutats a la regió del Mediterrani que volen convertir el seu compromís amb la diversitat en accions concretes. Les tres polítiques que es prendran en consideració són: festivals anuals permanents, biblioteques en àrees específiques de les ciutats i museus d'Història.

Col·laboradora: Elena Sánchez-Montijano, investigadora principal, CIDOB.

Director: Ricard Zapata, GRITIM-UPF.

Access to citizenship and its impact on immigrant integration (ACIT)

L'objectiu d'ACIT és comparar i avaluar les lleis de ciutadania, la seva execució, les taxes d'adquisició de la ciutadania i el seu impacte en el procés d'integració mitjançant el desenvolupament d'indicadors i recopilació de dades sobre aquests factors. El projecte vol recopilar les dades disponibles nacionals i internacionals que demostrin com adquirir la ciutadania augmenta la participació dels immigrants en la societat i el procés democràtic. El Govern i la societat civil obtindran les dades, anàlisis comparatives i pautes pràctiques sobre com avaluar els resultats de les polítiques, establir fites i estàndards de bon govern, i avaluar el possible impacte dels canvis de política. ACIT contribuirà a l'eficàcia de les polítiques i pràctiques per a la integració i l'adquisició de la ciutadania. La seva base de dades autoritzada, integral i fàcil d'usar, pretén fomentar l'intercanvi d'informació i la cooperació europea.

Coordinadora nacional: Elena Sánchez-Montijano, investigadora principal, CIDOB.

Coordinadors: Migration Policy Group (MPG).

ACTIVITATS, DEBATS, INTERCANVIS

Presentació del Migrant Integration Policy Index (MIPEX III)

El Migrant Integration Policy Index (MIPEX) té com a objectiu millorar les polítiques d'integració de la població immigrant a la Unió Europea, a partir de la creació d'un índex, a nivell europeu, que permeti el desenvolupament de debats fonamentats en el marc de la integració. Amb motiu de la presentació de la versió espanyola del MIPEX III, el British Council-Espanya i CIDOB van proposar un seminari de treball, que va tenir com a objectiu reflexionar sobre l'estat de les polítiques d'integració a Espanya, assenyalant els seus principals reptes de futur.

Coordinadors: Elena Sánchez-Montijano, investigadora principal, CIDOB.

Col·laboradores: Carmen Claudín, directora d'investigació, CIDOB; **Sarah Cooke**, ajudant d'investigació, CIDOB.

Participants: Joaquín Arango, president del Fòrum per a la Integració dels Immigrants; **Jan Niessen**, director, Migration Policy Group; **Anna Terrón**, secretària d'Estat d'Immigració i Emigració; **Tomás Calvo Buezas**, catedràtic d'Antropologia Social, Universidad Complutense de Madrid; **Rosa Aparicio**, catedràtica de Sociologia i investigadora, Instituto Universitario Ortega y Gasset; **Héctor Cebolla**, professor, Universidad Nacional de Educación a Distància; **Lorenzo Cachón**, catedràtic de Sociologia, Universidad Complutense de Madrid; **Eduardo Rojo**, catedràtic de Dret del Treball i de la Seguretat Social, Universitat de Barcelona; **Gemma Pinyol**, directora, Gabinet de la Secretaria d'Estat d'Immigració i Emigració; **Francisco Fonseca**, director, Representació de la Comissió a Espanya; **Rod Pryde**, director, British Council-Espanya, i **Carmen Claudín**, directora d'investigació, CIDOB.

Organitzen: CIDOB, British Council, Migrant Policy Group (MPG).

24 de març de 2011. British Council, Madrid.

Ethnic discrimination and anti-discrimination in the area of employment in comparative EU perspective

Conferència emmarcada en el cicle de conferències "Un món en moviment. Una mirada a les migracions contemporànies" organitzat pel Màster de Gestió de la Immigració de la

Universitat Pompeu Fabra sobre la discriminació ètnica i la lluita contra la discriminació en l'àmbit de l'ocupació des d'una perspectiva europea comparativa. Aquesta conferència es va basar en la seva experiència en l'Agència Europea de Drets Fonamentals (EUFRA) a Viena. John Wrench va descriure l'evolució històrica del racisme com a tema dins del marc de la Unió Europea i va explicar com això ha donat lloc a la gestió de la diversitat al mercat laboral d'avui dia, com una forma d'utilitzar els diversos talents i orígens dels treballadors en benefici de l'organització.

Coordinadors: Elena Sánchez-Montijano, investigadora principal, CIDOB i Ricard Zapata, UPF-GRITIM.

Participants: John Wrench, Norwegian University of Science and Technology.

Organitzen: Secretaria per a la Immigració del Ministeri de Treball i Immigració en col·laboració amb la Diputació de Barcelona, CIDOB i l'Institut Europeu de la Mediterrània (IEMed).

31 de març. CIDOB.

Migration acculturation processes – intercultural psychology

Conferència emmarcada en el cicle de conferències “Un món en moviment. Una mirada a les migracions contemporànies” organitzat pel Màster de Gestió de la Immigració de la Universitat Pompeu Fabra, sobre perquè la immigració i les minories ètniques representen el principal repte social, polític i intel·lectual per a l'Europa contemporània. Els estats europeus i les societats fan front a un flux d'immigrants cada vegada major, que s'assenten al territori de forma desigual i que es diversifiquen de forma molt ràpida i els processos d'aculturació dels immigrants entre els quals inclouen sol·licitants d'asil, refugiats, temporers, documentats i indocumentats procedents de tot arreu del món.

Coordinadors: Elena Sánchez-Montijano, investigadora principal, CIDOB i Ricard Zapata, UPF-GRITIM.

Participant: Karen Phalet, University of Leuven, Bèlgica.

Organitzen: Secretaria per a la Immigració del Ministeri de Treball i Immigració en col·laboració amb la Diputació de Barcelona, CIDOB i l'Institut Europeu de la Mediterrània (IEMed).

14 d'abril de 2011. CIDOB.

On the Liberal Plateau – The civic integrationist turn in North Western Europe

Conferència emmarcada en el cicle de conferències “Un món en moviment. Una mirada a les migracions contemporànies” organitzat pel Màster de Gestió de la Immigració de la Universitat Pompeu Fabra sobre el valor de la ciutadania –en termes de drets polítics, la mobilitat, la seguretat i l'Estat, i l'enduriment dels controls de migració. Considerant que la diferència més important és que entre el permís permanent (ja siguin residents o ciutadans) i el temporal, el punt clau és que existeixen dues classes de ciutadania. Això té a veure amb els intents dels estats, gelosos d'aquest important aspecte de la sobirania, per mantenir i assegurar la "qualitat" dels seus ciutadans com una preocupació central de la governança.

Coordinadors: **Elena Sánchez-Montijano**, investigadora principal, CIDOB i **Ricard Zapata**, UPF-GRITIM.

Participants: **Per Mouritsen**. Aarhus University, Dinamarca.

Organitzen: Secretaria per a la Immigració del Ministeri de Treball i Immigració en col·laboració amb la Diputació de Barcelona, CIDOB i l'Institut Europeu de la Mediterrània (IEMed).

5 de maig. CIDOB.

Public opinion and migration

Conferència emmarcada en el cicle de conferències “Un món en moviment. Una mirada a les migracions contemporànies” organitzat pel Màster de Gestió de la Immigració de la Universitat Pompeu Fabra sobre l'impacte de l'origen ètnic i racial dels immigrants en les polítiques migratòries, com l'origen racial i ètnic influeix que certs grups siguin vistos com més propers i fàcils d'integrar. A la conferència es va diferenciar el prejudici basat en fets econòmics i culturals i d'altra banda el prejudici racial.

Coordinadors: **Elena Sánchez-Montijano**, investigadora principal, CIDOB i **Ricard Zapata**, UPF-GRITIM.

Participants: **Juan Díaz Medrano**. Institut Barcelona d'Estudis Internacionals (IBEI).

Organitzen: Secretaria per a la Immigració del Ministeri de Treball i Immigració en col·laboració amb la Diputació de Barcelona, CIDOB i l'Institut Europeu de la Mediterrània (IEMed).

26 de maig de 2011. CIDOB.

Human Mobility in a Global Context

L'objectiu d'aquest seminari va ser contribuir als nous debats sobre el fenomen de la mobilitat –un fenomen al qual s'enfronten cada cop més les societats globalitzades–, prenent en consideració qüestions tals com els nous fluxos migratoris, les noves vies de circulació, les interconnexions creades a l'esfera transnacional i les conseqüències econòmiques, socials i polítiques. En última instància, la trobada pretenia crear un debat científic, polític i social davant les noves formes de mobilitat.

Coordinadors: **Elena Sánchez-Montijano**, investigadora principal, CIDOB i **Ricard Zapata**, GRITIM-UPF.

Participants: **Jordi Vaquer i Fanés**, director, CIDOB; **Ricard Zapata-Barrero**, GRITIM, Universitat Pompeu Fabra; **Jonathan Zaragoza**, European University Institute, Itàlia; **Carolina Céspedes**, ACOBE, Espanya; **Juris Gormovs**, Centre for European and Transition Studies, University of Latvia, Letònia; **Alma Paola Trejo**, Universidade da Coruña; **Lisa Salcedo Pfeiffer**, World Trade Institute/NCCR Trade Regulation, University of Bern, Suïssa i CEPEL, Montpellier 1, França; **Sonia Gsir**, Centre for Ethnic and Migration Studies, Université de Liège, Bèlgica; **Raül Hernández i Sagrera**, IBEI, Espanya i **Elena Sánchez-Montijano**, CIDOB.

Organitzen: CIDOB, i GRITIM-UPF.
22 de setembre. CIDOB.

Taller 'Actitudes hacia los Migrantes, Comunicación y Liderazgo Local (AMICALL)'

El projecte "Attitudes to Migrants, Communication and Local Leadership" (AMICALL) va ser aprovat recentment per la Comissió Europea i està finançat pel Fons de la Unió Europea per a la Integració. Es tracta d'un estudi comparat que duu a terme un consorci de sis universitats europees: la University of Oxford (Regne Unit), que és qui el coordina, l'Erasmus University Rotterdam (Països Baixos), la Universität Bamberg (Alemanya), la Central European University, Budapest (Hongria), la Università di Torino (Itàlia) i la Universidad Complutense de Madrid (Espanya). L'objectiu és identificar i estudiar les bones pràctiques que les administracions municipals i regionals o autonòmiques desenvolupen en matèria de comunicació social per millorar les actituds ciutadanes cap als immigrants i contribuir a la seva plena integració a la societat.

Coordinadors: **Joaquín Arango**, catedràtic de Sociologia, Universidad Complutense de Madrid i **Elisa Brey**, coordinadora de l'equip AMICALL.

Participants: **Joaquín Arango**, catedràtic de Sociologia, Universidad Complutense de Madrid; **Elisa Brey**, coordinadora de l'equip AMICALL; **Elena Sánchez-Montijano**, investigadora principal, CIDOB; representants dels ajuntaments de Barcelona, Bilbao, Castelló, Getxo, L'Hospitalet de Llobregat i Mataró i representants de les associacions Fedelatina i Ibn Batuta.

Organitza: Fundació Ortega i Gasset i CIDOB.

4 de novembre. CIDOB.

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

ANUARIS

Anuario internacional CIDOB 2010. "Las prioridades de la Unión Europea en materia de inmigración en 2010", Turquía, perfil de país.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/anuarios/anuario_internacional_cidob/anuario_internacional_cidob_2011_turquia_perfil_de_pais

NOTES INTERNACIONALS

Notes internacionales CIDOB, núm. 42. "¿Financian los inmigrantes la convergencia europea? Hacia una política de remesas para la UE". Íñigo Moré, membre de l'International Advisory Committee, Global Remittances Working Group. Desembre 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/notes_internacionales/n1_42/financian_los_emigrantes_la_convergencia_europea_hacia_una_politica_de_remesas_para_la_ue

MONOGRAFIES

Monografies CIDOB. "Spheres of diversities: from concept to policy". Ricard Zapata-Barrero i Anne R. van Ewijk (eds.) Novembre de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/monografias/monografias/esferas_de_la_diversidad_del_concepto_a_la_politica

Migrant Integration Policy Index III (MIPEX III). Febrer de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/monografias/monografias/migrant_integration_policy_index_iii

ALTRES

“La difícil construcción de una gestión global compartida de la gobernanza de las migraciones entre la Unión Europea y América Latina Caribe” p. 2593-11 a Mallo, T. i J. A. Sanahuja, *Las relaciones de la Unión Europea con América Latina y el Caribe*. Fundación Carolina i Siglo XX. Madrid, 2011, p. 408.

“Migración, infancia y desarrollo: referencias y experiencias para la cooperación española”, p. 363-395, Anna Ayuso i Elena Sánchez-Montijano a Revilla, M. (coord.) *Infancia, juventud y migraciones: una mirada para la cooperación internacional*. Fundación Carolina i Siglo XX. Madrid, 2011, p. 408.

PARTICIPACIONS

Elena Sánchez-Montijano. Jornada de debat “Inmigración y derechos humanos en la Unión Europea: perspectivas y desafíos” a *Derechos humanos, mujeres y familias inmigrantes* organitzada per AESCO, 20 de setembre de 2011, Madrid.

ALTRES

Elena Sánchez-Montijano, *Manual de técnicas cualitativas para la investigación en Ciencia Política*, Madrid: Tecnos (amb R. Zapata-Barrero).

5.1.5 IDENTITAT EUROPEA: EXPLORANT LA IDENTITAT A PARTIR DE LA COMPLEXITAT

Les dinàmiques interculturals, objecte de reflexió des de CIDOB des de fa anys, necessiten ser pensades a partir de noves categories que vagin més enllà de la idea de diversitat en la seva dimensió dicotòmica (nosaltres contraposat a ells). Els processos i els efectes de la mobilitat, la discontinuïtat i el conflicte necessiten un nou marc sensible als efectes de la interdependència per unir les preocupacions teòriques amb les pràctiques i generar, així, idees útils per a la política. Partint de l'informe “Unint Europeus” que es va elaborar l'any 2009 com a contribució als debats del Grup de Savis sobre el futur de la UE, i situant-se en el moment temporal del trio de presidències Espanya – Bèlgica – Hongria, CIDOB ha dut a terme una reflexió amb centres de Bèlgica i Hongria.

Investigació: Yolanda Onghena, investigadora sènior, CIDOB.

Reinventing the future. New strategies in global management and the role of Europe

“Europa com a realitat/Europa com a projecte” ha estat el tema central de tres simpòsiums per discutir diferents interpretacions d'una suposada identitat europea o proposades per a un espai “cultural” europeu al llarg del trio de presidències europees 2010-2011. Dos simpòsiums han tingut lloc durant l'any 2010, el primer a Barcelona “Temps i espais múltiples: complexitat, mobilitat i territori” i el segon a Gant “Urbanitat i Diversitat com a condició”. Al 2011 va tenir lloc el tercer dels simpòsiums.

Participants: Tibor Palánkai, Corvinus University, Budapest; Attila Marján, István Széchenyi University; Tamás Szcs, representant, Comissió Europea a Hongria; Norbert Kroó, Hungarian Academy of Sciences; Sándor Kerekes, Corvinus University, Budapest; Julia Marton-Lefèvre, International Union for Conservation of Nature; James Skelly, Ulster University; Yolanda Onghena, CIDOB; Ghislain Verstraete, Centre for Intercultural Communication and Interaction (CICI), Ghent University; Guido Montani,

Pavia University; **Mario Nuti**, Rome University La Sapienza; **Zoltán Balogh**, State Secretariate; **György Csepeli**, Eötvös Loránd University; **János Birta**, European Roma and Travellers Forum; **György Lukács**, Autonomy Foundation; **Péter Radó**, Expansion Human Consulting Ltd.; **Marco Antonio da Silva Ramos**, Universidade de São Paulo; **Leonce Bekemans**, Università degli Studi di Padova; **Markus Sabadello**, European Peace University; **Mary Louise Kearny**, assessor especial, IHERD Programme, OECD; **Miklós Rosta**, Corvinus University Budapest; **Jody Jensen**, Institute for Social and European Studies (ISES), Köszeg; **Elemér Hankiss**, Hungarian Academy of Sciences; **Gabriele Matzner**, exambaixador austríac al Regne Unit.

Coordinació: **Jody Jensen**, **Ferenc Miszlivetz**, Institute for Social and European Studies (ISES), Köszeg.

Köszeg, 30 de juny – 1 de juliol.

The Eurotrail – re-thinking realities

“Europe of Cultures Forum” va organitzar al Parlament Europeu el novembre de 2011 un esdeveniment públic per presentar les conclusions i obrir perspectives per a properes presidències.

Participants: **Bogusław Sonik**, membre, Parlament Europeu; **Doris Pack**, presidenta, Comitè de Cultura i Educació, Parlament Europeu; **Gabriel Fragnière**, president, Europe of Cultures Forum; **Floya Anthias**, professor, Sociology and Social Justice, University of Roehampton; **Robert Manchin**, director general, Gallup Organisation Europe, professor, College of Europe, Bruixes, Bèlgica; **Siep Stuurman**, professor, History of Ideas, Centre for the Humanities, University of Utrecht; **Eric Corijn**, professor, Urban Studies, V. U. Brussels; **Jody Jensen**, director, International Relations, ISES, Köszeg; **Steve Austen**, permanent fellow, Felix Meritis Foundation; **Gerard Delanty**, sociòleg i teòric de la Política, University of Sussex; **Włodzimierz Staniewski**, director, Centre for Theatre Practices, Gardzienice, Lublin, Polònia; **Igor Stiks**, escriptor i investigador, University of Edinburgh; **Rik Pinxten**, antropòleg, Ghent University; **Yolanda Onghena**, investigadora sènior, CIDOB; **Ferenc Miszlivetz**, professor/director Jean Monnet, J. Monnet Centre of Excellence, ISES, Köszeg; **An van Dienderen**, cineasta; **Margot Vingerhoedt**, entrevistador independent i assistent de producció, i **Ine Pisters**, col·laboradora científica i professora auxiliar, CICI, Ghent University.

Organitzen: Ghent University (UGent), Université Libre de Bruxelles (VUB), Hungarian Academy of Sciences / Köszeg Institute - Corvinus University Budapest, Forum Europe des Cultures i CIDOB.

29 de novembre. Parlament Europeu, Brussel·les.

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

REVISTA CIDOB D'AFERS INTERNACIONALS

Revista CIDOB d'afers internacionals, núm. 95. “Realidades emergentes en el espacio europeo: complejidad, movilidad y dinámicas interculturales”. Setembre 2011.

http://www.cidob.org/index.php/es/publicaciones/revistas/revista_cidob_d_afers_internacionals/realidades_emergentes_en_el_espacio_europeo_complejidad_movilidad_y_dinamicas_interculturales

DOCUMENTOS CIDOB Dinámicas interculturales

Documentos CIDOB Dinámicas Interculturales, n.º 16. “**Por un espacio cultural europeo: diversidad y complejidad**”. Maig de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/documentos_cidob/dinamicas_interculturales/por_un_espacio_cultural_europeo_diversidad_y_complejidad

ALTRES INTERCULTURALITAT

Taula rodona ‘Veus del Mèxic Contemporani’

Amb motiu de la celebració de les festes pàtries mexicanes es van celebrar a CIDOB dues taules rodones per tal de presentar una visió de la societat mexicana contemporània. A la primera sessió es va tractar sobre els nous reptes de Mèxic en l'àmbit polític i jurídic, des de la perspectiva de les relacions internacionals però també en l'àmbit intern. A la segona taula es van abordar temes sobre la identitat nacional amb l'objectiu de mostrar la diversitat social mexicana i la seva complexitat.

Participants a la primera sessió: **Juan Pablo Soriano**, Universitat Autònoma de Barcelona; **Josep Maria Reniu**, Universitat de Barcelona i **Jordi Barrat**, Universitat Rovira i Virgili. A la segona sessió **Jesús Mendoza**, expert en art indígena; **Enrique Rivero**, Universitat Autònoma de Barcelona i **Jonathan Maldonado**, artista visual.

En col·laboració amb: Consolat i la Comissió Barcelona Viva México.
Barcelona, 20 de setembre.

5.2 UNA VIDA MÉS SEGURA

Un sistema internacional dedicat a garantir la seguretat dels estats no garanteix una vida lliure de por a les persones, ni els seus drets i llibertats fonamentals. Per això, aquest programa posa el focus en les causes d'inseguretat en la persona, ja siguin les derivades de l'acció hostil d'altres persones i estats, les que resulten de la manca d'accés a recursos bàsics o les que genera l'entorn natural (sovint com a conseqüència de l'acció humana), amb l'objectiu de formular propostes d'accions i polítiques que proporcionin una vida més segura a les persones. Els àmbits d'aquest programa són:

- Seguretat humana
- Desenvolupament
- Medi ambient
- Energia

5.2.1 EL PAPER DE LA COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT

La crisi mundial comença a impactar en el volum d'AOD que destinen els països més rics mentre que nous països emergents van guanyant protagonisme en aquest àmbit i, consegüentment, també en el debat internacional sobre l'eficàcia de l'ajut. CIDOB ha seguit de manera molt propera aquest debat, principalment a través dels preparatius i resultats de la celebració del IV Fòrum d'Alt Nivell de Busan (Corea del Sud). Sota escrutini estan tant la quantitat de recursos destinats, com els mecanismes i les modalitats emprades pels diferents actors per desemborsar aquests recursos.

Atenent les capacitats i necessitats dels agents de la cooperació espanyola i catalana, i en paral·lel a aquest debat a nivell internacional sobre la eficàcia de l'ajut, aquesta línia ha volgut indagar sobre les reformes necessàries per assolir un major impacte en aquest nou escenari, promovent l'avaluació de les iniciatives en curs, determinant què funciona i què no funciona, i el que en resulta més important, per què.

PRODUCCIÓ DE CONTINGUTS

INVESTIGACIONS I RECERQUES DE LES PERSONES

Seguiment dels debats internacionals sobre ajut al desenvolupament i sobre eficàcia de la cooperació

Com cada any, s'ha fet un seguiment sistematitzat del que ha estat la política de Cooperació al Desenvolupament espanyola, que s'inclou a l'*Anuario internacional CIDOB*. L'any es troba marcat per la pronunciada reducció dels recursos destinats a l'AOD a Espanya i a Catalunya i per la preparació i celebració a Busan (Corea del Sud) del IV Fòrum d'Alt Nivell sobre l'Eficàcia de l'Ajut, fets que se segueixen amb especial atenció.

Avaluació dels 25 anys de la cooperació espanyola al desenvolupament a Centreamèrica

Continua la recerca iniciada a final de l'any 2010 amb el viatge a Centreamèrica que va realitzar l'investigador principal de l'àrea de desenvolupament, per tal d'analitzar, amb actors sobre el terreny, el paper de la cooperació internacional i espanyola en aquests països.

ACTIVITATS, DEBATS, INTERCANVIS

Seminari '25 anys de cooperació espanyola a Centreamèrica'

Aquest Seminari, on van participar especialistes centreamericans i espanyols, tenia com a objectiu recollir les opinions i percepcions dels actors i beneficiaris a la regió, conèixer les seves inquietuds, com també els desafiaments de futur que enfronten aquests països. Això ha de permetre millorar la qualitat de les intervencions de la cooperació espanyola a Centreamèrica en la seva tasca d'induir i facilitar la transformació cap a societats més inclusives i amb majors nivells de benestar.

Coordinació: **Íñigo Macías-Aymar**, investigador principal, CIDOB i **Salvador Martí**, investigador associat, CIDOB.

Participants: **Maria Rosa Renzi**, PNUD, Nicaragua; **Alfredo Stein**, University of Manchester; **José Ángel Tolentino**, FUNDE, El Salvador; **Karin Slowing Umaña**, SEGEPLAN, Guatemala; **Paula Orsini**, Unidad de Direccionamiento Estratégico, El Salvador; **Pedro Caldentey**, assessor principal, Fondo España-SICA, Hondures; **Carlos Castresana**, excap, Comissió Internacional contra la Impunitat a Guatemala-Cicig; **Mauricio Díaz Burdett**, FOSDEH, Hondures; **José María Larrú**, Universidad CEU San Pablo, Madrid.

28 de febrer, CIDOB.

Organitza: CIDOB, amb la col·laboració de l'AECID.

5.2.2 COOPERACIÓ DESCENTRALITZADA

CIDOB segueix de prop la cooperació de les entitats locals catalanes i de la Generalitat i hi col·labora de manera regular realitzant diferents estudis i assessorant sobre les seves polítiques. Durant aquest any 2011 destaca la col·laboració amb l'Autoritat Metropolitana de Barcelona (AMB) que, amb la voluntat de renovar el seu Pla Director, va sol·licitar al CIDOB un estudi sobre el grau d'acompliment del I Pla i sobre l'encaix de la seva activitat en els altres plans directores de cooperació dels actors públics més propers. Aquesta feina realitzada ha servit per establir diferents recomanacions de cara a l'elaboració del proper II Pla Director.

Durant el 2011 ha començat, també, una col·laboració amb el Projecte ART-GOLD del Programa de Nacions Unides per al Desenvolupament (PNUD), que ha instal·lat una antena a Barcelona situada al CIDOB, ja que Catalunya és una de les regions-pilot designades per aquest programa. CIDOB ha donat suport de recerca i logístic a aquesta antena, que s'ha integrat plenament en la seva activitat habitual.

PRODUCCIÓ DE CONTINGUTS

INVESTIGACIONS I RECERQUES DE LES PERSONES

Mancomunitat de Municipis de l'AMB

Valoració tècnica de les propostes de projectes de cooperació internacional al desenvolupament presentades per les ONGD a la Mancomunitat de Municipis de l'AMB, dins la seva convocatòria biennal (2010-2011).

A sol·licitud de l'Àrea Solidària d'aquesta entitat, es va realitzar la valoració tècnica de 38 projectes de cooperació al desenvolupament d'iniciativa d'ONGD, d'acord amb els criteris de selecció inclosos a les bases de la convocatòria. Un cop finalitzada aquesta valoració tècnica, es va realitzar una sistematització dels resultats obtinguts pels projectes i es van formular propostes i recomanacions per millorar la política de cooperació d'aquesta administració pública, que es van recollir en un informe final.

Estudi per a l'elaboració del nou Pla Director de cooperació de l'Àrea Metropolitana de Barcelona

A petició de l'Àrea Solidària d'aquesta entitat, es va realitzar un estudi que inclou: 1) una revisió i anàlisi de l'execució del I Pla Director de Cooperació al Desenvolupament i Foment de la Solidaritat de l'AMB (2007-2010); 2) una anàlisi dels principals plans d'actuació dels actors de cooperació al desenvolupament catalans, del Govern espanyol i dels acords internacionals, com també de la nova llei de l'AMB 31/2010, de 3 d'agost, que defineix les seves competències i estructura i del nou Pla Estratègic d'aquesta administració; 3) la realització d'entrevistes i la recollida d'opinió d'actors clau. L'anàlisi de les dades obtingudes va permetre extreure conclusions i propostes de cara a l'elaboració del II Pla Director de Cooperació al Desenvolupament.

Ajuntament de Sabadell

Valoració dels projectes de cooperació internacional al desenvolupament i de sensibilització i educació per a la solidaritat de la convocatòria anual 2009 de l'Ajuntament de Sabadell.

A sol·licitud de la Regidoria de Cooperació i Solidaritat d'aquesta entitat local, es va realitzar la valoració tècnica de 30 projectes de cooperació i 19 de sensibilització, d'acord amb els criteris de selecció inclosos a les bases de la convocatòria. Finalment, es va realitzar un informe que recollia els resultats obtinguts pels projectes en la valoració, sistematitzava la informació i formulava conclusions i recomanacions dirigides a millorar la política de cooperació d'aquesta administració pública.

ACTIVITATS, DEBATS, INTERCANVIS

Sessió de treball sobre la cooperació internacional descentralitzada i el Fòrum Busan

En aquesta sessió de treball es va convocar els principals actors de la cooperació catalana per tal de reflexionar conjuntament sobre el rol estratègic de la cooperació descentralitzada i els actors socioeconòmics dels territoris en els processos de governança multinivell i de descentralització. Així mateix, es va fer un repàs del camí recorregut per l'ajut al desenvolupament al llarg de la història fins arribar al 4t Fòrum d'Alt Nivell sobre l'Eficàcia de l'Ajut, a celebrar-se a Busan (Corea del Sud) els dies 30 de novembre i 1 de desembre de 2011. També es va presentar el dossier elaborat a aquest efecte, un recurs en línia titulat *Busan 2011: hacia una ayuda al desarrollo más eficaz*, on podem trobar la cronologia dels esdeveniments i documents claus entorn a l'eficàcia de l'ajut, els documents de posicionament estratègic i aportacions de cadascun dels actors involucrats, com també un recull de nombrosos documents i recursos dels principals temes a ser discutits al Fòrum, així com blocs i altres fonts d'informació que segueixen dia a dia la trobada i les activitats que se'n deriven.

Coordinació: Carme Coll, assessora internacional, Programa ART-PNUD.

Participants: Íñigo Macías-Aymar, investigador principal, CIDOB; Agustí Fernández de Losada, director de Relacions Internacionals, Diputació de Barcelona; Carme Coll, assessora internacional, Programa ART-PNUD.

Organitza: CIDOB i Programa ART-GOLD PNUD.

9 de novembre, CIDOB.

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

DOSSIERS

“Busan 2011: hacia una ayuda al desarrollo más eficaz”. Amb la col·laboració d’Art-GOLD PNUD. Novembre de 2011.

http://www.cidob.org/ca/publicacions/dossiers/busan_2011/busan_2011_hacia_una_ayuda_al_desarrollo_mas_eficaz

OPINIÓ

Opinió CIDOB, n.º 137. **“Nova arquitectura per a temps diferents: els resultats del HLF4 de Busan”.** Andrea Costafreda, professora associada, Institut Universitari d’Estudis Europeus, Barcelona. 22 de desembre de 2011.

http://www.cidob.org/ca/publicacions/opinio/desarrollo/nova_arquitectura_per_a_temps_diferents_els_resultats_del_hlf4_de_busan

Opinió CIDOB, n.º 134. **“Busan 2011: una agenda incompleta”.** Íñigo Macías-Aymar, investigador principal, CIDOB. 28 de novembre de 2011.

http://www.cidob.org/ca/publicacions/opinio/desarrollo/busan_2011_una_agenda_incompleta

Opinió CIDOB, n.º 126. **“Quin model per a les ONGs catalanes en temps de retallades?”** Luci Rodrigo Peiró, responsable de projectes, CIDOB i Mireia Sanabria Redón, excoordinadora de cooperació i relacions solidàries, Ajuntament de Badalona. 23 de setembre de 2011.

http://www.cidob.org/ca/publicacions/opinio/desarrollo/quin_model_per_a_les_ongs_catalanes_en_temps_de_retallades

EXTERNES

Bou, M. i Macías-Aymar, I. **“La reforma institucional en estados frágiles: algunos apuntes sobre el papel de la cooperación al desarrollo”** a Mikel Barreda i Agustí Cerrillo (coords.), *Gobernanza, instituciones y desarrollo (homenaje a Joan Prats)*. Tirant Lo Blanc. (Propera aparició 2012).

Ayuso, Anna i Cascante, Katty **“Rendición de cuentas mutua y gobernanza del sistema de Cooperación al Desarrollo”** a *Sistema* n.º 220, enero 2011, Madrid, p.117-137.

PARTICIPACIONS EXTERNES

Conferència: “El Desenvolupament més enllà de la Cooperació Internacional”, organitzat pel Centre de Cooperació al Desenvolupament “URV Solidària”, a la Universitat Rovira i Virgili, Tarragona (abril 2011).

Conferència: “La Ayuda Oficial al Desarrollo en España y la Financiación de las ONGs”, Cafè Econòmic Casa Orlandai, Barcelona (febrer 2011).

Estadia a la ONG Search for Common Ground (SFCC) a Kinshasa, República Democràtica del Congo (agost 2011).

Conferència: “Una Mirada Crítica a los ODMs” durant el Seminari Europeu sobre els Objectius del Mil·lenni, organitzat per l’Institute of European Democrats, Bilbao (novembre 2011).

5.2.3 INTEGRACIÓ ECONÒMICA I ENERGÈTICA A LA MEDITERRÀNIA OCCIDENTAL

El 2010 es va iniciar una línia d'estudi sobre integració econòmica al Magrib que durant tres anys analitzaria les possibilitats de trobar oportunitats i vies de cooperació que permetin avançar en el terreny econòmic i, a llarg termini, contribuir a vèncer les divisions polítiques. Els últims esdeveniments al nord d'Àfrica, amb les revolucions polítiques a Tunísia, Líbia, i Egipte i els processos de reforma política al Marroc, han posat de manifest l'oportunitat i validesa de l'aproximació d'aquesta iniciativa de CIDOB, amb el suport de la Fundació OCP, que convoca experts i membres de les elits polítiques i econòmiques del Marroc, Tunísia i Algèria. En la seva voluntat d'espai de trobada entre mons molt diferents (l'acadèmia, la política, l'empresa), CIDOB vol fer de facilitador en aquest diàleg tan fonamental per al panorama energètic català.

PRODUCCIÓ DE CONTINGUTS

ACTIVITATS, DEBATS, INTERCANVIS

'Transition in North Africa in Times of Scarcity: finance, employment, energy & food'

El Mediterrani Occidental podria jugar un paper rellevant en la reconfiguració en l'àmbit global de les relacions polítiques i econòmiques del segle XXI. Després del “despertar” de la regió amb la Primavera Àrab, el seminari va plantejar un debat sobre el paper de la regió en el futur, oferint un pla d'acció específic que va abordar quatre temes (economia, ocupació, energia i seguretat alimentària) sobre els quals han debatut experts i representants de la regió euromediterrània.

Coordinadors: **Francis Ghilès**, investigador sènior, CIDOB; **Francisco A. Pérez**, coordinador de projectes, CIDOB.

Participants: **Fouad Abdelmoumni**, economista, Rabat; **Omar Aloui**, director, AgroConcept, Rabat; **Francisco Andrés Pérez**, investigador, CIDOB, **Mohamed Belmahi**, president, Office Chérifien des Phosphates Group (OCP); **Hassan Benabderrazik**, economista, Rabat; **Francis Ghilès**, investigador sènior, CIDOB; **Moulay Hafidh Amazirh**, InterControl Bank Consulting, París; **Malek Kaddour**, Compagnie des Phosphates de Gafsa, Tunísia; **Sohbet Karbuz**, director, Division Hydrocarbures, Observatoire Méditerranéen de l'Énergie (OME), París; **Mahieddine Raoui**, MCD Consulting, Algèria; **Narcís Serra**, president, CIDOB; **Till Stenzel**, director d'operacions, Nur Energie Ltd, Londres; **Salwa Trabelsi**, École Supérieure des Sciences Sociales et Commerciales (ESSEC), Tunísia; **Jordi Vaquer**, director, CIDOB, **Eckart Wörtz**, investigador, Princeton Environmental Institute, Princeton.

Organitza: CIDOB, amb el patrocini de l'Office Chérifien des Phosphates Group (OCP). 11-12 de novembre. CIDOB.

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

OPINIÓ

Opinió CIDOB, n.º 125. “Algeria’s Freeze and the Future of the Maghreb”. Francis Ghilès, investigador sènior, CIDOB. 23 de setembre de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/opinion/mediterraneo_y_orient_medio/algeria_s_freeze_and_the_future_of_the_maghreb

DOCUMENTOS CIDOB

Documentos CIDOB, n.º 17. “EuroMed Energy Cooperation & the Mediterranean Solar Plan: A unique opportunity for a fresh start in a new era?” Emmanuel Bergasse, Energy Economist. Expert independent. Juny de 2011.

http://www.cidob.org/ca/publicacions/documentos/mediterrania_i_orient_mitja/euromed_energy_cooperation_the_mediterranean_solar_plan_a_unique_opportunity_for_a_fresh_start_in_a_new_era

5.2.4 CONSOLIDACIÓ DEMOCRÀTICA DE LES FORCES ARMADDES D'AMÈRICA LLATINA

Continuació d'un projecte de recerca que es desenvolupa des de 2007 a càrrec d'un grup interuniversitari. Aquest projecte pretén comprovar científicament si la consolidació democràtica als països d'Amèrica del Sud ha culminat també en les seves Forces Armades i quins tipus de reptes futurs encara hi ha pendents. Com a conclusions preliminars s'ha constatat que, encara que les relacions civicomilitars a Amèrica Llatina han millorat molt i s'ha avançat en la qualitat democràtica dels estats, existeixen encara dificultats serioses i cal aprofundir en la construcció sòlida de ministeris de Defensa i de la política militar. En concret caldria: impulsar les sinergies entre instàncies nacionals i regionals, millorar el control parlamentari de la política de seguretat i defensa, reduir l'increment de la despesa armamentística i potenciar les activitats multilaterals i interoperables.

Direcció: Rafael Martínez, Universitat de Barcelona i investigador associat, CIDOB.

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

Consolidació democràtica de les Forces Armades del sud d'Amèrica Llatina. Actualització del *microsite* del projecte.

<http://www.cidob.org/alt/militares-latinoamerica/welcome.html>

PARTICIPACIONS

Narcís Serra, “Seguridad fronteriza y relaciones de vecindad”, al seminari *Promoción de la paz a nivel regional: facilitación del diálogo fronterizo entre Colombia y Ecuador*. Madrid, Centro Internacional de Toledo para la Paz (CITpax), 9 de maig i 15 de juny.

5.2.5 SEGURETAT A LA MEDITERRÀNIA

L'anàlisi de les problemàtiques de seguretat a la Mediterrània ha vingut marcada per la irrupció de les protestes al món àrab, pels canvis polítics ocorreguts a diferents països del nord d'Àfrica, per les escalades de tensió i repressió en diferents punts d'aquesta regió i per les ramificacions regionals del conflicte a Líbia.

S'ha dedicat una atenció especial al paper de les forces de seguretat durant les revoltes i processos de transició, a com les dinàmiques de cooperació regional al nord d'Àfrica queden afectades per aquests canvis i, finalment, com els marcs de diàleg en matèria de seguretat que reuneixen països mediterranis i europeus s'han vist afectats per aquest fenomen.

PRODUCCIÓ DE CONTINGUTS

INVESTIGACIONS I RECERQUES DE LES PERSONES

Escenaris per la seguretat i la cooperació regional a la Mediterrània Occidental

Anàlisi de l'impacte de les revoltes al món àrab en la conflictivitat del nord d'Àfrica, en les relacions amb la Unió Europea i en les dinàmiques de cooperació en matèria de seguretat. Aquesta recerca presenta com a resultat l'existència d'escenaris diferents de cara a la propera dècada, tot identificant els factors i actors amb major capacitat d'incidència.

Investigador: **Eduard Soler i Lecha**, investigador principal, CIDOB.

Forces de Seguretat i revoltes al món àrab

Les forces de seguretat (exèrcit, policia, cossos especials) han jugat papers molt diferents en els diferents països àrabs que han viscut mobilitzacions de protesta durant l'any 2011. Aquesta recerca s'ha centrat a analitzar els elements que expliquen aquests comportaments diferencials i intuir quin pot ser el seu paper en les fases de transició política.

Investigador: **Eduard Soler i Lecha**, investigador principal, CIDOB.

Els lligams entre l'esfera domèstica i la internacional en les polítiques europees de seguretat cap a la Mediterrània

Recerca emmarcada en el projecte INEX del 7è Programa Marc de la UE que se centra en l'anàlisi de les conseqüències ètiques de la proliferació de les tecnologies de seguretat, els dilemes legals que es deriven dels acords transnacionals en matèria de seguretat i els efectes d'unes polítiques exteriors i de seguretat que cada vegada fan més porosa la frontera entre el que és internacional i el que és domèstic. Des de CIDOB, i en col·laboració amb la Universitat de Bilkent (Ankara), s'ha dut a terme un treball sobre el reflex d'aquestes dinàmiques en els casos del Marroc, Algèria i Egipte i, en la fase final de la recerca, s'ha estudiat el possible impacte de les revoltes al món àrab i se n'han extret recomanacions polítiques.

Investigadors: **Eduard Soler i Lecha**, investigador principal, CIDOB, **Pinar Bilgin i Ali Bilgiç**, Universitat de Bilkent, Ankara, Turquia.

ACTIVITATS, DEBATS, INTERCANVIS

X Seminari Internacional de Seguretat i Defensa al Mediterrani. Forces armades i transicions democràtiques al Mediterrani

El seminari va abordar el paper de les Forces Armades en les transicions democràtiques a la Mediterrània. L'onada de mobilització política i social que al 2011 va sacsejar els països

del Nord d'Àfrica i Orient Mitjà va posar sobre la taula el paper determinant de les Forces Armades en els processos de transició. En aquest sentit, el Seminari va proposar una reflexió sobre el paper i la influència de les Forces Armades en aquesta nova etapa per a la seguretat a la Mediterrània. El Seminari va comptar amb experts governamentals i acadèmics provinents dels estats membres de la Unió Europea, l'Organització del Tractat de l'Atlàntic Nord i de la Unió per la Mediterrània.

Coordinadors: **Eduard Soler i Lecha**, investigador principal, CIDOB.

Participants: **Miguel Ángel Ballesteros**, director, Instituto Español de Estudios Estratégicos, Ministeri de Defensa d'Espanya; **Abdennour Benantar**, professor, Université Paris 8; **Mohammed Benhammou**, president, Fédération africaine des études stratégiques; **Francisco Javier Casas**, director, Divisió d'Afers Estratègics i Seguretat, Ministeri de Defensa d'Espanya; **Ignacio Cembrero**, periodista i corresponsal per al Magrib, *El País*; **Carme Chacón**, ministra de Defensa d'Espanya; **Mohamed Chafik Mesbah**, periodista i antic oficial de l'Armada algeriana; **Jean-François Coustillièr**, director, JFC Conseil; **Ahmed Driss**, president, Centre des Études Méditerranéennes et Internationales (CEMI); **Khadija Finan**, professora, Université Paris 8 i investigadora, Institute Maghreb/Europe/Méditerranée; **Salam Kawakibi**, investigador principal, Arab Reform Initiative; **Daniel Korski**, investigador sènior, European Council on Foreign Relations; **Yezid Sayigh**, catedràtic d'Estudis d'Orient Mitjà, King's College, Londres; **Narcís Serra**, president, CIDOB; **Eduard Soler i Lecha**, investigador principal, CIDOB; **Jordi Vaquer**, director, CIDOB; **Álvaro de Vasconcelos**, director, European Union Institute for Security Studies (EUISS); **Juan Carlos Villamía**, director general, Política de Defensa, Ministeri de Defensa d'Espanya.

Institucions col·laboradores: Ministeri de Defensa, en col·laboració amb l'European Union Institute for Security Studies (EUISS).

13 de juny, Palau de Pedralbes, Barcelona.

Trobada amb Mónica Leiva: anàlisi de la situació a Síria

Mónica Leiva, periodista independent que va treballar des d'abril fins a maig de 2011 a Síria, va participar en aquesta trobada a porta tancada per discutir i analitzar la situació en aquest país, basant-se en les seves experiències personals. Durant la seva estada, Leiva va treballar per *El País*, la Cadena SER i *l'Ara*. Va ser una de les poques periodistes que va treballar per a mitjans occidentals i va ser testimoni, entre d'altres, de la situació dels districtes rebels de Derra, Homs i Hama, on els sirians van sofrir les pitjors conseqüències de la repressió del règim d'Al Assad.

Coordinació: **Elina Viilup**, investigadora principal, CIDOB.

23 de juny. CIDOB.

Mediterranean Strategy Group: "After the Revolutions: Rethinking Mediterranean Security"

Les revolucions àrabs han canviat el panorama estratègic al Mediterrani. La primera sessió, més general, es va dedicar a analitzar a curt termini els reptes en matèria de seguretat i les implicacions geopolítiques que aquest canvis poden tenir a la regió a llarg termini. Així mateix es van debatre temes com: com la migració incontrolada a la regió – sobre tot a Líbia– va afectar la seguretat humana; la relació entre el desenvolupament

urbà i la inseguretat i com la seguretat alimentària afecta l'estabilitat regional. Al seminari es van discutir també els nous reptes de seguretat que es plantegen a la regió després de les revoltes al món àrab.

Coordinadors: **Eduard Soler i Lecha**, investigador principal, CIDOB.

Participants: **Emiliano Alessandri**, investigador sènior, Transatlàntic GMFUS, **Fabio Armao**, professor, Università degli Studi di Torino; **Hassan Benabderrazik**, exsecretari general, ministre d'Agricultura, Desenvolupament Rural i Pesca, Rabat; **Hugo Brady**, investigador sènior, Center for European Reform, Brussel·les; **Pedro de Santis**, cap, MDiICI, OTAN, Brussel·les; **Thanos Dokos**, director general, Hellenic Foundation for European and Foreign Policy, Grècia; **Ahmed Driss**, president director, Centre d'Études Méditerranéennes et Internationales, Tunísia; **Oded Eran**, director, Institute for National Security Studies, Tel Aviv; **Nicolas Imboden**, director executiu, IDEAS Center, Ginebra; **John König**, assessor polític, Allied Joint Force Command, Nàpols; **Michael Leigh**, investigador sènior, GMFUS, Brussel·les; **Ian Lesser**, director executiu, Oficina de Brussel·les, GMFUS; **Hassan Mneimneh**, investigador sènior, GMFUS; **Mansouria Mokhefi**, cap, Programme Moyen-Orient/Maghreb, Institut français des relations internationales, París; **Amal Obeidi**, professor associat, University of Garyounis, Bengasi, Líbia; **José Ángel Oropeza**, cap de missió, Organització Internacional de les Migracions, Roma; **Soli Özel**, professor, Kadir Has University, Istanbul; **Ustubs Peteris**, cap, Gabinet Comissió de Desenvolupament, Unió Europea, Brussel·les; **Klaus Rösler**, director, Divisió d'Operacions, Frontex, Varsòvia; **Eduard Soler i Lecha**, investigador principal, CIDOB; **Ramon Torrent**, professor d'Economia Política, Universitat de Barcelona; **Jordi Vaquer**, director, CIDOB; **S. Enders Winbush**, director sènior, Foreign Policy and Civil Society, GMFUS, Washington i **Ayman Zohry**, expert en migracions, El Caire.

Institucions col·laboradores: CIDOB, The German Marshall Fund of United States (GMFUS), Patronat Catalunya Món i Istituto Affari Internazionali (IAI).

19 d'octubre. Fundació Godia, Barcelona.

Jornades 'El Mediterráneo: un mar de dudas y esperanzas'

Les jornades, coordinades per l'IECAH, incloïen diversos dies de debats públics amb projeccions de documentals i entrevistes per TVE. El 10 de novembre Juan Garrigues, investigador principal de CIDOB, va participar com a panelista en el panel 'Líbia, un precedent inquietant', moderat per Estela Giraldo de RTVE i amb la participació de la corresponsal de guerra Mayte Carrasco i el càmera Ricardo García Vilanova.

10 de novembre, La Casa Encendida, Madrid.

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

DOSSIERS

"Levantamientos populares en el mundo árabe". Gener de 2011.

http://www.cidob.org/ca/publicacions/dossiers/levantamientos_populares_en_el_mundo_arabe_2011/levantamientos_populares_en_el_mundo_arabe

NOTES INTERNACIONALS

Notes internacionals, núm. 38. “**Las regiones y ciudades del norte de África: esperando su primavera**”. Paqui Santonja, investigadora associada, Institut Universitari d'Estudis Europeus (IUEE), Universitat Autònoma de Barcelona. Setembre de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/notes_internacionals/n1_38/las_regiones_y_ciudades_del_norte_de_africa_esperando_su_primavera

Notes internacionals, núm. 33. “**The Al-Jazeera Moment**”. Oleguer Sarsanedas, analista de mitjans. Juny de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/notes_internacionals/n1_33/the_al_jazeera_moment

Notes internacionals, núm. 32. “**Ahead of Spring in Algeria: Tough Energy and Economic Challenges Await**”. Francis Ghilès, investigador sènior, CIDOB. Maig de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/notes_internacionals/n1_32/ahead_of_spring_in_algeria_tough_energy_and_economic_challenges_await

Notes internacionals, núm. 29. “**La démocratisation des états arabes redéfinira le dialogue de sécurité en Méditerranée**”. Abdennour Benantar, *maître de conférences*, Université Paris 8 (França). Abril de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/notes_internacionals/n1_29/la_democratisation_des_etats_arabes_redefinira_le_dialogue_de_securite_en_mediterranee

Notes internacionals, núm. 28. “**Estrategia y estrategias ¿Quién lidera la nueva diplomacia europea?**” Carme Colomina, investigadora principal, CIDOB. Març de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/notes_internacionals_cidob/n1_28/estrategia_y_estrategas_quien_lid_era_la_nueva_diplomacia_europea

Notes internacionals, núm. 27. “**Arab popular uprisings or the Arab arrival to political modernity**”. Burhan Ghalioun, professor, Política i Sociologia, La Sorbonne, Paris. Març de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/notes_internacionals_cidob/n1_27/arab_popular_uprisings_or_the_arab_arrival_to_political_modernity

Notes internacionals, núm. 26. “**Why should Turkey play by western rules?**” Francis Ghilès, investigador sènior, CIDOB. Gener de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/notes_internacionals_cidob/n1_26/why_should_turkey_play_by_western_rules

OPINIÓ

Opinió CIDOB, n.º 131. “**El moment de la unitat pels libis**”. Juan Garrigues, investigador principal, CIDOB. 21 d'octubre de 2011.

http://www.cidob.org/ca/publicacions/opinio/mediterraneo_y_oriente_medio/el_moment_de_la_unitat_pels_libis

Opinió CIDOB, n.º 129. “**Palestina-Israel: com pitjor, pitjor**”. Pere Vilanova, catedràtic de Ciència Política, UB i investigador sènior associat, CIDOB. 10 d'octubre de 2011.

http://www.cidob.org/ca/publicaciones/opinion/mediterraneo_y_oriente_medio/palestina_israel_cuanto_peor_peor

Opinió CIDOB, n.º 121. “**Syria is undergoing a revolution by siege**”. Emma Salma, periodista independent. 28 de juny de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/opinion/mediterraneo_y_oriente_medio/syria_is_undergoing_a_revolution_by_siege

Opinió CIDOB, n.º 118, “**Netanyahu frente a Obama: discursos y desencuentros**”.

Eduard Soler i Lecha, investigador principal, CIDOB. 27 de maig de 2011.

http://www.cidob.org/publicaciones/opinion/mediterraneo_y_orientemedio/netanyahu_frente_a_obama_discursos_y_desencuentros

Opinión CIDOB, n.º 113 “**Porqué Libia no es Irak para España: la responsabilidad de proteger**”. Laia Mestres, investigadora, CIDOB. 31 de març de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/opinion/seguridad_y_politica_mundial/porque_libia_no_es_irak_para_espana_la_responsabilidad_de_proteger

Opinión CIDOB, n.º 109. “**A bank to rebuild the Southern Mediterranean**”, Francis Ghilès, investigador sènior, CIDOB. 9 de març de 2011.

http://www.cidob.org/index.php/es/publicaciones/opinion/mediterraneo_y_orientemedio/a_bank_to_rebuild_the_southern_mediterranean

Opinión CIDOB, n.º 108. “**EU’s weak and slow reaction to Arab spring has no excuses**”. Elina Viilup, investigadora principal, CIDOB. 8 de març de 2011.

http://www.cidob.org/index.php/es/publicaciones/opinion/europa/eu_s_weak_and_slow_reaction_to_arab_spring_has_no_excuses

Opinión CIDOB, n.º 107. “**Fuerzas de seguridad y revueltas árabes**”. Eduard Soler i Lecha, investigador principal, CIDOB. 28 de febrer de 2011.

http://www.cidob.org/index.php/es/publicaciones/opinion/mediterraneo_y_orientemedio/fuerzas_de_seguridad_y_revueltas_arabes

Opinión CIDOB, n.º 105. “**Brechas generacionales y levantamientos populares en el mundo árabe**”. Íñigo Macías, investigador principal, CIDOB. 23 de febrer de 2011.

http://www.cidob.org/index.php/es/publicaciones/opinion/mediterraneo_y_orientemedio/brechas_generacionales_y_levantamientos_populares_en_el_mundo_arabe

Opinión CIDOB, n.º 104. “**The Text-messaging Revolutions**”. Oleguer Sarsanedas, analista de mitjans. 16 de febrer de 2011.

http://www.cidob.org/index.php/es/publicaciones/opinion/mediterraneo_y_orientemedio/the_text_messaging_revolutions

Opinión CIDOB, n.º 100. “**Democracy in Tunisia could rewrite the history of the Mediterranean**”. Francis Ghilès, investigador sènior, CIDOB. 21 de gener de 2011.

http://www.cidob.org/index.php/es/publicaciones/opinion/mediterraneo_y_orientemedio/democracy_in_tunisia_could_rewrite_the_history_of_the_mediterranean

EXTERNES

SOLER I LECHA, Eduard i ALBAREDA, Adrià (2011), “Le Dialogue 5+5: Une perspective espagnole” a *Confluences Méditerranée*, (**en premsa**).

SOLER i LECHA, Eduard (2011), “The Western Mediterranean in 2020: Scenarios for regional security and cooperation after the Arab uprisings”, *Mediterranean paper series*. Desembre de 2011. Washington: GMFUS.

BILGIN, Pinar; SOLER I LECHA, Eduard i BILGIÇ, Ali (2011), “European Security Practices vis-à-vis the Mediterranean. Implications in Value Terms”. *DIIS working paper*, no. 14.

SOLER i LECHA, Eduard (2011), “European responses to security-threats in the Mediterranean” a BRAUCH, Günther et al. *Coping with Global Environmental Change, Disasters and Security*. Berlin/Heidelberg/Nova York: Springer.

BOU, M. i MACÍAS-AYMAR, I. (2011). “Brechas generacionales en las revueltas del mundo árabe”. *Economía exterior* n.º 57, verano 2011.

<http://www.politicaexterior.com/articulo?id=4645>

MACÍAS-AYMAR, I. i SOLER, E. “Desarrollo, juventud y revuelta”. *El País, suplemento Negocios*. 27 de febrer de 2011.
http://www.elpais.com/articulo/primer/plano/Desarrollo/juventud/revuelta/elpepueconeg/20110227elpnegls_e_3/Tes

PARTICIPACIONS

Eduard Soler i Lecha, “**Armed forces role and the security services reform in democratic transition**”, a *EuroMaghreb Forum*, Malta, 24-26 de novembre de 2011.

Eduard Soler i Lecha, “**Qui faut-il protéger? Les Forces de Sécurité et les transitions démocratiques en Méditerranée**” a *Évolution des armées après les révolutions arabes: vers une gestion et un contrôle démocratique*, organitzat per CEMI i Konrad Adenauer Stiftung. Tunis, 1 d'octubre de 2011.

Eduard Soler i Lecha, “**EU security policy in the Mediterranean Neighborhood**” a *Ethics at the border: The European internal/external security continuum*”, INEX Final conference, organitzat per PRIO, Oslo, 28-29 de març de 2011.

Eduard Soler i Lecha, “**Externalizing insecurities: the case of Southern Mediterranean**”, *The Reframing of the Insecurity Continuum in the EU's Internal and External Security Policies*, organitzat per CEPS i INEX. Brussel·les, 17 de febrer de 2011.

ALTRES

Viatge d'investigació a Líbia

Dues setmanes després de la mort de Gaddafi, Juan Garrigues, investigador principal de CIDOB va viatjar a la capital Trípoli i Misrata, una de les ciutats més afectades pel conflicte, per analitzar la situació política i de seguretat del país. Durant una setmana, va entrevistar líders de la revolució, membres del govern de transició, ambaixadors estrangers, periodistes nacionals i internacionals i membres d'ONG nacionals i internacionals. El viatge va servir per escriure una *Nota internacional* sobre les perspectives per al país i per fer nombroses aparicions en seminaris i mitjans de comunicació.

Entrevistats destacats: **Abdulrazag Elaradi**, representant de Trípoli al Consell Nacional de Transició; **Francesc Regirat**, Nacions Unides; **Salah Marghani**, advocada de drets humans; **Abdussalam El Waer**, Libya Telecom and Technology; **Magda Mughrabi**, ICRC; **José Riera**, ambaixador d'Espanya; **Juan Zaratiegui**, Unió Europea; **Lousie Hopper**, Ambaixada del Regne Unit; **Patrick Tillou**, Ambaixada dels EUA; **Salem Fenir**, Reservoir Engineer ENI; **Omar M. Abufila**, president, Associació de Drets Humans a Misrata; **Maxim Maksimov**, encarregat de Negocis, Ambaixada de Rússia; **Thomas Dalall**, Humanitarian Dialogui Centri.

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

NOTES INTERNACIONALS

Notes internacionals, núm. 43. “**Líbia 2012, cap a la inclusió**”. Juan Garrigues, investigador principal, CIDOB. Desembre de 2011.
http://www.cidob.org/ca/publicacions/notes_internacionals/n1_43/libia_2012_cap_a_la_inclusio

Notes internacionals, núm. 37 “**Libia, del precedente positivo a la frustración colectiva**”. Juan Garrigues, investigador principal, CIDOB. Juliol de 2011.
http://www.cidob.org/ca/publicacions/notes_internacionals/n1_37/libia_del_precedente_positivo_a_la_frustracion_colectiva

OPINIÓ

Opinió CIDOB, n.º 131. “**El moment de la unitat pels libis**”. Juan Garrigues, investigador principal, CIDOB. 21 d'octubre de 2011.
http://www.cidob.org/ca/publicacions/opinio/mediterraneo_y_oriente_medio/el_moment_de_la_unitat_pels_libis

QÜESTIONS CIDOB

“**La recuperació del futur: el cas de Líbia**”. Oleguer Sarsanedas entrevista a Juan Garrigues. Desembre de 2011.
http://www.cidob.org/ca/publicacions/queestions_cidob/n1_1/la_recuperacio_del_futur_el_cas_de_libia

5.2.6 FONTS DE TENSIÓ A AFGANISTAN I PAKISTAN: UNA PERSPECTIVA REGIONAL

El projecte, que compta amb el finançament del Ministeri d'Afers Exteriors de Noruega i l'institut noruec NOREF, explora les principals fonts de tensió i línies divisòries que existeixen a l'Afganistan i el Pakistan i el paper que juguen actors importants de la regió (Índia, Xina, Rússia, Iran, les repúbliques centreasiàtiques i Aràbia Saudita) a exacerbar-les o alleujar-les. El projecte impulsa un enfocament de mitjà i llarg termini a través d'investigacions sobre casos d'estudi especificats liderats per experts locals que exploren els interessos dels països més importants de la regió a l'Afganistan i el Pakistan i temes crucials a mitjà i llarg termini per a tots ells com ara les tensió ètniques i frontereres, els corredors comercials i logístics, els recursos naturals i la governabilitat, el tràfic de drogues etc. El resultat final dels diferents informes (10-12) i seminaris (3) serà una sèrie de recomanacions específiques per a l'ONU, la UE i l'Afganistan i el Pakistan.

Coordinació: Emma Hooper, investigadora sènior associada, CIDOB i Juan Garrigues, investigador principal, CIDOB.

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

OPINIÓ

Opinió CIDOB, n.º 135 “**The Bonn Conference: Pakistan - the ‘Spectre at the Feast’**”. Emma Hooper, investigadora sènior associada, CIDOB. 12 de desembre de 2011.
http://www.cidob.org/ca/publicacions/opinio/asia/the_bonn_conference_pakistan_the_spectre_at_the_feast

Opinió CIDOB, n.º 119. “**La hora de la política en Afganistán**”. Juan Garrigues, investigador principal, CIDOB. 14 de juny de 2011.
http://www.cidob.org/ca/publicacions/opinio/seguridad_y_politica_mundial/la_hora_de_la_politica_en_afganistan

Opinió CIDOB, n.º 102. “**Los que dejaremos atrás cuando abandonemos Afganistán**”. Nicolás de Pedro, investigador, CIDOB. 10 de febrer de 2011.
http://www.cidob.org/es/publicaciones/opinion/asia/los_que_dejaremos_atras_cuando_abandonemos_afganistan

Opinió CIDOB, n.º 99 “**Pakistan: A Tipping Point?**” Emma Hooper, investigadora sènior associada, CIDOB . 12 de gener de 2011.

http://www.cidob.org/ca/publicacions/opinio/asia/pakistan_a_tipping_point

MONOGRAFIES

Sources of Tension in Afghanistan & Pakistan: A Regional perspective. Zahid Hussain, periodista, Woodrow Wilson International Centre Pakistan Scholar. Desembre de 2011.

http://www.cidob.org/es/temas_regiones/asia/sources_of_tension_in_afghanistan_pakistan_regional_perspectives

5.2.7 LA INTEGRACIÓ DELS ELEMENTS DE PROMOCIÓ DE LA DEMOCRÀCIA, DRETS HUMANS I SEGURETAT HUMANA A LA POLÍTICA ESPANYOLA DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT

Aquest projecte finançant per l'AECID, coordinat per la UNED, i que compta amb la participació d'altres instituts i universitats de reconegut prestigi com l'ECFR, FRIDE o la New York University (NYU), desenvolupa un estudi comparat de com les polítiques de cooperació al desenvolupament d'Espanya i altres països europeus s'han coordinat i/o integrat amb les polítiques de promoció de la democràcia, els drets humans i la seguretat. L'enfocament geogràfic del projecte són els desafiaments que planteja el nou escenari de democràcia al nord d'Àfrica i el Sahel. El projecte inclou quatre investigacions (CIDOB es farà càrrec d'un estudi de cas que inclourà un viatge a la regió) i un seminari amb l'AECID.

Investigadors: **Juan Garrigues**, investigador principal, CIDOB i **Eduard Soler i Lecha**, investigador principal, CIDOB.

ACTIVITATS, DEBATS, INTERCANVIS

Jornades ‘El Mediterrani: un mar de dubtes i esperances’

Les jornades, coordinades per l'IECAH, incloïen diversos dies de debats públics amb projeccions de documentals i entrevistes per TVE. Juan Garrigues, investigador principal de CIDOB, va participar com a panelista en el panel ‘Líbia, un precedent inquietant’, moderat per Estela Giraldo de RTVE i amb la participació de la corresponçal de guerra Mayte Carrasco i el càmera Ricardo García Vilanova.

10 de novembre, La Casa Encendida, Madrid.

5.2.8 ESTRATÈGIA ESPANYOLA DE SEGURETAT

A final del mes de juny, el Govern va aprovar la seva primera estratègia nacional de seguretat, que rebia el subtítol d’“Una responsabilitat de tots”. D’aquesta manera Espanya se sumava al model de la Unió Europea amb la seva Estratègia Europea de Seguretat i al d’altres països com els Estats Units, França o el Regne Unit.

A petició de Presidència del Govern, CIDOB ja va estar implicat en el procés d’elaboració d’aquesta Estratègia de Seguretat l’any 2010, a través de la coordinació d’un dels seminaris que el Govern va organitzar amb la societat civil i experts espanyols. L’any 2011

ha estat l'any de l'anàlisi de l'impacte d'aquesta estratègia sobre la configuració de la política de seguretat i defensa d'Espanya.

PRODUCCIÓ DE CONTINGUTS

INVESTIGACIONS I RECERQUES DE LES PERSONES

L'EES i la seguretat humana

L'adopció de l'Estratègia Espanyola de Seguretat ha suposat un pas decisiu a l'hora d'actualitzar la política de seguretat i defensa d'Espanya cap a un enfocament més ampli de la seguretat, que englobi mitjans diplomàtics, polítics i de cooperació al desenvolupament, a més dels ja tradicionals mitjans militars. Aquesta recerca s'ha centrat a analitzar l'evolució de la cultura de seguretat a Espanya com també el compromís d'aquest país amb el concepte de seguretat humana.

Investigadors: **Juan Garrigues**, investigador principal, CIDOB i **Laia Mestres**, investigadora, CIDOB.

ACTIVITATS, DEBATS, INTERCANVIS

Seminari de l'Exèrcit de Terra 'Conflictes futurs: Panorama 2011'

El seminari, organitzat pel Mando de Adiestramiento y Doctrina (MADOC) a Granada, inclou diversos dies de conferències. El 25 de maig, Juan Garrigues, investigador principal de CIDOB, va donar la conferència 'Estratègia Espanyola de Seguretat: riscos i amenaces per a l'època'. Entre els altres conferenciants estaven el general Miguel Ángel Ballesteros, director de l'Instituto Español de Estudios Estratégicos); Florentino Porter, doctor d'Història de la UNED i Jordi Marsal, portaveu de Defensa del Grup Parlamentari Socialista.

25 de maig, Granada.

Seminari 'Espanya i el nou concepte estratègic de l'OTAN'

El seminari inclou tres dies de panels i debats sobre temes relacionats amb el nou concepte estratègic de l'OTAN. Juan Garrigues, investigador principal de CIDOB, va participar en la taula rodona sobre 'l'Estratègia Espanyola de Seguretat' on també va participar Félix Arteaga, investigador principal en temes de seguretat del Real Instituto Elcano i Pedro Baños Bajo, tinent coronel de l'Exèrcit de Terra, Divisió d'Afers Estratègics i de Seguretat del Ministeri de Defensa.

28 d'octubre, Universitat de les Illes Balears i Ministeri de Defensa, Palma de Mallorca.

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

DOSSIERS

"Estrategia Española de Seguridad, 2011". Juny de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/dossiers/estrategia_espanola_de_seguridad/estrategia_espanola_de_seguridad

NOTES INTERNACIONALS

Notes internacionals, núm. 39 “**The Long Road to Spanish Security Strategy**”. Laia Mestres, investigadora, CIDOB. Setembre de 2011.

http://www.cidob.org/en/publications/notes_internacionals/n1_39/the_long_road_to_spanish_security_strategy

5.2.9 QUINA SEGURETAT PER A L'ÀSIA CENTRAL?

Àsia Central ocupa un lloc destacat a l'agenda internacional. La seva proximitat a l'Afganistan i les seves vastes reserves energètiques converteixen les repúbliques centreasiàtiques en socis rellevants per als grans actors de les relacions internacionals com Rússia, la Xina, els EUA, la UE o l'Índia. Àsia Central, com a part ineludible de la Xarxa de Distribució del Nord, és ja la principal ruta de subministrament per a les tropes internacionals desplegades a l'Afganistan.

Durant el 2011, CIDOB ha reforçat la seva agenda centreasiàtica des d'una perspectiva àmplia amb la incorporació de Juan Garrigues com a investigador principal en Seguretat i amb dedicació a l'escenari AfPak, l'evolució del qual marcarà també, en bona mesura, la de les cinc repúbliques centreasiàtiques exsoviètiques.

CIDOB manté la seva participació activa en l'Observatori Àsia Central, projecte conjunt amb Casa Àsia i el Real Instituto Elcano.

PRODUCCIÓ DE CONTINGUTS

INVESTIGACIONS I RECERQUES DE LES PERSONES

Durant el 2011, CIDOB ha seguit amb especial atenció quatre qüestions:

- El procés institucional al Kazakhstan, on Nursultan Nazarbàiev es va imposar novament de forma aclaparadora en unes eleccions presidencials no avalades per la missió d'observació electoral de l'Oficina d'Institucions Democràtiques i Drets Humans (ODIHR) de l'OSCE (Organització per a la Seguretat i la Cooperació a Europa).
- El procés de transició al Kirguizstan que va concloure amb el triomf de Almazbek Atambàiev a les eleccions presidencials del 30 d'octubre de 2011 i la renúncia a la prefectura de l'Estat de Roza Otunbàieva. Es va tractar de la primera transició pacífica i per via electoral que es produeix a l'Àsia Central. El seguiment intensiu realitzat a la situació al Kirguizstan va permetre que CIDOB fos triat com a *external evaluator* del projecte “Political Leadership for Democratic Transition in Kyrgyzstan” implementat pel Club de Madrid en 2011 amb finançament de la Comissió Europea i en associació amb la Soros-Foundation Kyrgyzstan i l'International Crisis Group. L'avaluació es realitzarà durant el 2012.
- El paper de l'Islam polític a l'Àsia Central, una qüestió crucial en el futur immediat de la regió, però que segueix generant una enorme incertesa.
- L'impacte de la situació a l'Afganistan i el Pakistan a les repúbliques centreasiàtiques exsoviètiques amb la perspectiva de la retirada de les tropes nord-americanes i de la ISAF el 2014.

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

NOTES INTERNACIONALS

Notes internacionals, núm. 31. “**El consenso Nazarbáyev y sus límites. Kazajstán: ¿un camino irreversible hacia la democracia?**” Nicolás de Pedro, investigador, CIDOB. Maig de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/notes_internacionales/n1_31/el_consenso_nazarbayev_y_sus_limites_kazajstan_un_camino_irreversible_hacia_la_democracia

OPINIÓ

Opinió CIDOB, n.º 135. “**The Bonn Conference: Pakistan - the ‘Spectre at the Feast’**”. Emma Hooper, investigadora sènior associada, CIDOB. 12 de desembre de 2011.

http://www.cidob.org/ca/publicacions/opinio/asia/the_bonn_conference_pakistan_the_spectre_at_the_feast

Opinió CIDOB, n.º 132. “**Kirguizstan, davant unes eleccions crucials per a la seva estabilitat immediata**”. Nicolás de Pedro, investigador, CIDOB. 25 d'octubre de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/opinion/asia/kirguizstan_ante_unas_elecciones_cruciales_para_su_estabilidad_inmediata

Opinió CIDOB, n.º 111. “**Revueltas populares en el mundo árabe: ¿próxima estación Asia Central?**” Nicolás de Pedro, investigador, CIDOB. 24 de març de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/opinion/asia/revueltas_populares_en_el_mundo_arabe_proxima_estacion_asia_central

Opinió CIDOB, n.º 102. “**Los que dejaremos atrás cuando abandonemos Afganistán**”. Nicolás de Pedro, investigador, CIDOB. 10 de febrer de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/opinion/asia/los_que_dejaremos_atras_cuando_abandonemos_afganistan

Opinió CIDOB, n.º 99. “**Pakistan: A Tipping Point?**” Emma Hooper, investigadora sènior associada, CIDOB. 12 de gener de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/opinion/asia/pakistan_a_tipping_point

DOCUMENTOS CIDOB Asia

Documentos CIDOB Asia, n.º 26. “**Islamic revival in Central Asia: The cases of Uzbekistan and Tajikistan**”. Saodat Olimova, cap, Sociological Service, Research Centre SHARQ i Farkhod Tolipov, professor associat, National University of Uzbekistan. Març de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/documentos/asia/islamic_revival_in_central_asia_the_cases_of_uzbekistan_and_tajikistan

EXTERNES

Nicolás de Pedro i Gabriel Reyes, “Asia Central en las estrategias regionales para Afganistán”, *Documento de trabajo* 9/2011. Real Instituto Elcano. Abril de 2011.

http://www.realinstitutoelcano.org/wps/portal/rielcano/contenido?WCM_GLOBAL_CONTEXT=/elcano/elcano_es/zonas_es/dt9-2011

“Central Asia with the NATO Withdrawal from Afghanistan in the Horizon” a *State and Prospects for Ensuring Security in Afghanistan*. Center for Political Studies (CPS), Tashkent, 2011, p. 82-84.

“¿Es la democracia lo único que está en juego en Kirguizstán?”. *El País*, miércoles 26 de octubre de 2011.

http://internacional.elpais.com/internacional/2011/10/26/actualidad/1319610512_698644.html

PARTICIPACIONS INTERNACIONALS

International Seminar “Eurasia Twenty Years After, 1991 in Retrospect”. Ponència: **The “Interethnic-Harmony” approach in Kazakhstan and Kyrgyzstan (1991-2010): A Paved Road to Conflict?** Nicolás de Pedro, investigador, CIDOB. 15-17 de febrer. Kolkata (Índia). Organitza: Maulana Abdul Kalam Azad, Institute of Asian Studies.

Conferència: International Conference “20 years of Independence of the Republic of Kazakhstan: Freedom, Unity, Stability, and Prosperity”. Ponència: **“Kazakhstan, 20 Years After: Successes Behind, Challenges Ahead”**, Nicolás de Pedro, investigador, CIDOB. 31 de maig. Beijing Palace Soluxe Hotel Astana, Astanà (Kazakhstan). Organitza: Institute of Parliamentarism of «Nur Otan» People’s Democratic Party.

VISITA D’ESTUDIS I ALTRES

Participació com a observador internacional (STO) a la Missió d’Observació Electoral de l’OSCE/ODIHR a les eleccions parlamentàries a Rússia el 4 de desembre de 2011.

5.2.10 SEGURETAT I POLÍTICA MUNDIAL

A banda de la seva voluntat d’especialització en alguns àmbits concrets, CIDOB manté la seva vocació de portar a Barcelona i a Catalunya els grans termes del debat global en algunes de les qüestions clau de l’agenda internacional. Per aquesta raó, i sense que es pugui considerar que Seguretat i Política Mundial sigui una línia específica de recerca, hi va haver durant l’any 2011 activitats i publicacions d’interès global que val la pena destacar.

PRODUCCIÓ DE CONTINGUTS

ACTIVITATS, DEBATS, INTERCANVIS

Conferència ‘El laberint mexicà. Demòcrates, capos i multimilionaris’

La conferència va aportar una clara visió sobre les desigualtats persistents en la distribució de la riquesa del país i els seus efectes en la seva governabilitat. El ponent va emfatitzar les carències en la cultura política i la manca de legitimitat de les institucions a causa de la corrupció i la incapacitat de garantir la seguretat a bona part del territori. Finalment, es va abordar la magnitud i l’impacte del crim organitzat i el narcotràfic en la governabilitat.

Ponent: **Sergio Aguayo**, professor, Centro de Estudios Internacionales, El Colegio de México i comentarista; **Josep Maria Reniu**, professor, Universitat de Barcelona. Barcelona, 21 de gener de 2011.

Conferència ‘Cercle viciós: drogues, violència, desenvolupament’

Col·laboració amb el cicle de conferències organitzat per Casa Amèrica Catalunya sobre la necessitat de repensar les polítiques tradicionals de combat de l’ús d’estupefaents. Experts i intel·lectuals debaten sobre les conseqüències de les polítiques aplicades a Amèrica Llatina, sobre la manca d’efectivitat i sobre les possibles alternatives.

Participants: **Héctor Abad Faciolince**, escriptor i columnista colombià; **Araceli Manjón-Cabeza**, Universidad Complutense de Madrid i exdirectora general, Pla Nacional sobre Drogues i **Alma Guillermoprieto**, intel·lectual mexicana especialista.

Organitzat per Casa Amèrica Catalunya.

24 de febrer de 2011. Casa Amèrica Catalunya.

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

NOTES INTERNACIONALS

Notes internacionals, núm. 41. “**Japón: antes y después del 11 de marzo**”. Àngels Pelegrín Solé, Institut d’Economia de Barcelona (IEB), Universitat de Barcelona. Novembre de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/notes_internacionals/n1_41/japon_antes_y_despues_del_11_de_marzo

Notes internacionals, núm. 40. “**Siete mil millones de habitantes: crisis, ciudades y la agenda global**”. Francesc Badia i Dalmases, gerent, CIDOB. Octubre de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/notes_internacionals/n1_40/siete_mil_millones_de_habitantes_crisis_ciudades_y_la_agenda_global

Notes internacionals, núm. 35. “**The Gulf Cooperation Council Enlargement: Geopolitics Reconsidered**”. Mohammed El-Katiri, assessor principal, Conflict Studies Research Centre, Oxford, Regne Unit. Juny de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/notes_internacionals/n1_35/the_gulf_cooperation_council_enlargement_geopolitics_reconsidered

Notes internacionals, núm. 34. “**Dubai, Qatar, and the Gulf Emirates' uncertain path to the future**” Emma Hooper, investigadora sènior associada, CIDOB. Juny de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/notes_internacionals/n1_34/dubai_qatar_and_the_gulf_emirates_uncertain_path_to_the_future

OPINIÓ

Opinió CIDOB, n.º 130. “**Ocupeu Wall Street i la lluita per la justícia econòmica**”. Nick Charles, analista de nous mitjans, Nova York i Jennifer Vento, PDF (Personal Democracy Forum). 14 d’octubre de 2011.

[http://www.cidob.org/index.php/es/publicaciones/opinion/seguridad_y_politica_mundial/ocupad_wall_street_y_la_lucha_por_la_justicia_economica/\(language\)/cat-ES](http://www.cidob.org/index.php/es/publicaciones/opinion/seguridad_y_politica_mundial/ocupad_wall_street_y_la_lucha_por_la_justicia_economica/(language)/cat-ES)

Opinió CIDOB, n.º 122. “**Al-Qaeda, Al-Zawahiri, y la herencia envenenada de Bin Laden**”. Francesc Badia i Dalmases, gerent, CIDOB. 27 de juny de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/opinion/seguridad_y_politica_mundial/al_qaeda_al_zawahiri_y_la_herencia_envenenada_de_bin_laden

Opinió CIDOB, n.º 115. “**Muerte de bin Laden y agonía de Al Qaeda**”. Francesc Badia i Dalmases, gerent, CIDOB. 4 de maig de 2011.

http://www.cidob.org/ca/publicaciones/opinion/seguridad_y_politica_mundial/muerte_de_bin_laden_y_agonia_de_al_qaeda

Opinió CIDOB, n.º 110. “**Legitimitat és estabilitat**”. Narcís Serra, president, CIDOB i Jordi Vaquer, director, CIDOB. 11 de març de 2011.

http://www.cidob.org/index.php/es/publicaciones/opinion/seguridad_y_politica_mundial/legitimitat_es_estabilidad

Opinión CIDOB, n.º 103. “**Foreign assistance unwelcome in China-India boundary conflict**”. Cristian Segura, periodista, 14 de febrer de 2011.
http://www.cidob.org/es/publicaciones/opinion/asia/foreign_assistance_unwelcome_in_china_india_boundary_conflict

DOCUMENTOS CIDOB Seguridad y política mundial

Documentos CIDOB Seguridad y política mundial. “**Entender las redes terroristas de mundo pequeño: hacia un mundo post-Al Qaeda**”. Francesc Badia i Dalmases, gerent, CIDOB. Setembre de 2011.
http://www.cidob.org/es/publicaciones/documentos/seguridad_y_politica_mundial/entender_las_redes_terroristas_de_mundo_pequeno_hacia_un_mundo_post_al_qaeda

5.3 UNA GOVERNANÇA DEMOCRÀTICA EFICAÇ

Els grans reptes internacionals han de ser solucionats a escala global, però no n'hi ha prou amb una arquitectura institucional global si no ve acompanyada d'una acció coherent a escala estatal i local. L'objectiu d'aquest programa és analitzar i afavorir la contribució del bon govern democràtic a la gestió de les grans qüestions globals. Per això, aquest programa es fixa en:

- Governos de proximitat
- Estat, democràcia i política exterior
- Regionalisme

Barcelona i Catalunya, Espanya, i la Unió Europea i la Unió per la Mediterrània són, lògicament, els espais de referència en cadascun dels tres nivells.

5.3.1 UNIÓ EUROPEA: UNA NOVA POLÍTICA EXTERIOR PER A UN ACTOR GLOBAL

L'any 2011 va ser el primer any de funcionament del Servei Europeu d'Acció Exterior, i per tant el primer en què tota la maquinària institucional prevista pel Tractat de Lisboa va estar en marxa a tot rendiment. Els resultats no han estat espectaculars, en particular en un moment de crisi interna de grans dimensions i amb reptes internacionals propers, com ara la Primavera Àrab. Per això CIDOB ha dedicat esforços important al seguiment de la Política Exterior de la UE durant aquest any 1 de la diplomàcia europea.

PRODUCCIÓ DE CONTINGUTS

INVESTIGACIONS I RECERQUES DE LES PERSONES

2011 European Foreign Policy Scorecard de l'ECFR: el cas espanyol

Col·laboració en l'elaboració del 2011 European Foreign Policy Scorecard de l'ECFR d'una avaluació sistemàtica de l'actuació de la Unió Europea en les seves relacions exteriors durant l'any 2011 i que té voluntat de ser anual. Participació en la fase consistent en l'estudi en profunditat de les polítiques exteriors dels 27 estats membres, concretament el cas espanyol.

Investigadora: Laia Mestres, investigadora, CIDOB.

ACTIVITATS, DEBATS, INTERCANVIS

Presentació del llibre *La fragmentación del poder europeo* de José Ignacio Torreblanca

La presentació del llibre *La fragmentación del poder europeo* de José Ignacio Torreblanca va permetre obrir un debat en profunditat sobre l'emergència d'un nou ordre internacional on la presència de la Unió Europea és cada vegada més marginal i la seva veu més dèbil.

Coordinadora: Laia Mestres, investigadora, CIDOB.

Participants: José Ignacio Torreblanca, director, Oficina a Madrid, European Council on Foreign Relations (ECFR); Narcís Serra, president, CIDOB; Cristina Gallach, Direcció General de Comunicació, Consell de la Unió Europea i exportaveu del secretari general i

alt representant per a la PESC, Javier Solana; **Lluís Bassets**, director adjunt, *El País* i **Jordi Vaquer**, director, CIDOB.

Organitzen: CIDOB i l'European Council on Foreign Relations (ECFR).
14 de desembre. CIDOB.

5.3.2 ESMORZARS EUROPEUS

Esmorzar europeu amb Martin Schulz: “Are we losing European Spirit and Ideals? Europe in bad shape: populism, opportunism and narrow-mindedness on the rise”

El context de crisi econòmica i política pot generar una falta de solidaritat entre els estats membres de la Unió Europea. Martin Schulz, president del Grup de l'Aliança Progressista de Socialistes i Demòcrates al Parlament Europeu va parlar de la possible pèrdua de l'esperit i ideals europeus, alhora que va abordar temes de populisme i oportunisme polític, qüestions de gran vigència actual. En opinió de Schulz, “necessitem més Europa, no menys”, ja que els problemes i reptes del segle XXI no se solucionaran “amb separació i divisió”.

Coordinació: Elna Viilup, investigadora principal, CIDOB.

Organitza: CIDOB i Consell Català del Moviment Europeu.

21 de juny. CIDOB.

Esmorzar europeu amb Joaquín Almunia: “Crisi de confiança a la zona Euro: una resposta política per a una crisi econòmica”

En el marc de l'actual crisi econòmica, en un context de crisi de confiança dels mercats en la moneda única, i de la capacitat dels governs i la Unió Europea per donar una resposta adequada, la necessitat de trobar solucions compartides a la crisi europea es fa de vital importància. Joaquín Almunia, membre de la Comissió Europea des de 2004, primer com a responsable d'Afers Econòmics i Monetaris i, actualment, de l'àrea de Competència, va abordar aquestes qüestions de màxima actualitat.

Coordinació: Elna Viilup, investigadora principal, CIDOB.

Organitzen: CIDOB i Consell Català del Moviment Europeu.

25 de novembre 2011, CIDOB.

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

NOTES INTERNACIONALS

Notes internacionals, núm. 28. “**Estrategia y estrategias ¿Quién lidera la nueva diplomacia europea?**” Carme Colomina, investigadora principal, CIDOB. Març de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/notes_internacionals_cidob/n1_28/estrategia_y_estrategas_quien_lid_era_la_nueva_diplomacia_europea

OPINIÓ

Opinió CIDOB, n.º 128. “**Davant del seu paper enfortit a l'ONU, l'”aïllament daurat” no és una opció per a Europa**”. Elina Viilup, investigadora principal, CIDOB. 4 d'octubre de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/opinion/europa/for_the_eu_s_strengthened_role_in_the_un_splendid_isolation_is_not_an_option

Opinió CIDOB, n.º 108. “**EU's weak and slow reaction to Arab spring has no excuses**”. Elina Viilup, investigadora principal, CIDOB. 8 de març de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/opinion/europa/eu_s_weak_and_slow_reaction_to_arab_spring_has_no_excuses

Opinió CIDOB, n.º 106. “**Supporting democratic transitions South and East: sometimes better is more**”. Elina Viilup, investigadora principal, CIDOB. 28 de febrer de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/opinion/europa/supporting_democratic_transitions_south_and_east_sometimes_better_is_more

Opinió CIDOB, n.º 101. “**Angela Merkel en Madrid: una foto vale más que mil palabras**”. Laia Mestres, investigadora, CIDOB. 10 de febrer de 2011.

http://www.cidob.org/index.php/es/publicaciones/opinion/europa/angela_merkel_en_madrid_una_foto_vale_mas_que_mil_palabras

ALTRES

Barbé, Esther i Mestres, Laia (2011). “**Espanya como Grande de la Unión: agenda y alianzas de la Política Europea de España**” a Ferreira Rodríguez, Teresa i García Pérez, Rafael (coords.) *Portugal e Espanha. Crise e Convergência na União Europeia*. Parede: Tribuna da História, p. 221-247.

Barbé, Esther i Mestres, Laia (2011). “**Spanien**” a Weidenfeld, Werner i Wessels Wolfgang (Hrsg.), *Jahrbuch der Europäischen Integration 2011*. Institut für Europäische Politik. Baden-Baden: Nomos Verlag, p. 471-478.

Elina Viilup. “The EU's confused reaction to the Arab spring”, *Diplomaatia*, no. 92. Abril de 2011.

http://www.diplomaatia.ee/index.php?id=242&L=1&tx_ttnews%5Btt_news%5D=1253&tx_ttnews%5BbackPid%5D=577&cHash=f3839daa2b

PARTICIPACIONS

Narcís Serra, “**El paper de la Unió Europea com a actor en un món global**”, a *XX Jornada Europea al Parlament de Catalunya*, Consell Català del Moviment Europeu.

Parlament de Catalunya, 11 de març de 2011.

5.3.3 DEMOCRÀCIA A LA UNIÓ EUROPEA: NOVES EINES, NOVES AMENACES

L'aplicació del nou Tractat de Lisboa ha modificat els equilibris, el poder i l'actuació de les institucions europees. Un Parlament Europeu amb més pes específic, un Consell de Ministres més intergovernamental i menys transparent, una Comissió Europea més presidencialista. Alhora, molts estats membres de la Unió Europea també estan vivint una

transformació del seu panorama polític amb l'emergència de noves forces populistes que estan determinant la formació d'alguns governs europeus.

Aquesta línia de recerca pretén analitzar la qualitat de la democràcia europea, tant al si de la UE com a l'escena política nacional dels estats membres. Alguns dels temes d'estudi són:

- La nova relació entre el Parlament Europeu i els parlaments nacionals. Control democràtic després de Lisboa
- Transparència i qualitat democràtica a les institucions europees després del Tractat de Lisboa
- La nova Iniciativa Ciutadana Europea, per a la promoció de la participació ciutadana en la iniciativa legislativa de la UE
- L'emergència del populisme i dels nous partits "antiislàmics" a la Unió Europea.
- El deteriorament de la qualitat de les democràcies europees: populisme, corrupció, erosió de la separació de poders i llibertat de premsa.

ACTIVITATS, DEBATS, INTERCANVIS

Debat 'Què està passant a la democràcia a Europa?'

En els últims temps, estem sent testimonis d'una sèrie d'esdeveniments preocupants que ocorren en molts països europeus, incloent l'auge del populisme, de l'extremisme, dels atacs a la llibertat d'expressió, i de l'erosió del principi de la divisió de poders. Mentrestant, la bretxa entre les elits polítiques i els ciutadans va creixent. Amb l'objectiu d'abordar i buscar solucions a aquestes qüestions, el dia 21 de novembre un selecte i heterogeni grup d'intel·lectuals europeus es va reunir per debatre sobre el futur de la democràcia europea.

Coordinació: **Carmen Claudín**, directora d'investigació, CIDOB i **Elina Viilup**, investigadora principal, CIDOB.

Participants: **Soli Özel**, professor, Relacions Internacionals, Universitat Kadir, Turquia; **Magali Balent**, investigadora, Robert Schuman Foundation, França; **Fernando Vallespín**, professor, Ciències Polítiques, Universidad Autónoma de Madrid i columnista, *El País*; **Narcís Serra**, president, CIDOB; **Jordi Vaquer**, director, CIDOB; **Elina Viilup**, investigadora principal, CIDOB; **Werner A. Perger**, periodista, *Die Zeit*, Alemanya; **Michal Sutowski**, cap de redacció, *Krytyka Polityczna*, Polònia; **Peter Kellner**, periodista anglès i president, You Gov (l'organització europea més important d'enquestes d'opinió); **Ivan Krastev**, president, del Centre for Liberal Strategies, Bulgària; **Goran Buldioski**, director, Think Tank Fund, Hongria; **Lothar Witte**, director, Oficina de Madrid, Friedrich-Ebert-Stiftung i **Taneli Heikka**, escriptor i bloqueaire finlandès.

Organitza: CIDOB, el Centre for Liberal Strategies de Sofia (CLS) i la seu de Madrid de la Friedrich-Ebert-Stiftung.

21 de novembre. CIDOB.

Jornades "Spanish-German dialogue on main challenges facing the EU"

La III edició del Diàleg Hispanoalemany va abastar els reptes als quals s'enfronta actualment la Unió Europea. El debat es va conduir a porta tancada sota les regles de Chatham House i va comptar amb la presència d'acadèmics, polítics i periodistes espanyols i alemanys. Els principals temes tractats van ser la crisi de la zona euro, les

reaccions de la UE a les transformacions polítiques determinades per la Primavera Àrab, i la política europea de veïnatge, en particular la relativa al *Partenariat* Oriental. Es va expressar preocupació per l'actual conjuntura econòmica i política i es va reiterar que la solució a la crisi passa per decisions comunes i esforços compartits.

Coordinació: **Carmen Claudín**, directora d'investigació, CIDOB i **Elina Viilup**, investigadora principal, CIDOB.

Participants: **Niels Annen**, analista, Friedrich-Ebert-Stiftung; **Muriel Asseburg**, directora, Middle East and Africa Department, SWP; **Carme Colomina**, investigadora associada, CIDOB; **Salvador Garcia Ruiz**, director, Catalunya Caixa Obra Social; **Kai-Olaf Lang**, director adjunt, EU Integration Department, SWP; **Barbara Lippert**, directora d'investigació, SWP; **José Luis Pardo**, director adjunt, Ministeri d'Afers Exteriors i Cooperació; **Jordi Vaquer**, director, CIDOB; **Elina Viilup**, investigadora principal, CIDOB i **Lothar Witte**, director, Oficina de Madrid, Friedrich-Ebert-Stiftung.

Organitzen: CIDOB, l'Institut Alemany per a Afers Internacionals i de Seguretat (SWP) de Berlín, i l'Oficina de Madrid de la Friedrich Ebert Stiftung.

15 i 16 de desembre. CIDOB.

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

NOTES INTERNACIONALS

Notes internacionals, núm. 30. “**Punitive European policy: a view from the North**”. Roderick Parkes, director, Brussels Office, Stiftung Wissenschaft und Politik (SWP). Maig de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/notes_internacionals/n1_30/punitive_european_policy_a_view_from_the_north

OPINIÓ

Opinió CIDOB, n.º 133. “**Europa es dirigeix cap a un directori dels rics**”. Elina Viilup, investigadora principal, CIDOB. 15 de novembre de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/opinion/europa/europa_se_dirige_hacia_un_directorio_de_los_ricos

Opinió CIDOB, n.º 116. “**El malestar de la democràcia europea: Macedonia como síntoma**”. Jordi Vaquer i Fanés, director, CIDOB. 25 de maig de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/opinion/europa/a_european_democracy_malaise_macedonia_as_a_symptom

MONOGRAFIES

What the EU Did Next: Short Essays For a Longer Life. Diversos autors. Gener de 2011.

http://www.cidob.org/index.php/es/publicaciones/monografias/monografias/what_the_eu_did_next_short_essays_for_a_longer_life

5.3.4 L'EUROPA ÀMPLIA: AMPLIACIÓ I ASSOCIACIÓ ORIENTAL

L'ampliació ha demostrat ser una de les eines polítiques més poderoses i reeixides de la UE, i ha inspirat una transformació política amb democratització i reformes. Essent un dels instruments més importants per a la seguretat europea ha reflectit l'essència de la UE com a poder civil, ampliant l'àrea de la pau i la democràcia. Des de la realització de l'ambiciosa ampliació als països de l'Europa Central i de l'Est, la UE està envoltada d'un munt de nous veïns. La Política Europea de Veïnatge [*European Neighbourhood Policy*,

ENP] va intentar adaptar alguns dels elements més reeixits de l'ampliació a les relacions amb aquests nous veïns, però no va arribar a oferir-los una perspectiva d'UE.

La visió d'una Europa àmplia, del Caucas a l'Àrtic i de l'Atlàntic als Urals, ha quedat seccionada per aquesta divisió funcional. CIDOB manté tanmateix la necessitat de veure Europa en global, com un espai amb reptes compartits i elements de governança comuns.

Temes:

- Evolucions polítiques al sud-est i est d'Europa
- Política europea d'ampliació
- Associació Oriental
- Noves propostes per a l'arquitectura europea de Seguretat

PRODUCCIÓ DE CONTINGUTS

INVESTIGACIONS I RECERQUES DE LES PERSONES

La cua del visat. Una avaluació dels efectes de les polítiques d'admissió i visats d'Espanya i de la UE

Coordinació d'un estudi que avalua els efectes de les polítiques europees de visats i de gestió de fronteres. Un dels efectes col·laterals d'aquestes polítiques, les llargues cues formades davant els consolats espanyols a tot el món, s'ha convertit en una part important de la imatge d'Espanya i d'Europa, amb serioses implicacions per a la política exterior. L'estudi analitza els objectius formals i informals de la política de visats, revisa els vincles amb altres polítiques internacionals, i recull les percepcions de les persones sobre les polítiques de visats. Els productes extrets de la investigació seran un Sumari executiu i un Monogràfic en el qual es recolliran els diferents textos en format d'articles.

Coordinadores: **Elena Sánchez**, investigadora principal, CIDOB i **Elina Viilup**, investigadora principal, CIDOB.

ACTIVITATS, DEBATS, INTERCANVIS

Seminari 'Veïns, socis, amics: una nova estratègia per a la Política Europea de Veïnatge en la seva Dimensió Oriental i al Mediterrani'

El 3 de novembre de 2011, un grup d'experts i funcionaris governamentals es va reunir per discutir la reorientació de la Política Europea de Veïnatge, en les seves dimensions oriental i meridional. Els socis van discutir el nou enfocament europeu cap als països veïns enunciat pel comunicat emès per la Comissió Europea i el Servei Exterior "A New Response to a Changing Neighbourhood", al maig de 2011. L'esdeveniment va comptar el dia anterior amb un acte públic a la seu de l'Ambaixada de Polònia.

Coordinació: **Carmen Claudín**, directora d'investigació, CIDOB i **Elina Viilup**, investigadora principal, CIDOB.

Participants a l'acte públic: **Grayna Bernatowicz**, sotssecretària d'Estat, Ministeri d'Afers Exteriors de la República de Polònia; **Rafiq Hussein**, secretari general adjunt, Unió per al Mediterrani; **Diego López Garrido**, secretari d'Estat per a la Unió Europea, Ministeri d'Afers Exteriors i Cooperació; **Bernardino León**, enviat especial de la Unió Europea per als països de la ribera sud del Mediterrani; **Ryszard Schnepf**, ambaixador de Polònia a Espanya.

Seminari: **Monika Arcipowska**, analista, Polish Institute of International Affairs; **Elena Baracani**, investigadora, Istituto Italiano di Scienze Umane; **Andrzej Cieszkowski**, plenipotenciari del ministre d'Afers Exteriors per al Partenariat Oriental, Polònia; **Carmen Claudín**, directora d'investigació, CIDOB; **Mohamed Elagati**, director executiu, Arab Forum for Alternatives (AFA); **Francisco Fonseca Morillo**, director, Representació de la Comissió Europea a Espanya; **Cristina Gallach**, exportaveu de l'alt representant del Consell per a la PESC; **Agnieszka Łada**, directora, European Programme, Institute of Public Affairs, Varsòvia; **José Luis Pardo**, sotsdirector general, SG d'Afers Generals, MAEC; **Ryszard Schnepf**, ambaixador de Polònia a Espanya; **Marek Siwiec**, membre del Parlament Europeu, Polònia; **José Ignacio Torreblanca**, director, Oficina a Madrid, ECFR i **Elina Viilup**, investigadora principal, CIDOB.

Organitza: CIDOB, Ambaixada de Polònia a Espanya, amb el suport del Ministeri espanyol d'Afers Exteriors i el programa *Parlem d'Europa*.

3 de novembre. Representació de la Comissió Europea a Espanya, Madrid.

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

NOTES INTERNACIONALS

Notes internacionals, n.º 36. “**Revisando la política europea de vecindad: respuesta débil a rápidos cambios**”. Eduard Soler, investigador principal, CIDOB i Elina Viilup, investigadora principal, CIDOB. Juny de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/notes_internacionals/n1_36/revisando_la_politica_europea_de_vecindad_respuesta_debil_a_rapidos_cambios

OPINIÓ

Opinió CIDOB, n.º 124. “**Hi ha esperança per a la transformació democràtica del Veïnatge Oriental Europeu? Moldàvia com a component essencial**”. Elina Viilup, investigadora principal, CIDOB. 14 de setembre de 2011.

http://www.cidob.org/ca/publicaciones/opinion/europa/hay_esperanza_para_la_transformacion_democratica_de_la_vecindad_oriental_europea_moldavia_como_componente_esencial

EXTERNIS

Elina Viilup. “European Neighbourhood Policy Review: the forgotten East”, Eastern Partnership Community. 27 de juny de 2011 (amb Eduard Soler).

<http://www.easternpartnership.org/community/debate/european-neighbourhood-policy-review-forgotten-east>

Elina Viilup. “Neighbourhood Policy on the Brink of Change”, *Maailma Vaade*, no. 14. Maig de 2011.

http://www.maailmavaade.ee/?d=Naabrus_0511

Elina Viilup. “EU’s Changing Neighbourhoods”, *Estonian Foreign Policy Yearbook*, (pendent publicació).

PARTICIPACIONS

Carmen Claudín. EU-Moldova Forum, Chisinau, 29-31 de març 2011. Intervenció a la sessió sobre “Transition to Democracy: 20 Years of the Independence of the Republic of

Moldova”, amb Emil Constantinescu, president de Romania (1996–2000), Aleksander Kwasniewski, president de Polònia (1995–2005) i Petru Lucinschi, president de Moldova (1996–2001).

Carmen Claudín, viatge d'estudi a l'autoproclamada República del Transdniéster, entrevistes amb responsables polítics i societat civil, 29-31 de març 2011.

5.3.5 EUROPA I LA MEDITERRÀNIA

La Mediterrània és una àrea d'interès prioritari per Europa. Espanya, Catalunya i Barcelona tenen una vocació dual, europea i mediterrània, que ens situa en un lloc d'especial centralitat per a contribuir al debat de fons sobre els grans reptes que emergeixen en aquesta regió. Els canvis ocorreguts als països del sud i l'est de la Mediterrània han obligat la Unió Europea a revisar les polítiques, aliances i instruments cap aquesta regió. S'ha analitzat amb profunditat les reaccions cap a les revoltes de les institucions europees i dels principals estats membres, s'han avaluat les novetats introduïdes amb la revisió de la Política Europea de Veïnatge i s'ha estudiat el paper de la Unió per la Mediterrània en aquest nou escenari.

PRODUCCIÓ DE CONTINGUTS

INVESTIGACIONS I RECERQUES DE LES PERSONES

Política mediterrània d'Espanya

Anàlisi de les prioritats, actors i aliances de la política mediterrània d'Espanya. Entre d'altres s'ha analitzat l'impacte i respostes de les revoltes al món àrab com també les dificultats per posar en marxa la Unió per la Mediterrània. En el marc d'aquesta recerca s'ha estat en contacte permanent amb responsables diplomàtics, serveis centrals del Ministeri i principals països de la regió.

Investigadors: **Eduard Soler i Lecha**, investigador principal, CIDOB i **Jordi Vaquer i Fanés**, director, CIDOB.

Revisió de la política europea de veïnatge cap a la Mediterrània

Com a resposta a les revoltes al món àrab, la Comissió Europea i el Servei Europeu d'Acció Exterior ha proposat una revisió de la Política Europea de Veïnatge, que reforci el principi de condicionalitat i augmenti els incentius en matèria financera, de mobilitat i d'accés als mercats. En aquesta recerca s'ha identificat el procés de presa de decisions en la redacció d'aquesta proposta i se n'avalua el seu potencial impacte.

Investigadors: **Eduard Soler i Lecha**, investigador principal, CIDOB i **Elina Viilup**, investigadora principal, CIDOB.

La Unió per la Mediterrània i marcs de cooperació multilateral

Anàlisi de l'evolució de la Unió per la Mediterrània en la seva dimensió institucional i sectorial. L'impacte del context polític al món àrab i la relació amb altres marcs de cooperació (especialment la Política Europea de Veïnatge) han constituït el focus de la recerca durant l'any 2011.

Investigador: **Eduard Soler i Lecha**, investigador principal, CIDOB.

ACTIVITATS, DEBATS, INTERCANVIS

Taula rodona 'Primavera Àrab - Premi Sàkharov 2011'

L'any 2011 el Premi Sàkharov per la Llibertat de Consciència va premiar sis activistes àrabs que han tingut un especial protagonisme en les revoltes al món àrab. Per homenatjar aquesta lluita, CIDOB i l'Oficina a Barcelona del Parlament Europeu van organitzar una taula rodona amb parlamentaris europeus per analitzar la resposta europea a la primavera àrab.

Coordinació: Elina Viilup, investigadora principal, CIDOB.

Participants: Santiago Fisas, eurodiputat, Partit Popular Europeu; Raimon Obiols, eurodiputat, Partit Socialista Europeu; Eduard Soler i Lecha, investigador principal, CIDOB; Jordi Vaquer, director, CIDOB.

Organitzen: Oficina del Parlament Europeu a Barcelona i CIDOB.
2 de desembre. Oficina del Parlament Europeu a Barcelona.

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

NOTES INTERNACIONALS

Notes internacionals, núm. 36. “**Reviewing the European Neighbourhood Policy: a weak response to fast changing realities**”. Eduard Soler i Lecha, investigador principal, CIDOB i Elina Viilup, investigadora principal, CIDOB. Juny de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/notes_internacionals/n1_36/revisando_la_politica_europea_de_vecindad_respuesta_debil_a_rapidos_cambios

ALTRES

EU4SEAS policy paper “**The EU as a Multilateral Actor in the Mediterranean**”, Eduard Soler i Lecha, investigador principal, CIDOB. Setembre de 2011.

http://www.eu4seas.eu/index.php?option=com_content&task=view&id=80&Itemid=23

EXTERNIS

SOLER I LECHA, Eduard i VIILUP, Elina (2011). *Rethinking the European Neighbourhood Policy: implications for the Mediterranean*. Tunis: CEMI/KAS.

VAQUER I FANÉS, Jordi i SOLER i LECHA, Eduard (2011). “Spain and the Mediterranean from Transatlantic Perspective” a ALIBONI et al. “Southern Europe and the Mediterranean: National Approaches and Transatlantic Perspectives”, *GMFUS-IAI Mediterranean paper series*, p. 64-79.

SOLER I LECHA, Eduard i VIILUP, Elina (2011). “European Neighbourhood Policy: the forgotten East” a *EAP Community*. 27 de juny de 2011.

PARTICIPACIONS

Eduard Soler i Lecha. “The Future Role for the EU in the Middle East” a *The UN Resolution on Palestine and the New Middle East: Challenges for EU Foreign Policy*, organitzat per INSS, MACRO i Friedrich Ebert Stiftung, Tel Aviv, 1-3 de novembre de 2011.

Eduard Soler i Lecha, “European perspectives on the Arab Spring” a *Working Together for Democracy in the Arab World*, organitzat per USAK i Konrad Adenauer Stiftung, Ankara, 27 d’octubre de 2011.

Eduard Soler i Lecha, “La crise des relations euro-méditerranéennes” conferència organitzada per INESG, Alger, 29 de juny de 2011.

Eduard Soler i Lecha, “The EU as a multilateral actor in the Mediterranean” in *Is the EU a multilateral actor in its neighbourhood*”, organitzat per EPC, IAI i Paralleli, Torí, 6-7 de juny 2011.

Eduard Soler i Lecha, “La paralysie du système institutionnel euro-méditerranéen. Interprétations et perspectives” conferència organitzada per MMSH, Aix-en-Provence, 3 de maig de 2011.

Jordi Vaquer i Eduard Soler “Spain and the Mediterranean: a transatlantic perspective” a *Southern European policies towards the Mediterranean in a Transatlantic perspective*, organitzat per IAI i GMFUS, 1-2 d’abril de 2011.

Eduard Soler i Lecha, “Perspectives euro-méditerranéennes” a *Quels changements en Tunisie et quel impact sur la région de la Méditerranée?*, organitzat per CEMI, EuroMeSCo i Konrad Adenauer Stiftung, Tunis, 24-25 de març de 2011.

Eduard Soler i Lecha, “The changing dynamics of Euromediterranean politics” a *Tunisia and Egypt: promoting democratic reform in the Mediterranean*”, organitzat per EuroMeSCo, IEMed i CEPS, Barcelona, 2 de març de 2011.

5.3.6 LA DIMENSIÓ TERRITORIAL DE LES RELACIONS EUROMEDITERRÀNIES

La Mediterrània és una àrea on conviuen models d’organització territorial molt dispars: des d’estats quasifederals a models rígidament centralitzats. Malgrat això, fa anys que ens regionals i locals d’aquesta regió intenten desenvolupar una dinàmica de treball que ha culminat, entre d’altres, amb la constitució de l’Assemblea Regional i Local Euro-Mediterrània (ARLEM). CIDOB ha assessorat la Generalitat de Catalunya en la redacció de l’Informe que el president de la Generalitat va presentar a l’Assemblea General de l’ARLEM a Agadir el gener de 2011. L’any 2011 també hem analitzat l’impacte dels canvis polítics i socials al món àrab en les dinàmiques de cooperació entre regions i municipis i les implicacions d’aquests canvis per a l’acció exterior de Catalunya a la Mediterrània.

PRODUCCIÓ DE CONTINGUTS

INVESTIGACIONS I RECERQUES DE LES PERSONES

Informe ARLEM sobre la dimensió territorial de la Unió per la Mediterrània

CIDOB va col·laborar amb la Generalitat de Catalunya en la recerca prèvia i posterior redacció del primer informe anual sobre la dimensió territorial de les relacions euromediterrànies, discutit i presentat a l’Assemblea Regional i Local Euromediterrània que va tenir lloc el 29 de gener de 2011 i que va ser aprovat per unanimitat. En aquest informe s’identifiquen els principals reptes de regions i ens locals a la Mediterrània, es fa un diagnòstic de les polítiques i programes existents que tenen un impacte en el

desenvolupament territorial i la cooperació descentralitzada a la Mediterrània i es proposen un seguit d'accions per emmarcar aquestes prioritats en els treballs de la Unió per la Mediterrània.

Investigadors: **Eduard Soler i Lecha**, investigador principal, CIDOB i **Carme Colomina**, investigadora associada, CIDOB.

Catalunya i la Mediterrània

Anàlisi de l'impacte de la crisi econòmica i de les transformacions polítiques i socials al sud de la Mediterrània en els interessos i recursos de Catalunya en matèria d'acció exterior. L'evolució de la política exterior espanyola i la revisió de les polítiques europees cap al món àrab es tenen en compte a l'hora d'identificar quins són els interessos catalans i esbossar àmbits d'actuació per a les administracions públiques i la societat civil catalana.

Investigador: **Eduard Soler i Lecha**, investigador principal, CIDOB.

PARTICIPACIONS

Eduard Soler i Lecha. “**La Mediterrània, l'espai natural de la Catalunya global**” a *La Catalunya global en un món desigual: cooperació, geopolítica i acció exterior*, organitzat per IGMAN. Barcelona, 14 de desembre de 2011.

5.3.7 PROTESTES I CANVI POLÍTIC AL MÓN ÀRAB

Amb la caiguda de Ben Ali a Tunísia, el 14 de gener de 2011, s'inicia un cicle de protestes i canvis polítics, coneguts popularment com a “primavera àrab” que afectaran la immensa majoria de països del nord d'Àfrica i de l'Orient Mitjà. L'explosió popular ha posat de manifest les greus carències en matèria de desenvolupament i d'immobilisme i abús de règims còmodament instal·lats en el poder des de fa dècades. CIDOB ha dedicat una atenció especial al seguiment de les revoltes a aquesta regió, amb un èmfasi particular en la situació dels països del Magrib. I ho ha fet a través de constants viatges a la regió, de la identificació de nous actors polítics i social i del seguiment de les decisions polítiques empreses per les autoritats.

PRODUCCIÓ DE CONTINGUTS

INVESTIGACIONS I RECERQUES DE LES PERSONES

Transició política a Tunísia

Seguiment sistemàtic dels esdeveniments ocorreguts l'any 2011 a Tunísia. Per dur a terme aquesta recerca, l'equip investigador va viatjar a Tunísia en diverses ocasions per entrevistar-se amb líders polítics i socials, amb experts i periodistes i amb diplomàtics europeus acreditats al país. L'objectiu ha estat analitzar els factors desencadenants de la protesta i identificar les dinàmiques de recomposició de l'escenari polític tunisià i el seu efecte en el procés constitucional iniciat després de les eleccions del 23 d'octubre.

Investigadors: **Eduard Soler i Lecha**, investigador principal, CIDOB i **Jordi Vaquer i Fanés**, director, CIDOB.

Impacte regional de les protestes al món àrab

Anàlisi de les repercussions regionals de les caigudes de Zine el-Abidine Ben Ali i Hosni Mubàrak a través del seguiment dels processos de mobilització popular i de la resposta de les autoritats públiques. S'ha donat una atenció preferent tant a casos com el del Marroc i Algèria on s'han introduït reformes polítiques més o menys ambicioses, com a situacions com la de Síria marcades per la repressió política. Per comprendre l'impacte regional d'aquest fenomen s'ha estudiat el reposicionament de la Lliga Àrab i la influència d'actors regionals no àrabs (Turquia, Israel i l'Iran).

Investigadors: **Eduard Soler i Lecha**, investigador principal, CIDOB i **Jordi Vaquer i Fanés**, director, CIDOB.

ACTIVITATS, DEBATS, INTERCANVIS

Acompanyar la transició democràtica a Tunísia

Trobada entre els representants de la societat civil de Tunísia amb membres d'associacions, sindicats, partits i administracions públiques de Catalunya. Es va transmetre una visió de primera mà dels fets que van portar a la caiguda del règim de Ben Ali i es van discutir accions d'acompanyament en àmbits com la recuperació de la confiança econòmica, la reforma de la justícia i les forces de seguretat, la lluita contra la corrupció o la construcció de mitjans de comunicació democràtics.

Coordinador: **Eduard Soler i Lecha**, investigador principal, CIDOB.

Participants: **Abdeljelil Bédoui**, expert, Département des Études, Union Générale Tunisienne du Travail (UGTT), doctor en Economia Política, Université de Tunis i nomenat secretari d'Estat al primer govern de transició, càrrec que rebutjar; **Larbi Chouikha**, polític, membre de la Ligue tunisienne des droits de l'homme, periodista col·laborador de diferents diaris nacionals i internacionals, i professor de l'Institut de la Presse et Sciences de l'Information de Tunis; **Saida Garrach**, secretària general, Association tunisienne des femmes démocrates, advocada i activista pels drets de les dones.

Institucions col·laboradores: Friedrich Ebert Stiftung.

15 de març. CIDOB.

Taula Rodona 'Revoltes al nord d'Àfrica i l'Orient Mitjà'

Aquesta taula rodona va proporcionar un espai d'intercanvi d'idees sobre les causes i repercussions de les revoltes al món àrab. Es va analitzar el paper jugat per diferents actors locals i internacionals i es va esbossar com des de Catalunya es podia fer un seguiment de les transformacions del nord d'Àfrica i de l'Orient Mitjà.

Coordinador: **Eduard Soler i Lecha**, investigador principal, CIDOB.

Participants: **Rafael Grasa**, president, ICIP; **Pol Morillas**, coordinador de polítiques mediterrànies, IEMed i **Eduard Soler i Lecha**, investigador principal, CIDOB.

Institucions col·laboradores: ICIP i IEMed.

5 d'abril de 2011. ICIP, Barcelona.

L'Islam polític davant les revoltes al nord d'Àfrica i Orient Mitjà

Taula rodona organitzada amb motiu de la publicació del número monogràfic 93-94 de la *Revista CIDOB d'afers internacionals* sobre Islam polític amb experts que van participar en la publicació. Es va discutir com les diferents forces, partits i faccions que pertanyen a la família de l'Islam polític es posicionen davant una situació de mobilització i canvi polític sense precedents al nord d'Àfrica i Orient Mitjà.

Coordinador: **Eduard Soler i Lecha**, investigador principal, CIDOB.

Participants: **Ignacio Álvarez-Ossorio**, arabista, professor, Universitat d'Alacant i especialista sobre Orient Pròxim i especialment sobre Síria; **Ferran Izquierdo**, coordinador de la publicació de la *Revista CIDOB d'afers internacionals* i professor de Relacions Internacionals, UAB; **Guadalupe Martínez**, professora, Ciències Polítiques, Universidad de Granada i especialista en Tunísia; **Rosa Meneses**, periodista, *El Mundo*, especialista en el món àrab; **Juan Antonio Macías Amoretti**, professor, Estudis Àrabs i Islàmics, Universidad de Granada i **Eduard Soler i Lecha**, investigador principal, CIDOB.

12 de maig. CIDOB.

Democratic Transition Challenges: Egypt in a comparative perspective

Tres mesos després de la retirada de Hosni Mubàrak, experts i analistes àrabs i europeus van analitzar els reptes als quals s'enfrontava la transició egípcia. Entre d'altres, es van identificar obstacles i oportunitats en camps com: la reforma institucional i constitucional, la celebració d'eleccions justes i transparents, la reforma del sector de seguretat, la qüestió religiosa i la configuració d'un contracte social que respongui a les demandes ciutadanes en matèria de polítiques socials.

Coordinadors: **Jordi Vaquer**, director, CIDOB.

Participants: **Kamal Abbas**, coordinador general, Centre for Trade Union & Workers' Services (CTUWS), El Caire; **Nadine Abdalla**, investigadora, Arab Forum for Alternatives (AFA), El Caire; **Emad Abou-Ghazi**, ministre de Cultura, El Caire; **Nataliya Apostolova**, representant del cap de la Delegació de la Unió Europea a Egipte, El Caire; **Pedro Bacelar de Vasconcelos**, coordinador nacional, Aliança de Civilitzacions i director, Human Rights Research Center, Universidade do Minho, Escola de Direito, Porto; **Ahmed Boujdad**, Centre d'Études et de Recherches en Sciences Sociales (CERSS), Rabat; **José Luis Cruz Vilaça**, professor de Dret, PLMJ, Lisboa; **Mohamed El-Agati**, director executiu, Arab Forum for Alternatives (AFA), El Caire; **Hisham El-Bastawisy**, jutge i candidat presidencial, El Caire; **Ahmed Hassan El-Borai**, ministre de Treball i Migració, El Caire; **Abuel El-Madi**, president, Partit Al Wasat, El Caire; **Heba Handoussa**, director i autor principal de l'Informe nacional de Desenvolupament Humà Egipte, El Caire; **Amr Hamzawy**, professor, Cairo University, El Caire; **Cemal Haşimi**, representant, Gabinet del primer ministre de Turquia, Ankara; **Radha Kumar**, administradora i directora, Peace and Conflict Programme, Delhi Policy Centre, Delhi; **Maria do Rosario Moraes Vaz**, IEEI, Lisboa; **Mohamed Nour Farhat**, director, Department of Law, Zagazig University, El Caire; **Luis Peral**, investigador principal, European Union Institute for Security Studies (EUISS), París; **Nicolás Sartorius**, vicepresident executiu, Fundación Alternativas, Madrid; **Narcís Serra**, president, CIDOB; **Ahmed Shoukry**, fundador, Partit Al Adl i candidat parlamentari, El Caire; **Álvaro de Vasconcelos**, director, European Union Institute for Security Studies (EUISS), París i **Juan Antonio Yáñez-Barnuevo**, secretari d'Estat d'Afers Exteriors, MAEC, Madrid.

Institucions col·laboradores: Arab Forum for Alternatives (AFA), European Union Institute for Security Studies (EUISS) en col·laboració amb CIDOB, Barcelona, Centro Internacional de Toledo para la Paz (CITpax), Madrid; Centre des Études et Recherches en Sciences Sociales (CERSS), Rabat; Instituto de Estudos Estratégicos Internacionais (IEEI), Lisboa; Ministeri d'Afers Exteriors i Cooperació d'Espanya i Instituto Português de Apoio ao Desenvolvimento (IPAD).

28-29 de maig. El Caire, Egipte.

Communiquer une Méditerranée en transition. Une rencontre professionnelle

CIDOB ha organitzat, juntament amb l'Instance Nationale pour la Réforme de l'Information et de la Communication, Tunísia, i l'Institut Internacional de la Universitat de Nacions Unides per l'Aliança de Civilitzacions (UNU-IIAOC), una trobada professional entre periodistes àrabs i europeus. La trobada, que va reunir directors, sotsdirectors i editors de mitjans impresos àrabs i europeus, va tenir com a objectiu compartir les experiències professionals dels participants en un moment crucial de les reformes polítiques i socials al món àrab que, inevitablement, impliquen una transformació dels mitjans i la de comunicació.

Coordinadores: **Carmen Claudín**, directora de Investigació, i **Yolanda Onghena**, investigadora sènior, CIDOB.

Participants: **Noureddine Affaya**, professor, Philosophie et d'Esthétique, Université Mohammed V Rabat, antic membre de l'Haute Autorité de la Communication Audiovisuelle (HACA), Rabat, Marroc; **Ana Almuedo**, assistenta d'investigació, CIDOB, **Ali Anouzla**, director, Lakome.com, Rabat, Marroc; **Horst Bacia**, exeditor executiu, *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, Frankfurt, Alemanya; **Slim Bagga**, director *L'Audace*, Tunis, Tunísia; **Lluís Bassets**, director adjunt, *El País*, Madrid; **Hmida Ben Romdhane**, president director general, *La Presse de Tunisie*, Tunis, Tunísia; **Larbi Chouikha**, periodista i polític, professor, Institut de la Presse et Sciences de l'information, Tunis, Tunísia; **Carmen Claudín**, directora d'Investigació, CIDOB; **Abdellatif Fourati**, antic redactor en cap, *Es Sabah*, Tunis, Tunísia; **Anna Franzil**, *project manager*, Université des Nations Unies pour l'Alliance des Civilisations (UNU-IIAOC), Barcelona; **Salma Hussein**, sotsdirectora de la redacció, *Al-Ahram Hebdo*, El Caire, Egipte; **Marit Ingves**, cap de l'Oficina, Représentation des Radiodiffusions publiques Nordiques, Brussel·les; **Sylvie Kauffmann**, directora de la redacció, *Le Monde*, París, França; **Rhida Kéfi**, director de la redacció, *Kapitalis.com*, Tunis, Tunísia; **Rachid Khechana**, redactor en cap, setmanari *Almawkif*, Tunis, Tunísia; **Jaroslawn Kurski**, redactor en cap adjunt, *Gazeta Wyborcza*, Varsòvia, Polònia; **Kamel Labidi**, periodista, president, Instance Nationale Indépendante pour l'Information et la Communication, Tunis, Tunísia; **Yolanda Onghena**, investigadora sènior, CIDOB; **Soli Özel**, professor, Relations Internationales et Sciences Politiques, Université Kadir Has i cronista per al diari *Habertürk*, Istanbul, Turquia; **Khaled Saghieh**, director, *Al Akhbar*, Beirut, Líban; **Regina Salanova**, *project manager*, Université des Nations Unies pour l'Alliance des Civilisations (UNU-IIAOC), Barcelona; **Jordi Vaquer**, director, CIDOB.

Institucions col·laboradores: Instance Nationale pour la Réforme de l'Information et de la Communication, Tunis, i Institut Internacional de la Universitat de Nacions Unides per l'Aliança de Civilitzacions. 9 - 11 juny 2011, Tunis.

Conferència 'From 9/11 to the Arab Spring, 10 years of US foreign policy in the Mediterranean and the Middle East'

Bruce Jentleson, professor de Polítiques Públiques i Ciències Polítiques de la Duke University i exassessor principal de Planificació de Polítiques del Departament d'Estat entre 2009 i 2011 va analitzar la política exterior nord-americana en el context del conflicte araboisraelià i la Primavera Àrab. Tot i que la Primavera Àrab ha estat font d'inspiració i esperança, persisteixen molts dubtes sobre l'evolució de les protestes i les transicions. Va reconèixer que la política exterior nord-americana s'havia basat en tancar els ulls envers els abusos dels seus aliats, però que aquesta tendència havia canviat amb les revoltes en el moment en què Obama va retirar el seu suport a Mubàrak.

Coordinador: Francesc Fàbregues, responsable de projectes, CIDOB.

Participant: Bruce Jentleson, professor, Polítiques Públiques i Ciències Polítiques, Duke University i exassessor principal de Planificació de Polítiques del Departament d'Estat (2009-11).

Institucions col·laboradores: Consolat dels Estats Units a Barcelona.

5 d'octubre. CIDOB.

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

DOSSIER CIDOB

"Levantamientos populares en el mundo árabe". Gener de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/dossiers/levantamientos_populares_en_el_mundo_arabe_2011/levantamientos_populares_en_el_mundo_arabe

"Túnez 2011: proceso constituyente". CIDOB, desembre de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/dossiers/tunez_2011_proceso_constituyente/tunez_2011_proceso_constituyente

REVISTA CIDOB D'AFERS INTERNACIONALS

Revista CIDOB d'afers internacionals, núm. 93-94. **"Islam polític en el Mediterráneo: transformación y adaptación en un contexto cambiante"**. Ferran Izquierdo, coord. i professor de Relacions Internacionals, UAB.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/revistas/revista_cidob_d_afers_internacionales/islam_politico_en_el_mediterraneo_transformacion_y_adaptacion_en_un_contexto_cambiante

OPINIÓ

Opinió CIDOB, n.º 107. **"Fuerzas de seguridad y revueltas árabes"**. Eduard Soler i Lecha, investigador principal, CIDOB. 28 de febrer de 2011.

http://www.cidob.org/index.php/es/publicaciones/opinion/mediterraneo_y_orient_medio/fuerzas_de_seguridad_y_revueltas_arabes

EXTERN

SOLER i LECHA, Eduard (2011). “Claus d’un aixecament democràtic”. *Nous horitzons*, núm. 201, p. 6-13.

SOLER i LECHA, Eduard (2011). “Una nova Líbia amb vells problemes”. Centre d’Estudis Jordi Pujol, *Butlletí*, núm. 265. 14 de setembre de 2011.

SOLER i LECHA, Eduard (2011). “Revoltes democràtiques i patriotisme civil al nord d’Àfrica i l’Orient Mitjà”. Centre d’Estudis Jordi Pujol, *Butlletí*, núm. 254. 18 de maig de 2011.

SOLER i LECHA, Eduard (2011). “Perdre la por a protestar al món àrab”. Centre d’Estudis Jordi Pujol, *Butlletí*, núm. 239. 25 de gener de 2011.

PARTICIPACIONS

Eduard Soler i Lecha. “Balance de 2011 para el mundo árabe y las políticas europeas hacia el Mediterráneo” a *De la Primavera al otoño árabe*, organitzat per Fundació Rafael Campalans i Friedrich Ebert Stiftung. 13 de desembre 2011.

Eduard Soler i Lecha, participació a la taula rodona: “Noves incògnites del món àrab”, organitzada per Amics de la UAB i el Col·legi de Periodistes de Catalunya. Barcelona, 15 de novembre de 2011.

Eduard Soler i Lecha, participació a la taula rodona: “Algèria: situació actual i perspectives de futur”, organitzada per l’Ajuntament de Barcelona. Barcelona, 17 de novembre de 2011.

Eduard Soler i Lecha. “The Arab uprisings in North Africa: Scope and prospects of reform and political change in Morocco, Algeria, Tunisia, Libya and Mauritania”, conferència organitzada per la Middle East Technical University, Ankara. 26 d’octubre de 2011.

Eduard Soler i Lecha. “Geopolitical Implications of the Arab Spring” a la Conferència anual d’EuroMeSCO: *A new Mediterranean political landscape? The Arab Spring and Euro-Mediterranean relations*. Barcelona, 6-7 d’octubre de 2011.

Eduard Soler i Lecha. “Els moviments de canvi al Magrib” conferència organitzada pel Consell Comarcal del Penedès, Vilafranca del Penedès. 28 de setembre de 2011.

Eduard Soler i Lecha. Participació a la taula rodona “Revoltes al nord d’Àfrica: la situació de la Mediterrània”, a Universitat Progressista d’Estiu de Catalunya, Barcelona, 4 de juliol de 2011.

Eduard Soler i Lecha. “Revoltes populars al món àrab: un canvi històric”. Conferència organitzada per l’Associació Cultural de Roda de Barà i la Diputació de Tarragona. Roda de Barà, 28 d’abril de 2011.

Eduard Soler i Lecha. “Geostrategic implications”. Seminari sobre Líbia organitzat pel Servei Europeu d’Acció Exterior. Brussel·les, 15 d’abril de 2011.

Eduard Soler i Lecha. “El món àrab en ebullició: construir un nou futur a l'altra riba de la Mediterrània”. Conferència organitzada per l'Ajuntament de Mataró. Mataró 18 de març de 2011.

Eduard Soler i Lecha. Participació a la taula rodona “Revoltes i canvi polític al món àrab”, organitzada per l'Institut Barcelona d'Estudis Internacionals. Barcelona 15 de març de 2011.

Eduard Soler i Lecha. Participació a la taula rodona “Revolució al món àrab” organitzada pel Col·legi de Politòlegs i Sociòlegs. Barcelona, 15 de març de 2011.

Narcís Serra. “La réforme du système de sécurité” a *Expériences de transition démocratique: Quelle voie pour la Tunisie?* Seminari organitzat per l'European Union Institute for Security Studies (EUISS) i l'Association de Recherches sur la Démocratie et le Développement (AR2D), Cartago, 9-10 de març de 2011.

Eduard Soler i Lecha. Participació a la taula rodona: “Revoluciones, transiciones o revueltas en el norte de África”, organitzada per la Universitat Internacional de Catalunya. Barcelona, 4 de març de 2011.

Eduard Soler i Lecha. Participació a la taula rodona “Protestes al món àrab”, organitzada per la Universitat Autònoma de Barcelona. Bellaterra, 4 de març de 2011.

Eduard Soler i Lecha. Participació a la taula rodona: “Fi de l'era dels dictadors, inici de l'era del poble”, organitzada per la Universitat Ramon Llull, Barcelona.

5.3.8 DINÀMIQUES DE LA INTEGRACIÓ A AMÈRICA LLATINA

Dinàmiques de convergència a Amèrica Llatina i comerç internacional

La recerca analitza la relació entre obertura comercial i les disparitats d'ingressos a països en desenvolupament de l'Amèrica Llatina comparant diverses estratègies d'inserció econòmica internacionals; una a través d'acords d'integració regional (cas dels països de Mercosur) i altra a través d'acords de lliure comerç Nord-Sud (cas de Mèxic i l'ALCA). L'objectiu és establir la correlació existent entre aquests dos tipus d'acords i la capacitat d'induir dinàmiques de convergència econòmica i social entre els socis i a l'interior de cada país. L'estada de recerca d'una investigadora al CIDOB va obtenir el suport del projecte ExTRA^{PLUS} de la Università degli Studi di Milano-Bicocca (UNIMIB) finançada per la Fondazione Cariplo, amb la participació de l'Assolombarda (Associació d'empresaris de Llombardia).

Investigadora: Barbara Bianchi

Supervisors: Anna Ayuso, investigadora principal, CIDOB i **Emilio Colombo**, UNIMIB.

El tractament de les Asimetries a Amèrica del Sud

Continuïtat de la recerca sobre les dificultats de consolidació dels processos d'integració a l'Amèrica Llatina per raó de les disparitats socioeconòmiques entre els països que participen. Atenent l'experiència en diferents processos d'integració d'Amèrica i Europa s'han identificat en quatre blocs d'instruments de tractament de les asimetries en funció dels objectius que pretenen assolir. L'estudi examina les experiències desenvolupades en cadascun dels espais d'integració sud-americans (CAN, Mercosur i la UNASUR) per

analitzar en quina mesura s'està avançant de manera efectiva i identificar les principals carències i obstacles. D'una primera anàlisi es conclou que, tot i s'han incorporat instruments diversos, s'ha fet de manera fraccionada i falta un tractament integral de les asimetries. Durant l'any 2011 es va posar l'èmfasi en les dificultats derivades de l'incompliment de les normes i les carències de les institucions regionals.

Investigadora: **Anna Ayuso**, investigadora principal, CIDOB.

ACTIVITATS, DEBATS I INTERCANVIS

Presentació de la publicació Mercosur: infraestructura, medi ambient i governabilitat

Presentació del llibre resultat d'un projecte de recerca finançat per l'AECID que té com a objectiu analitzar l'evolució de les noves dinàmiques integracionistes a l'Amèrica del Sud. El volum analitza l'experiència institucional de governabilitat en perspectiva comparada per centrar-se després en el cas de Mercosur i els àmbits de les infraestructures i el medi ambient. Una segona fase del projecte aprofundirà en els efectes socials dels projectes lligats a l'aprofundiment de la integració i en el repartiment dels costos i beneficis entre els diferents països i regions.

Participació: els codirectors del llibre **Manuel Cienfuegos** (ORLA) i **Noemí Mellado** directora, Instituto de Integración Latinoamericana, Universidad de La Plata, Argentina juntament amb quatre autors més, **Wilson Fernandez**, Universidad de la República del Uruguay; **Carles Murillo**, ORLA; **Ignacio Jotvis**, UPF i **Anna Ayuso**, CIDOB.

Organitzen: Observatori de Recerca sobre les Relacions amb Amèrica Llatina (ORLA) de la Universitat Pompeu Fabra i CIDOB. 28 d'abril. CIDOB.

Seminari 'Multilateralisme i noves formes d'integració a Amèrica Llatina en el context global'

El seminari va analitzar, inicialment, els canvis esdevinguts al sistema internacional i les conseqüències per a l'Amèrica Llatina, la Unió Europea i les seves relacions amb els Estats Units. A continuació, en quatre sessions, es van abordar les dinàmiques de la integració a l'Amèrica Llatina, l'agenda de la integració positiva, les tensions i obstacles dels processos d'integració en curs, el multilateralisme emergent i els nous camins que s'obren per a la cooperació regional.

Participants: **Jairo Hernández**, director general, Política Exterior, Ministerio de Relaciones Exteriores y Culto, Costa Rica; **Rosa Conde**, directora, Fundación Carolina; **Adrián Bonilla**, director, FLACSO Equador; **Narcís Serra**, president, CIDOB; **Francisco Rojas Aravena**, secretari general, FLACSO; **Jordi Vaquer**, director, CIDOB; **Josette Altmann**, FLACSO-SG, Costa Rica; **Diego Cardona**, UNASUR; **Antonio Romero**, SELA; **Pedro Caldentey**, SICA-AECID; **Jaime Granados**, BID; **Anna Ayuso**, CIDOB; **Sergio Moya**, FLACSO SG, Costa Rica; **Francisco Carrión**, Equador; **Paulo Luiz Esteves**, PUC-Rio, Brasil; **Mercedes Botto**, FLACSO-Argentina; **Gerardo Maldonado**, CIDE, Mèxic; **Doris Osterlof**, SEGIB-Centroamèrica; **Bruno Stagno**, excanceller, Costa Rica; **Carlos Mladinic**, OEA; **Francine Jacome**, INVESP, Veneçuela.

Organitza: Secretaria General de FLACSO, CEALCI-Fundación Carolina i CIDOB.

San José de Costa Rica, 4 i 5 de juliol.

Presentació i debat de l'informe *Les Amèriques i el Món 2010-2011: opinió pública i política exterior a Brasil, Colòmbia, Equador, Mèxic i Perú*

Presentació de l'única enquesta sobre política internacional que es realitza periòdicament a l'Amèrica Llatina. Entre els resultats obtinguts es va destacar el reduït contacte directe dels llatinoamericans amb altres països. Per exemple, el 86% dels brasilers i un 79% dels peruans mai han viatjat fora del seu país. Entre la població llatinoamericana preval un elevat desconeixement en relació als països, actors i institucions internacionals. Tenen confiança en l'exèrcit però no en els seus policies nacionals. Hi ha un ampli reconeixement del lideratge brasiler a Llatinoamèrica i Brasil es troba com el país de la regió més ben avaluat a l'enquesta. Els Estats Units estan entre els països més apreciats i Espanya manté una bona imatge.

Participants: Gerardo Maldonado, CIDE; Rafael Grasa, ICIP i UAB; Elena Sánchez, CIDOB i Anna Ayuso, CIDOB.

25 d' octubre. CIDOB.

Problemes actuals a la UE i Amèrica Llatina: discussió oberta

Taller de debat sobre alguns dels problemes recents que afronten la UE i l'Amèrica Llatina. En primer lloc, Ramon Torrent es va centrar en els problemes que travessa la Unió Econòmica i Monetària i va plantejar com i per què la Unió Econòmica i Monetària de la CE va ser mal concebuda a Maastricht i quin arranjament és possible de cara al futur. Respecte a l'Amèrica Llatina, Pedro da Motta Veiga va analitzar la situació d'Amèrica Llatina davant d'un escenari de crisi global i quins són els principals desafiaments i opcions des d'una òptica brasilera.

Participants: com a ponents, Ramon Torrent, Universitat de Barcelona i Pedro da Motta Veiga, CINDES, Rio de Janeiro, Brasil. Com a comentaristes, Roberto Bouzas, Universidad de San Andrés, Argentina i Anna Ayuso, CIDOB.

Organitzen: Observatorio de las Relaciones Unión Europea - América Latina (OBREAL) i CIDOB.

2 de desembre. CIDOB.

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

DOSSIER

“Argentina: elecciones 2001”

http://www.cidob.org/es/publicaciones/dossiers/argentina_elecciones_2011/argentina_elecciones_2011

“Perú: elecciones 2011”

http://www.cidob.org/es/publicaciones/dossiers/peru_2011/peru_elecciones_2011_tras_la_segunda_vuelta

“Haití: elecciones 2011”

http://www.cidob.org/es/publicaciones/dossiers/haiti/michel_martelly_y_el_reto_de_la_reconstruccion

OPINIÓ

Opinió CIDOB, n.º 136. “**El sur regional, el sur global y el sur austral: tres ejes para la política exterior de Cristina Kirchner**”, Juan Recce, director CAEI, Argentina. 14 de desembre de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/opinion/america_latina/el_sur_regional_el_sur_global_y_el_sur_austral_tres_ejes_para_la_politica_exterior_de_cristina_kirchner

Opinió CIDOB, n.º 123. “**Un divorcio por el bien de la República? El no a Sandra Torres es un sí a la institucionalidad en Guatemala**”. Daniel Haering, director, Centro de Investigación Internacional Ibn Khaldún, Universidad Francisco Marroquín, Guatemala. Setembre de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/opinion/america_latina/un_divorcio_por_el_bien_de_la_republica_el_no_a_sandra_torres_es_un_si_a_la_institucionalidad_en_guatemala

Opinió CIDOB, n.º 117. “**Referéndum en Ecuador: una victoria con riesgo de división**”. Anna Ayuso, investigadora principal, CIDOB. 26 de maig de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/opinion/america_latina/referendum_en_ecuador_una_victoria_con_riesgo_de_division

Opinió CIDOB, n.º 112. “**Obama buscando alianzas por las Américas**”. Anna Ayuso, investigadora principal, CIDOB. 30 de març de 2011.

http://www.cidob.org/es/publicaciones/opinion/america_latina/obama_buscando_alianzas_por_las_americanas

EXTERNES

Anna Ayuso. Presentació “Interregionalisme i cooperació en les relacions entre la UE i Amèrica Central. Claus de l'acord d'associació”. Instituto Centroamericano de Administración Pública, San José de Costa Rica. 7 de juliol 2011.

Anna Ayuso. Conferència “Interregionalisme i cooperació en les relacions entre la UE i ALC”. Mestrado Relações Internacionais, Universidade de Roraima. Brasil, agost de 2011.

Anna Ayuso. Conferència “Interregionalisme i cooperació en les relacions entre la UE i ALC”. Universidade Estadual de São Paulo, Campus Franca. Brasil, agost de 2011.

“El Mercosur y el tratamiento de las asimetrías. Ampliación de la agenda en un contexto de transformación regional”. p. 215-244 a Cienfuegos, M. i N. Mellado *Los cambios en la infraestructura regional y sus impactos ambientales en clave de mejorar la gobernabilidad en el Mercosur*. Córdoba, Argentina: Lerneer, 2011.

Anna Ayuso. Relatora del Panel "Prospects for Mexico", Dichley Foundation, Oxford, Regne Unit. 3-5 de març de 2011.

Anna Ayuso. Moderació i conclusions del panel “Polarització en el marc institucional” al Seminari *Polarització i conflictes a Amèrica Llatina; reptes per a la transformació de conflictes i la seguretat humana*, organitzat per l'ICIP. Barcelona 5-6 de maig de 2011.

5.3.9 CIUTATS I REGIONS A AMÈRICA LLATINA

Respostes locals a inseguretats globals. Innovació i canvi social a Europa i Amèrica Llatina

Recerca en col·laboració amb el Programa de Estudos da Esfera Pública (PEEP) de la Escola Brasileira de Administração Pública e de Empresas de la Fundação Getúlio Vargas (EBAPE/FGV) de Brasil, i l'Institut de Govern i Polítiques Públiques de la Universitat Autònoma de Barcelona (IGOP/UAB) que es desenvolupa des de 2007 amb l'objectiu d'analitzar experiències d'innovació social i local orientades a promoure la inclusió social i la ciutadania activa. L'any 2011 la investigació per part d'un grup d'acadèmics mexicans i espanyols es va centrar en reflexionar sobre els impactes de la globalització en les perifèries urbanes i sobre els processos de transformació comunitària impulsats pels propis actors locals, processos que representen estratègies originals d'inclusió social i de foment de la ciutadania activa. L'any 2011 el projecte va rebre finançament de l'AECID.

Coordinadors: Joan Subirats, IGOP-UAB i investigador associat, CIDOB; Sonia Fleury, (EBAPE-FGV) i Ismael Blanco, IGOP-UAB.

ACTIVITATS, DEBATS, INTERCANVIS

Seminari 'Periferias urbanas y transformación comunitaria. Diálogo México-España'

El seminari va reunir un grup d'acadèmics mexicans i espanyols per reflexionar sobre els impactes de la globalització a les perifèries urbanes i sobre els processos de transformació comunitària impulsats pels propis actors locals, processos que representen estratègies originals d'inclusió social i de foment de la ciutadania activa. El seminari es va articular en tres eixos temàtics: la dialèctica entre perifèries i centres urbans, la participació comunitària en les perifèries urbanes, les noves polítiques urbanes i la nova institucionalitat. En cadascun d'aquests eixos es van contrastar experiències de Mèxic i Espanya per identificar elements compartits que responen a la naturalesa global dels problemes que avui s'enfronten les ciutats, com també elements de contrast lligats a les desigualtats Nord-Sud i a les especificitats de cada país.

Participants: Alicia Ziccardi, UNAM; Enrique Cabrero, CIDE; Alberto Aziz, CIESAS; Socorro Arzaluz, Colegio de la Frontera Norte; Daniel Hiernaux, Universidad Autónoma Metropolitana-Iztapalapa; Javier Delgado, UNAM; Ana Diaz, Universidad Autónoma de Queretaro; Sonia Fleury, FGV-Rio de Janeiro; Joan Subirats, UAB i CIDOB; Ismael Blanco, IGOP-UAB; Horacio Capel, Universitat de Barcelona; Oriol Nel·lo, Universitat de Barcelona; Marisol García, Universitat de Barcelona; Ana Cano, Universitat de Barcelona; Imanol Zubero, Universidad del País Vasco; Fernando Díaz, Universidad de la Rioja.

Coordinació: Joan Subirats, IGOP-UAB i investigador associat, CIDOB; Ismael Blanco, IGOP-UAB i Sonia Fleury, EBAPE-FGV.

21 i 22 de febrer. CIDOB.

5.3.10 POBLES INDÍGENES A AMÈRICA LLATINA

Drets culturals i polítics dels pobles indígenes i el seu impacte en la gestió de recursos mediambientals

Un equip multidisciplinari dona continuïtat al projecte d'investigació sobre els drets, la política i les polítiques dels pobles indígenes a Amèrica Llatina. El treball d'investigació té com a objecte d'estudi tres eixos. En primer lloc, construir propostes per a la consolidació de polítiques públiques interculturals i assumir la perspectiva de drets dels pobles indígenes, a partir de les seves reivindicacions i de la manera com aquests es desenvolupen pel Dret Internacional dels Drets Humans. En segon lloc, conèixer les expressions polítiques de caràcter indígena aparegudes durant els últims anys. Finalment, generar coneixement sobre les formes de gestionar i tractar els conflictes sobre recursos estratègics (aigua, biodiversitat, jaciments) presents als territoris dels pobles indígenes. L'any 2011 el projecte ha rebut el suport de l'AECID a la convocatòria PIE>D 2011.

Director: Salvador Martí, Universidad de Salamanca i investigador associat, CIDOB.

Drets culturals i polítics dels pobles indígenes. Elaboració del *microsite* del projecte:
<http://www.cidob.org/alt/indigenas/descrip/index.html>

5.3.11 CUBA EN TEMPS DE CANVIS

Aquest projecte analitza els esdeveniments polítics i econòmics recents a Cuba, un país que sembla estar vivint un període de notable importància per al seu futur. S'enfronta a una severa reforma del seu model econòmic i social, alhora que està emplaçada a redefinir el marc de les seves relacions internacionals, en un entorn de crisi econòmica i de canvi profund a l'escenari mundial. També per a la comunitat internacional ha arribat el moment d'analitzar les reformes a Cuba i pensar el marc de relacions més adequat per facilitar els processos de canvi a l'illa. Un grup de destacats especialistes de tots dos costats de l'Atlàntic ha analitzat tant les claus de la reforma econòmica com el marc de les relacions internacionals en què s'inscriu l'illa.

Coordinació de la investigació: José Antonio Alonso, ICEI; Francesc Bayo, CIDOB i Susanne Gratius, FRIDE.

ACTIVITATS, DEBATS, INTERCANVIS

Conferència 'Cuba i la Unió Europea'

La conferència va analitzar l'evolució de la política exterior cubana i específicament l'evolució de les relacions entre Cuba i la Unió Europea. El debat va incloure les diferents perspectives que es donen entre els estats membres de la UE que dificulten una evolució més fluïda de les relacions, sense oblidar la influència d'actors regionals com els Estats Units, Veneçuela o Brasil.

Participants: Carlos Alzugaray Treto, diplomàtic cubà; Antoni Traveria, director, Casa Amèrica Catalunya i Francesc Bayo, investigador, CIDOB.

Organitza: Casa Amèrica Catalunya.

18 de gener. Casa Amèrica Catalunya.

PRODUCTES I DIFUSIÓ DE LES IDEES

OPINIÓ

Opinió CIDOB, n.º 114. “El VI Congreso del PC cubano confirma la política de adaptación de Raúl Castro”. Francesc Bayo, investigador, CIDOB. 27 d’abril de 2011.
http://www.cidob.org/index.php/es/publicaciones/opinion/america_latina/el_vi_congreso_del_pc_cubano_confirma_la_politica_de_adaptacion_de_raul_castro

DOCUMENTOS CIDOB América Latina

Documentos CIDOB América Latina, n.º 35, “Las reformas de Raúl Castro y el Congreso del Partido Comunista de Cuba: avances, obstáculos y resultados”, Carmelo Mesa-Lago, catedràtic distingit emèrit d’Economia, University of Pittsburgh. Desembre de 2011.
http://www.cidob.org/es/publicaciones/documentos/america_latina/las_reformas_de_raul_castro_y_el_congreso_del_partido_comunista_de_cuba_avances_obstaculos_y_resultados

MONOGRAFIES

Cuba en tiempos de cambios. José Antonio Alonso, Francesc Bayo i Susanne Gratius (eds.). Madrid: Complutense; ICEI, 2011.
http://www.cidob.org/es/publicaciones/monografias/monografias/cuba_en_tiempos_de_cambios

6. DOCUMENTACIÓ I DIFUSIÓ

6.1 CENTRE DE DOCUMENTACIÓ I BIBLIOTECA

6.1.1 BIBLIOTECA DIGITAL

Des dels últims dos anys i, en consonància amb el Pla Director, una de les prioritats principals del Centre de Documentació ha estat la creació d'una biblioteca digital i un servei de documentació de referència a la xarxa que reculli tots els continguts generats a CIDOB des dels seus orígens. La biblioteca digital ja ha estat operativa durant el 2011.

1. Base de dades: base de dades interna dins del gestor de continguts habitual de la web CIDOB per tal d'allotjar els registres de la biblioteca digital. El gestor de continguts, l'eZ Publish és una eina *open source* àmpliament utilitzada a Europa.

2. Identificació de continguts: selecció de la documentació i altres productes propis per introduir a la base de dades: iniciant-se primer amb els anuaris del CIDOB (2010), s'ha continuat amb els articles de les altres publicacions, bases de dades internes d'utilitat per als usuaris, mapes, dades factuais, biografies, etc.

Continguts de la base de dades a desembre de 2010:

Cronologies	5.382 registres
Sigles i acrònims	5.615 registres
Mapes	226 registres
Dades factuais (estadístiques, quadres, etc.)	240 registres
Monografies, publicacions i articles	1.583 registres
Biografies de líders polítics	621 registres
Total Biblioteca Digital	13.667 registres

Tots els continguts de la biblioteca digital estan sota la llicència Creative Commons (béns comuns creatius), una institució sense ànim de lucre que desenvolupa plans per reduir les barreres legals de la creativitat i compartir el treball creatiu, per mitjà de noves legislacions sobre drets d'autor i les noves tecnologies. Aquesta organització ofereix diferents llicències que engloben des del sistema tradicional dels drets d'autor fins al domini públic. A Espanya, Creative Commons està gestionat per la Universitat de Barcelona.

3. Catalogació i descriptors: catalogació dels continguts esmentats més amunt segons un llistat de descriptors de creació pròpia que conté descriptors geogràfics i de regions (319), temàtics (773) i d'organismes internacionals (184).

4. Motor de cerca: s'ha personalitzat el motor de cerca del gestor de continguts de la biblioteca digital segons els interessos dels usuaris detectats des del CIDOB, de manera que es prioritzin els continguts més rellevants. Al mateix temps, s'ha treballat en la ponderació de resultats per optimitzar el posicionament del CIDOB als motors de cerca habituals (Google sobretot), que és des d'on es genera la major part del tràfic cap a la web. I amb l'objectiu, també, d'atreure nous usuaris potencials.

621 Biografies

226 Mapes

Comparecencia de Moratinos sobre Afganistán y Sáhara Occidental

Fuente: Anuario internacional CIDOB 2011
Fecha: 09/03/2010

Descripción

El ministro de Asuntos Exteriores, Miguel Ángel Moratinos, comparece a petición propia ante la Comisión de Asuntos Exteriores del Congreso para informar sobre su participación en la reciente conferencia internacional sobre Afganistán, celebrada en Londres, y sobre la posición del gobierno sobre el Sáhara Occidental. Sobre Afganistán, Moratinos declara que en el encuentro de Londres se celebraron los planes afganos de reforma y desarrollo, se apoyó el plan de transición adoptado en la conferencia, cuya vertiente de seguridad será responsabilidad compartida entre la ISAF y el ejército afgano, y también se destacó la formación para un incremento de efectivos del ejército y policía afganos para hacerse cargo por completo en el futuro de la seguridad de todo el país. Moratinos subraya tres retos de la nueva estrategia en la zona: reconciliación-reintegración, seguridad-reconstrucción nacional y estrategia de transición-estrategia de salida. Por último, anuncia su compromiso de contribuir a los programas de reintegración, dotados hasta ahora con 10 millones de euros en tres años. En el caso del Sáhara Occidental, el ministro afirma que España seguirá siendo "firme" con Marruecos para que haga avances en materia de derechos humanos en el Sáhara Occidental, petición que también hace extensiva al Frente Polisario y a su aliado, Argelia. Moratinos aprueba que la misión de la ONU en la zona supervise si se cumplen los derechos humanos. Finalmente, también informa que el enviado especial de la ONU para el Sáhara Occidental, Christopher Ross, tiene previsto llevar a cabo una gira por la región este mes antes de presentar su informe anual en abril.

5.382 Notícies de cronologies

5.615 Sigles i acrònims

- Siglas y acrónimos
- ACNUR**
Alto Comisionado de las Naciones Unidas para los Refugiados
UNHCR: United Nations High Commissioner for Refugees
- Siglas y acrónimos
- MINURSO**
Misión de las Naciones Unidas para el Referéndum del Sáhara Occidental
- Siglas y acrónimos
- FAO**
Organización de las Naciones Unidas para la Alimentación y la Agricultura
Food and Agriculture Organization
- Siglas y acrónimos
- ONU**
Organización de las Naciones Unidas
UNO: United Nations Organization

Datos factuales

Principales conflictos activos en Asia-Pacífico durante 2010

El apartado se compone de una primera parte, que ofrece una breve introducción a los orígenes del conflicto y a su evolución durante el año. Posteriormente, una Tabla presenta a los actores y establece las principales causas del conflicto que sirven de base para la elaboración del mapa de con (...)
31/12/2011

Datos factuales

Principales conflictos activos en Asia-Pacífico durante 2009

Conflictos Asia-Pacífico en 2009
31/12/2010

Datos factuales

Cuadro y mapa de los conflictos actuales en el mundo 2010

1-Categorización de conflictos 1-Mapa de los conflictos 3-Análisis de conflictos por regiones: África América Europa Oriente Medio Asia-Pacífico
31/12/2010

Datos factuales

Principales conflictos activos en Asia-Pacífico durante 2008

Conflictos Asia-Pacífico en 2008
31/12/2009

Datos factuales

Cuadro y mapa de los conflictos actuales en el mundo 2009

1.- Categorización de conflictos 2.- Mapa de los conflictos 3.- Análisis de conflictos por regiones: África Europa América Asia Oriente Próximo 4.- Operaciones para el mantenimiento de la paz de la ONU 2009
31/12/2009

1.583 monografies, publicacions i articles

Publicaciones CIDOB / Artículos / Revista CIDOB d'afers internacionals

Perfil de los países [Asia Central]

Kazajistán, Kirguistán, Tadjikistán, Turkmenistán, Uzbekistán
31/10/2005

Publicaciones CIDOB / Artículos / Anuario Asia-Pacífico

Año de crisis: perspectivas y alianzas en Asia Central

Aurèlia Mañé

El último año ha sido una especie de annus horribilis global: el estallido de una crisis económica colosal, el encono y extensión de afganzos talibanes afganos, las postimerías de la secesión de Abjasia y Osetia del Sur de Georgia, y una revelación, sin piedad, de cuáles pueden ser las cons (...)
31/12/2010

Publicaciones CIDOB / Artículos / Anuario Asia-Pacífico

Asia Central en el 2010: de periferia a centro de atención internacional

Sebastian Peyrouse

Síntesis El contexto internacional del año ha favorecido que Asia Central se sitúe en el centro del interés internacional. Algunos factores que han contribuido a ello han sido: el deterioro de la situación en Afganistán; el acercamiento de EEUU a Uzbekistán y Turkmenistán –en parte gracias (...)
31/12/2011

Publicaciones CIDOB / Artículos / Anuario Asia-Pacífico

Geopolítica en Asia Central: enero-diciembre de 2004

Shrin Akiner

Los cinco estados de Asia Central (Kazajistán, Kirguistán, Tayikistán, Turkmenistán y Uzbekistán) tal y como existen hoy en día son muy recientes. Conquistaron la independencia a consecuencia del desmoronamiento de la Unión Soviética a finales de 1991 y, actualmente, forman una subregión dfer (...)
31/12/2005

5. Anuario internacional CIDOB: la biblioteca digital ha suposat alguns canvis en l'elaboració de l'anuari CIDOB, des d'on es generen gran part dels seus continguts. Des de fa un parell d'anys la metodologia de treball de l'anuari és sensiblement diferent perquè es pensa com a producte digital a més de producte en paper. Al mateix temps, s'incorporen a la web continguts originals dels annexos de l'anuari que no apareixen en la versió en paper.

6.1.2 PROJECTES DEL CENTRE DE DOCUMENTACIÓ

Durant el 2011 el Centre de Documentació s'ha centrat també en el desenvolupament de projectes pilot de visualització de dades i continguts específics. Concretament hem treballat en dos projectes:

Prototip de l'Atlas socioeconòmic del Mediterrani i l'Orient Mitjà

Es tracta de la visualització de les dades de l'*Anuario internacional CIDOB* a través dels Sistemes d'Informació Geogràfica (SIG). Hem creat una base de dades corresponent a l'àmbit del Mediterrani i el Pròxim Orient, i s'han generat 150 mapes que permeten copsar la situació dels diferents països en una escala temporal que compara els indicadors dels anys 2000-2005-2010. Posteriorment, s'ha introduït tota aquesta informació en un navegador de mapes que s'ha creat a Internet, a través de l'administrador de serveis WMS de MiraMon, per tal que aquesta informació sigui accessible a investigadors i públic en general. Actualment el prototip està hostatjat als servidors de la UAB. El MiraMon és un programari de Sistemes d'Informació Geogràfica desenvolupat pel CREA / UAB d'accés obert.

L'objectiu és veure la possibilitat d'utilitzar aquesta tecnologia en la visualització de dades del CIDOB a través de la nostra web.

Aquest projecte està elaborat per l'Aina Pedret, en el marc de la seva memòria del Màster Mediació Intermediterrània de l'UAB/Ca'Foscari/Paul Valéry. Amb la col·laboració, per part del CIDOB, de la Laia Bonet i l'assessorament de l'Eduard Soler.

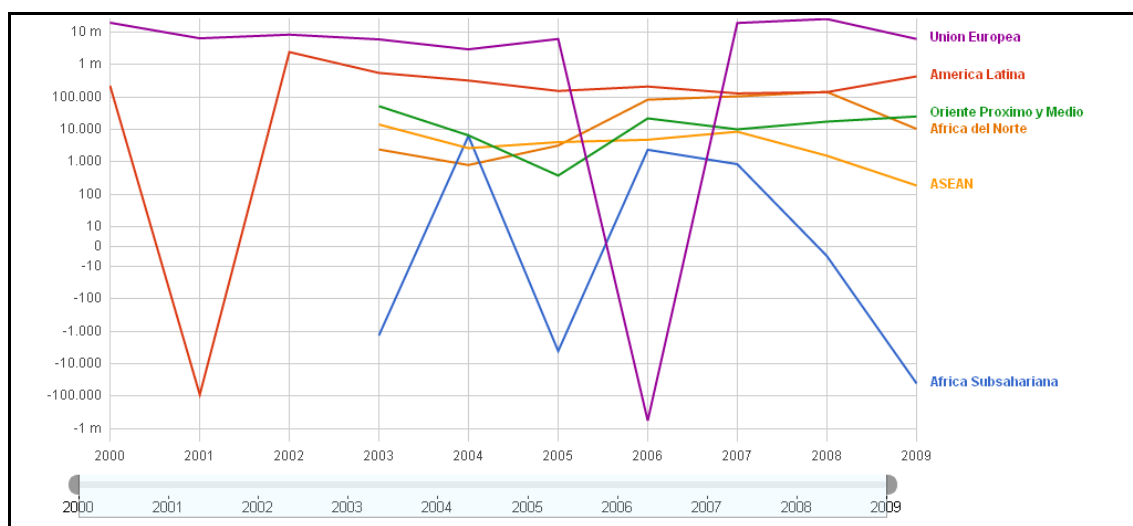

Visualització de dades de l'Anuario internacional CIDOB

Aquest projecte ofereix una nova modalitat de visualització interactiva de les dades compilades en les diferents edicions de l'*Anuario internacional CIDOB*. A través de l'estandardització de les dades i la posterior utilització d'una eina gratuïta de visualització dissenyada per l'empresa *Google* l'usuari pot recuperar la informació i interactuar amb les dades d'una manera ràpida i que li aporta més informació.

Aquesta nova forma de presentar la informació ens situa a l'avantguarda internacional ja que altres institucions internacionals, com el PNUD i el Banc Mundial, així com referents en l'àmbit estadístic com l'Idescat ja estan aplicant aquesta eina.

Aquest projecte, en fase d'elaboració, s'emmarca en el Màster de Gestió de Continguts Digitals de la UB i la UPF. Anna Busquets, bibliotecària i documentalista a CIDOB, l'està realitzant sota supervisió de la Dra. Mireia Ribera professora titular de la UB.

Col·lecció de mapes de la biblioteca digital

Elaboració de 226 mapes de països per la biblioteca digital del CIDOB. Pol Pallàs, Facultat d'Humanitats, UPF.

6.1.3 PROJECTES DELS QUALS FORMA PART EL CENTRE DE DOCUMENTACIÓ

RACO

Les Revistes Catalanes amb Accés Obert (RACO) és un repositori cooperatiu des del qual es poden consultar, en accés obert, els articles a text complet de revistes científiques, culturals i erudites catalanes. La principal finalitat de RACO és augmentar la visibilitat i consulta de les revistes que inclou i difondre la producció científica i acadèmica que es publica a revistes catalanes. RACO és un projecte del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC), del Centre de Supercomputació de Catalunya (CESCA), de la Biblioteca de Catalunya i compta amb el suport de la Generalitat de Catalunya.

El CBUC concedeix ajuts econòmics a les institucions participants per tal de facilitar la digitalització retrospectiva de revistes a incorporar al repositori. El CIDOB s'ha acollit en diverses ocasions a aquests ajuts, amb la qual cosa ha pogut digitalitzar els exemplars més antics de l'*Anuario internacional CIDOB*, el *DCIDOB* i la *Revista CIDOB d'afers internacionals*.

Consulta a les revistes en els darrers anys:

	2008		2009		2010		2011	
	Consultes	%	Consultes	%	Consultes	%	Consultes	%
<i>Anuario internacional CIDOB</i>	14.523	0,51	11.114	0,36	20.294	0,51	20.770	0,32
<i>DCIDOB</i>	17.065	0,60	5.825	0,19	10.132	0,25	9.209	0,14
<i>Revista CIDOB d'afers Internacionals</i>	73.075	2,55	57.562	1,85	79.299	1,98	90.030	1,38

EINIRAS / EDN

European Information Network on International Relations and Area Studies / EINIRAS Database Network

EINIRAS és una associació d'instituts de recerca i *think tanks* que treballen informació i documentació referent a les relacions internacionals en la investigació i la pràctica política. L'objectiu de l'entitat és l'establiment d'una base de dades europea comuna sobre relacions internacionals i estudis regionals.

Aquesta base de dades, l'EINIRAS Database Network, compta amb el suport tècnic i financer del Consell d'Europa. Vuit institucions integren l'EDN, entre les quals el CIDOB amb una aportació d'articles a la base de dades de gairebé 14.000 registres: la German Information Network on International Relations and Area Studies (SWP), el Consell d'Europa, el Finnish Institute for International Affairs (FIIA), Chatham House, Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI), la Fondation Nationale des Sciences Politiques (SciencePo) i l'Ústav Mezinárodních Vztahů (UMV). Número total de registres de la base de dades: 366.260.

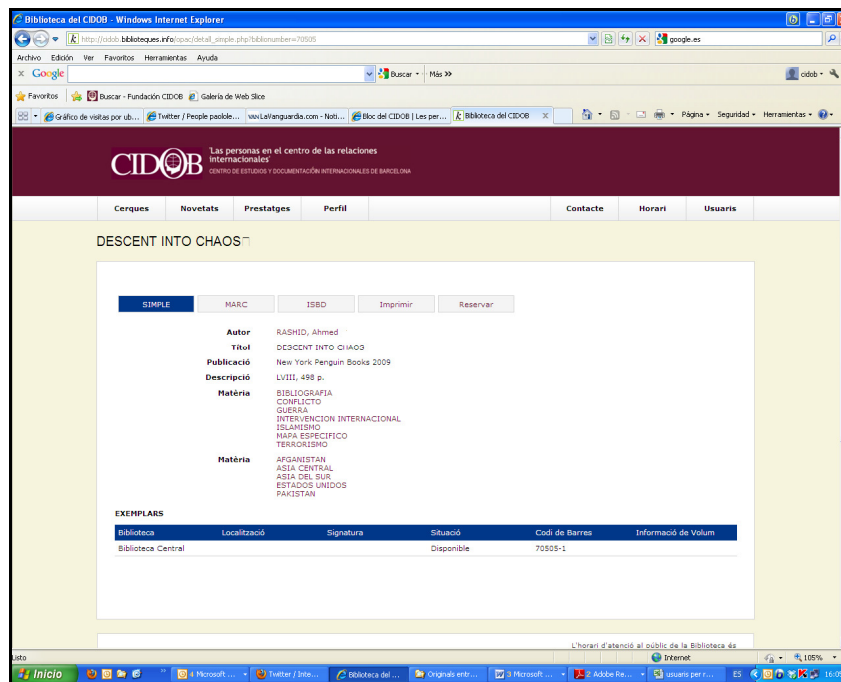
<http://einiras.coe.int/edn/>

6.1.4 LA BIBLIOTECA I EL CATÀLEG

La Biblioteca és un servei compartit amb l'IBEI. La base de dades del catàleg de la Biblioteca estava en situació inestable per causa dels programaris obsolets. Durant el 2011 s'ha treballat amb diferents contactes per tal d'identificar programaris nous adients a les necessitats del CIDOB i hem triat el Koha, un programari *open source* d'origen australià i recomanat pel CBUC (Consorti de Biblioteques Universitàries de Catalunya) que s'ajusta a les nostres necessitats. S'ha realitzat la segona fase de l'exportació i adequació dels 85.000 registres amb els que compta el catàleg. La correcta indexació i el manteniment del servei als usuaris de la Biblioteca seguiran essent la prioritat en aquest àmbit.

Dades de la Biblioteca, 2011:

Visites	2.845
Moviments de préstec	610
Consultes individuals	397
Usuaris potencials	225

6.2 PUBLICACIONS EN PAPER I DIGITALS

6.2.1 PUBLICACIONS EN PAPER I EN LÍNIA

ANUARIO INTERNACIONAL CIDOB 2011

http://www.cidob.org/es/publicaciones/anuarios/anuario_internacional_cidob/anuario_internacional_cidob_2011_turquia_perfil_de_pais

Obra de referència que ofereix, des de 1989, claus per interpretar la política exterior espanyola i les relacions internacionals. A través de diversos articles de prestigiosos acadèmics i professionals de la política, així com de rigorosos annexos documentals (cronologies, gràfics i mapes), la publicació analitza any rere any l'evolució de les relacions exteriors d'Espanya i Europa, del procés d'integració europea, com també la conjuntura internacional. En la secció Perfil de País s'examina en profunditat un país prioritari per a la política exterior espanyola. S'edita en castellà i anglès.

Perfil de país 2011, Turquia

Articles de: Stephan Sberro, Jo Marie Griesgraber, Daniela Schwarzer, Olga Shumylo, Vivien Pertusot, Ignacio Molina, Juan Tovar, Esther Barbé, Laia Mestres, Josep Oliver Alonso, Fuat Keyman, Tuba Kancı, Meliha Benli Altunisik i Eduard Soler i Lecha.

ANUARIO ASIA-PACÍFICO 2010 (EDICIÓ 2011)

www.anuarioasiapacifico.es

Obra de referència dels estudis sobre Àsia a Espanya, des de 2004 reflexiona sobre el passat, el present i el futur de la regió més dinàmica del planeta amb la qual, Espanya i Amèrica Llatina, mantenen vincles cada vegada més intensos. Des d'una perspectiva acadèmica i pluridisciplinària, l'Anuari inclou articles, cronologies i mapes que assenyalen les claus d'interpretació de la regió. Coeditat amb Casa Àsia i el Real Instituto Elcano.

Articles de: Yeo Lay Hwee, Sebastian Peyrouse, Stewart Firth, Juan Antonio Yáñez-Barnuevo, Mario Esteban Rodríguez, Brahma Chellaney, Mark J. Valencia, Félix Arteaga, Mònica Bernabé, Javier Gil Pérez, Gregory Chin, Alicia García-Herrero, Mario Nigrinis, Ana María Goy Yamamoto, Shrawan Nigam, Jennifer Richmond, Miguel Sánchez Romero, Dani Madrid i Morales, M. Syafi'i Anwar, Fariba Adelkhah, Wolfgang Georg Arlt, David T. Johnson, Rafael Bueno i Oriol Farrés.

ANUARIO DE LA INMIGRACIÓN EN ESPAÑA, 2010

Edición 2010. Inmigración y crisis económica: impactos actuales y perspectivas de futuro
http://www.cidob.org/es/publicaciones/anuarios/anuario_de_la_inmigracion_en_espana/inmigracion_y_crisis_economica_impactos_actuales_y_perspectivas_de_futuro_anuario_de_la_inmigracion_en_espana_edicion_2010

Dirigida per Eliseo Aja, Joaquín Arango i Josep Oliver, l'edició 2010 de l'*Anuario de la Inmigración en España* analitza les conseqüències de l'actual crisi econòmica sobre el fenomen migratori a Espanya: els impactes en el mercat laboral dels immigrants, els fluxos migratoris cap a Espanya, com també les actituds de la societat davant la immigració en un escenari de crisi econòmica. L'edició 2010 de l'Anuari ofereix, a més, un debat entre experts sobre quines polítiques migratòries són més oportunes per després de la crisi en el cas espanyol. Finalment, també es fa una revisió de l'evolució en el darrer any dels principals instruments jurídics i legislatius que regulen la immigració a Espanya. La publicació ofereix una visió multidisciplinària de caràcter polític, sociològic, econòmic i jurídic.

Articles de: **Lorenzo Cachón**, catedràtic de Sociologia, Universidad Complutense de Madrid; **María Ángeles Cea d'Ancona**, coordinadora, Grupo de Estudios sobre Migraciones Internacionales, Universidad Complutense de Madrid; **David Chico**, assessor per a assumptes europeus, Secretaria d'Estat d'Immigració i Emigració; **María Díaz Crego**, professora de Dret Constitucional, Universidad de Alcalá; **Ignacio García Pérez**, Universidad Pablo Olavide de Sevilla; **David Troncoso**, Centro de Estudios Andaluces; **Ignacio García Vitoria**, professor de Dret Constitucional, Universidad Complutense de Madrid; **Valeriano Gómez**, economista, Instituto Universitario y de Investigación José Ortega y Gasset; **Antonio Izquierdo**, catedràtic de Sociologia, Universidade da Coruña; **José Antonio Montilla**, catedràtic de Dret Constitucional, Universidad de Granada; **José Luis Rodríguez Candela**, professor associat, Àrea de Dret Penal, Universidad de Málaga; **Catia Nicodemo** i **Rosella Nicolini**, Departament d'Economia Aplicada, Universitat Autònoma de Barcelona; **Josep Oliver Alonso**, catedràtic d'Economia Aplicada, Universitat Autònoma de Barcelona; **Sebastián Rinken**, director tècnic, Observatorio Permanente Andaluz de las Migraciones; **Ramón Sanahuja**, director, Gabinet Tècnic d'Immigració, Ajuntament de Barcelona; **Ricard Zapata**, professor de Ciència Política, Universitat Pompeu Fabra.

Publicació editada per: Fundació Acsar, Centro de Estudios Andaluces, Diputació de Barcelona, Fundación José Ortega-Marañón, Unicaja i CIDOB.

REVISTA CIDOB D'AFERS INTERNACIONALS

http://www.cidob.org/es/publicaciones/revistas/revista_cidob_d_afers_internacionals

Creada el 1983, la *Revista CIDOB d'afers internacionals* és una publicació acadèmica quadrimestral de relacions internacionals i desenvolupament. Pionera en l'àmbit hispanoparlant, ofereix al lector una anàlisi en profunditat dels temes internacionals des de diferents punts de vista i perspectives, combinant informació i anàlisi. La publicació està dirigida a la comunitat acadèmica i al públic interessat i/o implicat en general. Els articles publicats passen per un procés d'avaluació externa per parells i estan indexats i resumits en les principals bases de dades acadèmiques de ciències socials. És membre d'ARCE, JSTOR, RACO i l'HCC de l'IEC.

No. 93-94. *Islam político en el Mediterráneo: Transformación y adaptación en un contexto cambiante*. Coordinador: Ferran Izquierdo Brichs.

No. 95. *Realidades emergentes en el espacio europeo: Complejidad, movilidad y dinámicas interculturales*. Coordinadora: Yolanda Onghena.

No. 96. *Veinte años después, ¿hacia dónde va Rusia?* Coordinadors: Carmen Claudín y Nicolás de Pedro.

DOCUMENTOS CIDOB

<http://www.cidob.org/es/publicaciones/documentos>

Estudis en profunditat (*in-depth studies*) que s'editen en format paper i electrònic a través de vuit sèries: Amèrica Llatina, Migracions, Europa, Dinàmiques interculturals, Migracions, Mediterrània i Orient Mitjà, Seguretat i política mundial, i Desenvolupament. Els textos editats se sotmeten a un procés d'avaluació per experts.

Sèrie Amèrica Llatina

Número 34. *El sueño de Sandino y la paradoja nicaragüense. Una aproximación al proceso nicaragüense*, Manuel Montobbio.

Número 35. *Las reformas de Raúl Castro y el Congreso del Partido Comunista de Cuba: avances, obstáculos y resultados*, Carmelo Mesa-Lago.

Sèrie Àsia

Número. 26. *Islamic revival in Central Asia: The cases of Uzbekistan and Tajikistan*, Saodat Olimova.

Número. 27. *Visión del mundo exterior de las cuatro generaciones de líderes políticos de la República Popular China: evolución histórica y conceptual*, Chantal Mouffe.

Sèrie Dinàmiques interculturals

Número. 16. *Por un espacio cultural europeo: Diversidad y complejidad*, Yolanda Onghena.

Sèrie Mediterrània I Orient Mitjà

Número 17. *EuroMed Energy Cooperation & the Mediterranean Solar Plan: A unique opportunity for a fresh start in a new era?*, Emmanuel Bergasse.

Sèrie Seguretat i política mundial

Número 7. *Understanding small-world terror networks: Towards a post-Al-Qaeda world*, Francesc Badia i Dalmasas.

CIDOB – CEPAL

http://www.cidob.org/index.php/es/publicaciones/monografias/cidob_cepal

La col·lecció d'assajos CIDOB-CEPAL recull les ponències, recomanacions i debats promoguts per ambdues institucions des de 2005 en el marc de l'Agenda de Desenvolupament Iberoamericana (ADI). L'ADI és un projecte impulsat pel CIDOB i la CEPAL a fi de formular recomanacions polítiques que permetin assolir un creixement econòmic sostenible a l'Amèrica Llatina com a mitjà per reduir la pobresa i la desigualtat de la seva població i incrementar, d'aquesta manera, la seva qualitat de vida. Per això, s'organitza anualment el Seminari ADI amb l'objectiu de facilitar la discussió i el diàleg entre destacats especialistes i professionals de les diferents ciències socials a partir d'una anàlisi rigorosa de la situació econòmica, social i institucional de la regió.

Educación, desarrollo y ciudadanía en América Latina: Propuestas para el debate.

Alicia Bárcena y Narcís Serra [eds.]

Autors: Antonio Prado, secretari executiu adjunt (CEPAL); José Joaquín Brunner (CPCE); Simón Schwartzman (Instituto de Estudos do Trabalho e Sociedade); Martín Hopenhayn (CEPAL); Mario Cimoli (CEPAL); Carlos Henrique de Brito Cruz (FAPESP); Jorge Katz y Carmen Contreras (Universidad de Chile); José García-Montalvo (UPF); Javier Alonso, Alicia García-Herrero, Daniel Navia y José Ramón Perea (BBVA).

MONOGRAFIES

<http://www.cidob.org/index.php/es/publicaciones/monografias/monografias>

S'emmarquen en els diferents projectes de recerca de CIDOB. Es poden editar en coedició i la majoria són el resultat de seminaris internacionals, tallers de debat, cicles de conferències o recerques organitzades per CIDOB.

1. What the EU did next: Short essays for a longer life

Articles de: Almut Möller, Roderick Parkes, Cornelius Adebahr, Thomas Renard, Sven Biscop, Roderick Parkes, Irena Cerovic, Almut Möller, Deniz Devrim, Jordi Vaquer, Timo Behr, Nora Fisher Onar, Mirte van den Berge, Sami Andoura i Toby Archer.

Amb el suport de: Alfred von Oppenheim Center for European Policy Studies, Research Institute of the German Council on Foreign Relations (DGAP), Berlín.

2. Migrant Integration Policy Index III

Coordinat per: Anita Cassidy (British Council); Pia Ehlers (British Council); Jim Hollington (British Council); Thomas Huddleston (Migration Policy Group); Elodie Journeau (Migration Policy Group); Eadaoin Ni Chaoimh (Migration Policy Group); Jan Niessen (Migration Policy Group); Keti Tskitishvili (British Council); Emilie White (Migration Policy Group).

Editat per: British Council i Migration Policy Group.

3. Políticas públicas i models de ciutadania. VII Seminari Immigració i Europa

Articles de: Narcís Serra, Imma Moraleda, David Moya, Juli Ponce Solé, Santiago Ripol, Eva Bermúdez, Gemma Galdon, Isabel de la Vega, Dirk Gebhardt, Lluïsa Moret, Ramon Burgués, Vince Donovan, Alex Kirchberger i Sebastian Rincken.

Editat per: Fundación Acsar i CIDOB.

Amb la col·laboració de: Àrea d'Igualtat i Ciutadania, Diputació de Barcelona.

4. Spheres of diversities: from concept to policy

Articles de: Anne R. Van Ewijk, Petra Stienen, Gerd Junne, Camil Ungureanu, Ricard Zapata-Barrero, Alberto Vega, Ester Marco, Ana B. Macho i Antònia Agulló, Sikunder Ali Baber, Olga Jubany, Anna Bocchino, Manuel García Ramírez i Caterina Arcidiacono.

Editat per: CIDOB, UPF i GRITIM.

5. Formas-otras: saber, nombrar, narrar, hacer. IV Training Seminar de jóvenes investigadores en Dinámicas Interculturales

Articles de: Boaventura de Sousa Santos, Natalia Biffi H., Maria Paula G. Meneses, Alejandro Barranquero, Chiara Sáez Baeza, Fernando Navarro Colorado, Antoni Vives Riera, Roberto Almanza Hernández, Gladys Lopera, Ramón Grosfoguel, Nayra García-González, Begoña Dorronsoro Villanueva, Tamara Bokuchava, Helga Flamtermesky, Julia Suárez-Krabbe, Luis Alfonso Herrera, Enrique Santamaría, Carlos F. Vittar, Julio Ulises Morales López, Filomena Zanin, Sergi Luengo, Gladys Lopera i Fernando Navarro Colorado.

6. La gestión de la convivencia, en crisis? VIII Seminari Immigració i Europa

Articles de: Narcís Serra i Pere Navarro, Imma Moraleda, Anna Terrón, Imma Moraleda, Pere Navarro, Jordi Vaquer, Iolanda Pineda, Stéphane Lathion, José María Contreras, Fernando Aguiar, Odón Elorza, Josep Ramoneda, Jessica Hope, Diana Altun, Miquel García, Gemma Miñarro, Josep Maria Lahosa, Marco Aparicio, Barbara Schramkowski, Carlos Giménez i Juli Ponce.

Editat per: Fundación ACSAR.

Amb la col·laboració de: CIDOB i l'Àrea d'Igualtat i Ciutadania, Diputació de Barcelona.

7. Cuba en tiempos de cambios

José Antonio Alonso, Francesc Bayo y Susanne Gratius (coords.)

Editat per: FRIDE, CIDOB i ICEI.

Amb el suport de: Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (AECID).

6.2.2 PUBLICACIONS EXCLUSIVAMENT EN LÍNIA

NOTES INTERNACIONALS

http://www.cidob.org/index.php/es/publicaciones/notes_internacionales

Iniciada el 2009, aquesta publicació electrònica ofereix una anàlisi de conjuntura sobre aspectes de l'agenda de les relacions internacionals en les àrees de coneixement de CIDOB. Els autors, generalment investigadors propis o associats, presenten reflexions i observacions informades per experiències directes i/o sobre el terreny en la temàtica tractada. Les *Notes* no emeten recomanacions ni tenen un caràcter tècnic, sinó que, orientades a l'acció política, són documents d'anàlisi que tenen com a objectiu fer arribar idees, interpretacions i conclusions al lector interessat. Abans de la seva publicació, els textos passen un procés intern de revisió per experts.

No. 26: *¿Por qué tendría Turquía que jugar la carta occidental?*, Francis Ghilès, investigador sènior, CIDOB.

No. 27: *Revueltas populares o la llegada árabe a la modernidad política*, Burhan Ghalioun, professor de Sociologia Política, La Sorbonne, París.

No. 28: *Estrategia y estrategias ¿Quién lidera la nueva diplomacia europea?* Carme Colomina Saló, investigadora principal, CIDOB.

No. 29: *La démocratisation des états arabes redéfinira le dialogue de sécurité en Méditerranée*, Abdennour Benantar, professor, Université Paris 8.

No. 30: *Punitive European policy: a view from the North*, Roderick Parkes, director de l'Oficina de Brussel·les, Stiftung Wissenschaft und Politik (SWP).

No. 31: *El consenso Nazarbáyev y sus límites. Kazajstán: ¿un camino irreversible hacia la democracia?* Nicolás de Pedro, investigador principal, CIDOB.

No. 32: *Ahead of spring in Algeria: Tough Energy and Economic Challenges Await*, Francis Ghilès, investigador sènior, CIDOB.

No. 33: *The Al-Jazeera moment*, Oleguer Sarsanedas, periodista i analista.

No. 34: *Dubai, Qatar, and the Gulf Emirates' uncertain path to the future*, Emma Hooper, investigadora associada, CIDOB.

No. 35: *The Gulf Cooperation Council Enlargement: Geopolitics Reconsidered*, Mohammed El-Katiri, investigador sènior, Conflict Studies Research Centre, Oxford, UK.

No. 36: *Revisant la política europea de veïnatge: Resposta feble a ràpids canvis*, Eduard Soler i Lecha, investigador principal, CIDOB, i Elina Viilup, investigadora principal, CIDOB.

No. 37: *Libia, del precedente positivo a la frustración colectiva*, Juan Garrigues, investigador principal, CIDOB

No. 38: *Las regiones y ciudades del norte de África: esperando su primavera*, Paqui Santonja, investigadora associada, Institut Universitari d'Estudis Europeus (IUEE), Universitat Autònoma de Barcelona.

No. 39: *El largo viaje hacia la estrategia española de seguridad*, Laia Mestres, investigadora, CIDOB.

No. 40: *Set mil milions d'habitants: crisi, ciutats i l'agenda global*, Francesc Badia i Dalmases, gerent, CIDOB.

No. 41: *Japón: Antes y después del 11 de marzo*, Àngels Pelegrín Solé, Instituto de Economía de Barcelona (IEB), Universitat de Barcelona.

No. 42: *¿Financian los emigrantes la convergencia europea? Hacia una política de remesas para la UE*, Iñigo Moré, Membre de l'International Advisory Committee del Global Remittances Working Group.

No. 43: *Libia 2012, cap a la inclusió*, Juan Garrigues, investigador principal, CIDOB.

OPINIÓ

<http://www.cidob.org/es/publicaciones/opinion>

Articles curts que, des de 2006, ofereixen una visió personal i informada d'esdeveniments de l'actualitat internacional, amb voluntat informativa i de crítica analítica, relacionats amb les temàtiques de recerca de CIDOB. Publicats a la web de CIDOB, els seus autors són generalment analistes de CIDOB o experts associats.

- No. 99, *Pakistan: A tipping point?* Emma Hooper.
- No. 100, *Democracy in Tunisia could rewrite the history of the Mediterranean*, Francis Ghilès.
- No. 101, *Angela Merkel en Madrid: Una foto vale más que mil palabras*, Laia Mestres.
- No. 102, *Los que dejaremos atrás cuando abandonemos Afganistán*, Nicolás de Pedro.
- No. 103, *Foreign assistance unwelcome in China-India boundary conflict*, Cristian Segura.
- No. 104, *The text-messaging revolutions*, Oleguer Sarsanedas.
- No. 105, *Brechas generacionales y levantamientos populares en el mundo árabe*, Íñigo Macías.
- No. 106, *Supporting democratic transitions south and east: Sometimes better is more*, Elina Viilup.
- No. 107, *Fuerzas de seguridad y revueltas árabes*, Eduard Soler i Lecha.
- No. 108, *EU's weak and slow reaction to Arab spring has no excuses*, Elina Viilup.
- No. 109, *A bank to rebuild the Southern Mediterranean*, Francis Ghilès.
- No. 110, *Legitimitat és estabilitat*, Narcís Serra i Jordi Vaquer.
- No. 111, *Revueltas populares en el Mundo Árabe: ¿próxima estación Asia Central?* Nicolás de Pedro.
- No. 112, *Obama seeking alliances in Latin America*, Anna Ayuso.
- No. 113, *Porqué Libia no es Irak para España: la responsabilidad de proteger*, Laia Mestres.
- No. 114, *El VI Congreso del PC cubano confirma la política de adaptación de Raúl Castro*, Francesc Bayo.
- No. 115, *Death of Bin Laden and death throes of Al Qaeda*, Francesc Badia i Dalmases.
- No. 116, *El malestar de la democracia europea: Macedonia como síntoma*, Jordi Vaquer.
- No. 117, *Referéndum en Ecuador: una victoria con riesgo de división*, Anna Ayuso.
- No. 118, *Netanyahu frente a Obama: Discursos y desencuentros*, Eduard Soler i Lecha.
- No. 119, *La hora de la política en Afganistán*, Juan Garrigues.
- No. 120, *Amplia victoria de Erdogan, pero sin carta blanca*, Eduard Soler i Lecha.
- No. 121, *Syria is undergoing a revolution by siege*, Ema Salma.
- No. 122, *Al-Qaeda, Al-Zawahiri, y la herencia envenenada de Bin Laden*, Francesc Badia i Dalmases.
- No. 123, *¿Un divorcio por el bien de la república? El no a Sandra Torres es un sí a la institucionalidad en Guatemala*, Daniel Haering.
- No. 124, *Hi ha esperança per a la transformació democràtica del veïnatge oriental europeu? Moldàvia com a component essencial*, Elina Villup.
- No. 125, *Algeria's freeze and the future of the Maghreb*, Francis Ghilès.
- No. 126, *Quin model per a les ongs catalanes en temps de retallades?* Luci Rodrigo Peiró i Mireia Sanabria Redón.
- No. 127, *Alternança à la russe*, Carmen Claudín.
- No. 128, *Davant del seu paper enfortit a l'ONU, l'“aïllament daurat” no és una opció per a Europa*, Elina Viilup.
- No. 129, *Palestina-Israel: Com pitjor, pitjor*, Pere Vilanova.
- No. 130, *Ocupeu Wall Street i la lluita per la justícia econòmica*, Nick Charles i Jennifer Vento.
- No. 131, *El moment de la unitat pels libis*, Juan Garrigues.
- No. 132, *Kirguizstan, davant unes eleccions crucials per a la seva estabilitat immediata*, Nicolás de Pedro.
- No. 133, *Europa es dirigeix cap a un directori dels rics*, Elina Villup.

No. 134, *Busan 2011: una agenda incompleta*, Íñigo Macías.

No. 135, *The Bonn conference: Pakistan - the "Spectre at the Feast"*, Emma Hooper.

No. 136, *El sur regional, el sur global y el sur austral: tres ejes para la política exterior de Cristina Kirchner*, Juan Recce.

No. 137, *Nova arquitectura per a temps diferents. Els resultats del HLF4 de Busan*, Andrea Costafreda.

QÜESTIONS CIDOB

http://www.cidob.org/index.php/es/publicaciones/queestions_cidob

Entrevistes curtes a experts o col·laboradors de CIDOB sobre temes de l'actualitat internacional. Per Oleguer Sarsanedas. Exclusivament en català.

No 1. *La recuperació del futur: el cas de Líbia*. Juan Garrigues.

No 2. *L'Efecte Primavera: El Magrib, un any després*. Francis Ghilès.

DOSSIERS

<http://www.cidob.org/index.php/es/publicaciones/dossiers>

Recull de recursos allotjats a la xarxa que, a més dels articles elaborats de manera expressa sobre una qüestió d'actualitat relacionada amb alguna línia de treball i recerca del centre, ofereixen una selecció informada d'enllaços, documents oficials de referència, articles, cronologies i altres tipus de materials de referència. D'aquesta manera, *Dossiers CIDOB* s'han convertit en una eina vinculada a l'actualitat, que s'actualitza conforme la temàtica evoluciona i és útil per al lector que busqui aprofundir en les qüestions que marquen l'actualitat política internacional en cada moment.

- Levantamientos populares en el Mundo Árabe.
- De Lula a Dilma: Dos líderes para un Brasil en transformación.
- Perú Elecciones 2011: tras la segunda vuelta.
- Turquía Elecciones 2011.
- Estrategia Española de Seguridad.
- Argentina Elecciones 2011.
- Busan 2011: hacia una ayuda al desarrollo más eficaz.
- Túnez 2011: proceso constituyente.

6.2.3 MICROSITES I OBSERVATORIS

Progressivament el CIDOB, seguint la línia del *Dossier CIDOB*, ha anat obrint més espais dinàmics en el seu entorn web per anar fent un seguiment acumulatiu d'alguns temes d'especial interès dels nostres projectes. Són:

Consolidació democràtica de les Forces Armades del sud d'Amèrica Llatina

Direcció: Rafael Martínez, Universitat de Barcelona i CIDOB.

<http://www.cidob.org/alt/militares-latinoamerica/welcome.html>

SEDMED – Portal Seguretat i Defensa al Mediterrani.

<http://www.sedmed.org>

Drets culturals i polítics dels pobles indígenes i el seu impacte en la gestió de recursos mediambientals

Direcció: Salvador Martí, Universidad de Salamanca i CIDOB.

<http://www.cidob.org/alt/indigenas/descrip/index.html>

Observatori Algèria

Coordinació: Alvisè Vianello, investigador de CIDOB.

<http://www.observatorioargelia.org>

6.3 DIFUSIÓ I COMUNICACIÓ

La Difusió i la Comunicació són àmbits que han guanyat paper en el Pla Director 2010-2013. Fer arribar l'anàlisi, les propostes i les idees que generen els analistes i les activitats de CIDOB a les persones que poden posar-les en pràctica i fer-ne ús és una part creixent de l'activitat en aquest àmbit.

6.3.1 PÀGINA WEB DEL CIDOB

De manera progressiva el Pla Director ha generat canvis en l'estructura de la web CIDOB, que permeten una millor difusió de les idees i dels continguts, de les activitats, seminaris, notícies, etc. d'acord amb el canvi d'orientació de la Fundació. Alguns d'aquests canvis s'han reflectit a la nova plana *home* de la web que ha canviat el seu format. Entre altres temes que s'han canviat i que continuem treballant, cal destacar:

- **Cessió de materials CIDOB en altres repositoris**

La cessió de materials del CIDOB a d'altres webs es fa de manera seleccionada a webs del nostre àmbit de treball. Malgrat que la nostra preferència és que els materials s'allotgin exclusivament als nostres servidors, prioritzem la difusió dels continguts. Així, la major part de continguts allotjats a altres servidors fora de CIDOB es troben a webs d'universitats europees i llatinoamericanes. Menció especial cal fer per les webs de l'Europe's World i de la International Security Network, ISN.

- **Intensificar la presència en d'altres webs a través d'enllaços externs. Acció de promoció en institucions afins a la nostra**

La promoció de la web del CIDOB a d'altres webs per atraure visites a través d'enllaços, *banners* i citacions a documents ha donat els seus fruits durant el 2011. Entre d'altres, cal destacar:

Wikipedia	23.583 visites
Facebook	6.804 visites
Instituto Elcano	924 visites
Europe's World	889 visites
Think Tank Directory Europe	859 visites
El País, blocs	381 visites
Universitat de Barcelona	367 visites
El País, Política	316 visites
Casa Àsia	309 visites
IEMed	280 visites
Twitter	277 visites
Generalitat de Catalunya	200 visites
Diputació de Barcelona	180 visites
ECFR Madrid	139 visites
El País, Internacional	113 visites

Las personas en el centro de las relaciones internacionales
CENTRO DE ESTUDIOS Y DOCUMENTACIÓN INTERNACIONALES DE BARCELONA

A A A

· CATALÀ
· ENGLISH

CIDOB
Temas-Regiones
Publicaciones
Documentación
Prensa
Noticias
Actividades
Videos

América Latina | Asia | Desarrollo | Europa | Dinámicas Interculturales Mediterráneo y Oriente Medio | Migraciones | Seguridad

Destacamos

Dossier
CIDOB

Busan 2011: hacia una ayuda al desarrollo más eficaz

- El camino hacia Busan
- La visión y el posicionamiento de los países
- Los principales temas a debate
- Busan en la red
- Busan: el resultado

Expertos CIDOB

Afghanistan & Pakistan

Dossier Levantamientos Mundo Árabe

Dossier Busan 2011

Dossier Túnez 2011

Dossier Estrategia Española de Seguridad

Dossier Argentina Elecciones 2011

PUEBLOS INDÍGENAS

Seguridad y Defensa en el Mediterráneo

LIDERES POLITICOS BIOGRAFIAS

CIDOB News

CIDOB's news and novelties newsletter.

Subscribe:

E-mail

Previous issues

Notes Internacionales [+]

notes internacionales

43

Libia 2012, hacia la inclusión

Juan Garrigues, investigador principal, CIDOB

Mientras los egipcios participaban en la primera vuelta de las elecciones parlamentarias en un contexto de tensión creciente entre el consejo militar y los manifestantes en las calles, un tipo muy diferente de protesta tenía lugar en la propia plaza de Tahrir en Trípoli. El 7 de diciembre, la plaza Mártir se llenó de cientos de manifestantes (entre ellos muchos policías) llevando carteles en los (...)

Leer el resto de la publicación [+]

Opinión [+]

opinión

135

2011

The Bonn Conference: Pakistan - the "Spectre at the Feast"

Dr. Emma Hooper, Senior Research Fellow associate, CIDOB

The non-appearance of Pakistani representatives at the December 5 2011 Bonn Conference on Afghanistan is an attempt by Pakistan to send a clear message that "enough is enough", and that the country will not tolerate being messed around with any further. Or so its ruling government would have the world think. In reality, Pakistan has probably cut off its nose to spite its face. By not (...)

Leer el resto de la publicación [+]

Revistas [+]

Veinte años después, ¿hacia dónde va Rusia?

Carmen Claudín y Nicolás de Pedro (coords.)

Las nutridas manifestaciones ciudadanas de diciembre de 2011 en Moscú y otras ciudades rusas, como protesta contra el triunfo presuntamente fraudulento del partido gubernamental Rusia Unida en las elecciones parlamentarias, pueden ser interpretadas como un primer síntoma claro de que algo se mueve en Rusia. Han pasado veinte años de la desaparición de la Unión Soviética y (...)

Leer el resto de la publicación [+]

Noticias [+]

Migraciones - [21/02/2012]
CIDOB, junto a la Generalitat de Cataluña, organiza un debate interinstitucional para la colaboración en materia de migración

El viernes 17 de febrero, CIDOB y la Dirección General de la Inmigración de la Generalitat de Cataluña, celebraron el seminario "La integración en Cataluña. La importancia de la colaboración insti..."

Migraciones - [08/02/2012]
La Generalitat publica una monografía sobre la gestión de la inmigración en Canadá con la colaboración de CIDOB

El Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya publica el documento "Fòrum sobre la gestió de la immigració i la diversitat al Quebec i al Canadà", en el marc...

Actividades [+]

Jornades - [19/03/2012]
Security Jam: Brainstorming global security

Organiza: Security and Defense Agenda (SDA) and IBM
Lugar:

Seminario - [15/03/2012]
La UE y Brasil en el escenario futuro de la asociación estratégica bi-regional

Organiza: CIDOB, Patrocinado por AECID
Lugar: CIDOB, Sala Maragall, Elisabets, 12. 08001 Barcelona

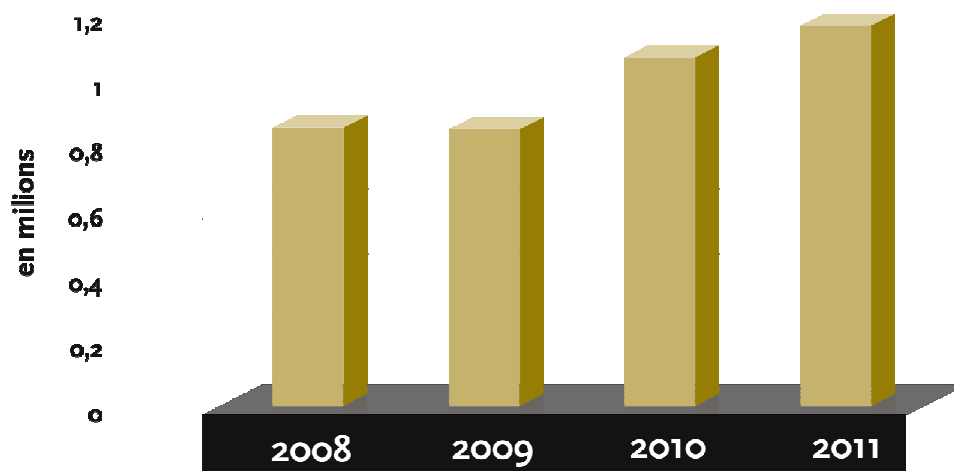
Home | Contacto | Mapa del sitio | Aviso legal | Web accesible | Créditos

© 2006 Fundación CIDOB - c/ Elisabets, 12 - 08001 Barcelona, España - Tel. (+34) 93 302 6495

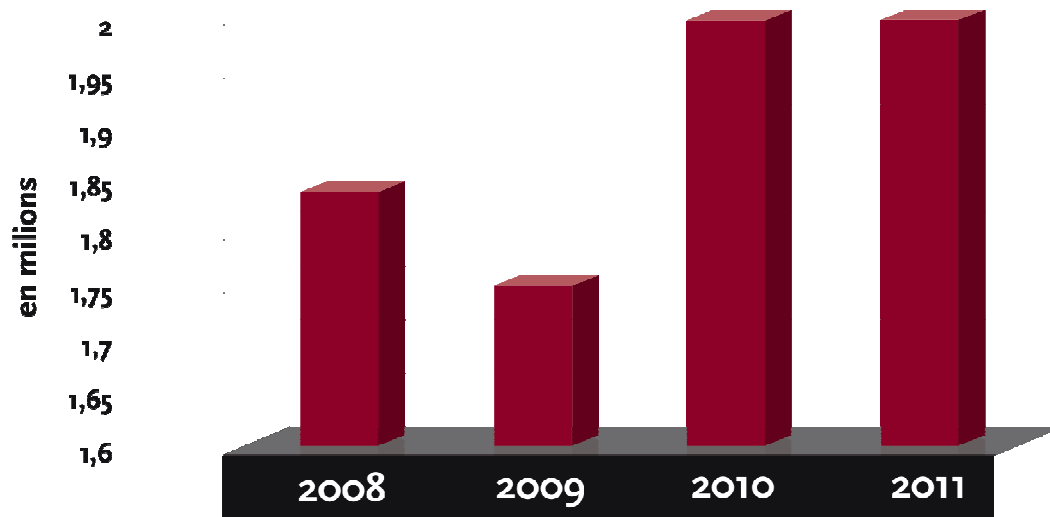
Visites a la web CIDOB

Anys	Visites	Pàgines vistes
2008	849.863	1.836.340
2009	844.622	1.749.072
20010	1.064.039	1.996.074
2011	1.161.426	1.996.192

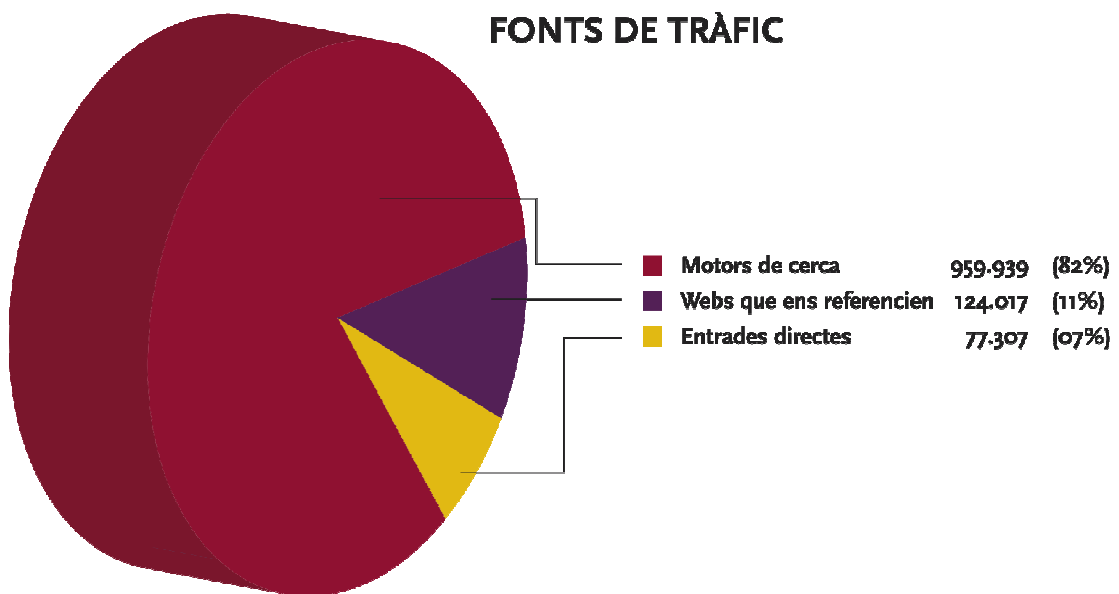
VISITES A LA WEB DEL CIDOB

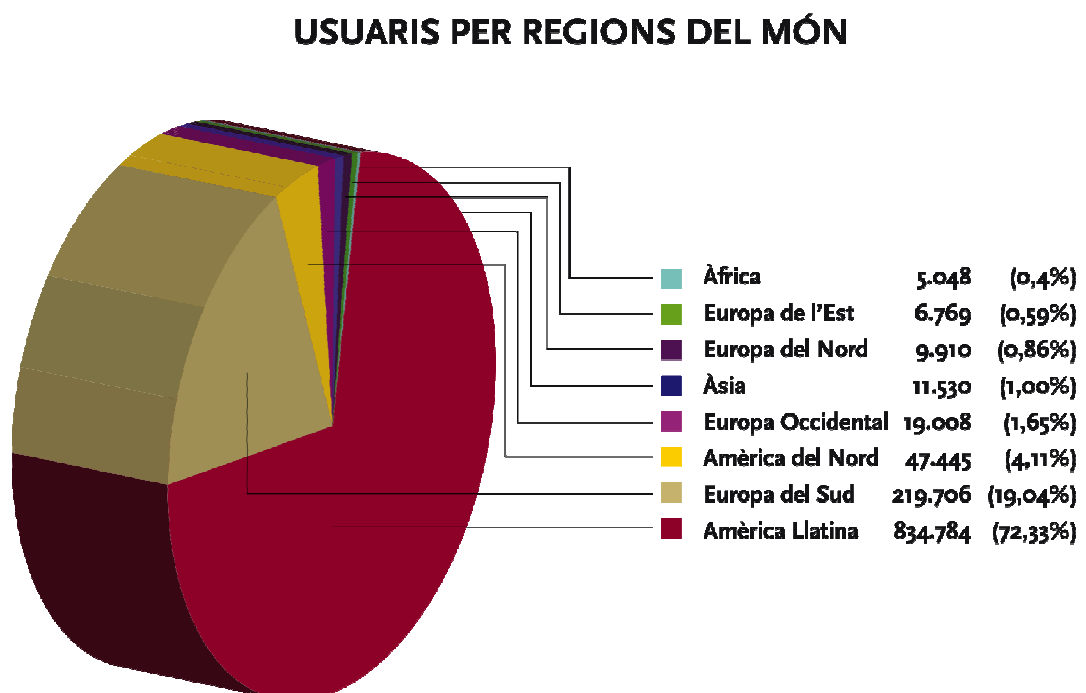
NÚMERO DE PÀGINES VISTES

Fonts de tràfic: la majoria de les visites a la web del CIDOB vénen a través dels motors de cerca, un 82%. D'aquestes, la majoria són de Google, 77,5%, i les altres, vénen de motors de cerca menys utilitzats. D'aquí la importància que el nostre posicionament web a través dels motors sigui el millor possible. Les webs que ens referencien, esmentades a l'apartat 6.3.1 suposen un 11% de les visites i el tràfic directe (les persones que teclegen l'adreça directament) suposen un 7%.

Usuaris per regions: l'anàlisi del perfil d'usuaris de la web del CIDOB ens demostra que el nostre públic ve, majoritàriament, d'Amèrica Llatina, seguit dels països de l'Europa del Sud (incloent-hi Espanya).

6.3.2 XARXES SOCIALS

Durant l'any 2011 hem encetat la nostra presència a les xarxes socials, obrint una plana a Facebook –maig del 2011– i, uns mesos després al Twitter –juliol 2011–. La nostra activitat va força bé, i hem detectat que ens obre un espectre de gent diferent al públic habitual del CIDOB. Més divers en els seus interessos, més jove i més digital. Twitter no disposa gens de dades estadístiques, però Facebook en té algunes. Dels nostres usuaris, el 47% són dones i el 49% són homes. El 47 % dels nostres usuaris tenen entre 25 i 34 anys i el 22,7% entre 35 i 44. Els llocs originaris d'accés coincideixen amb els de la web: primer Espanya i després una àmplia presència del món llatinoamericà.

El tràfic a la web redireccionat des del Facebook ha estat de 6.804 visites.

6.3.3 COL·LABORACIONS ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ

El treball amb mitjans de comunicació té una rellevància especial, ja que la major part de les persones que tenen interès en qüestions internacionals els tenen com a referent pràcticament únic. En el cas dels mitjans de comunicació, hi ha hagut quatre línies d'acció durant el 2011:

- Col·laboracions permanents amb mitjans de comunicació.
- Participacions com a comentaristes experts en programes i tertúlies de mitjans audiovisuals.
- Publicació d'articles d'opinió a la premsa escrita generalista i les publicacions especialitzades.
- Vinculació de periodistes especialitzats i interessats a les recerques, debats i reflexions del CIDOB.

Col·laboracions

Eduard Soler. **Anàlisi de la tercera fase de les eleccions a Egipte**. Solidaris. Catalunya Ràdio, 31/12/2011.

<http://www.catradio.cat/audio/594238/Solidaris>

Eduard Soler. **2011, l'any del terratrèmol polític al Món Àrab**. Ara. 31/12/2011.

http://www.cidob.org/ca/prensa/cidob_en_los_medios/2011_l_any_del_terratrejol_politic_al_mon_arab

Jordi Vaquer. Opinió. **Gracias a los acampados**. El País, 27/12/2011.

http://www.elpais.com/articulo/internacional/Gracias/acampados/elpepiint/20111227elpepiint_8/Tes

Nicolás de Pedro. **URSS 20 años de la caída**. ADN. 21/12/2011.

<http://www.adn.es/impresalavida/20111221/NWS-0189-URSS-caida-anos.html>

Carmen Claudín y Nicolás de Pedro. **Por fin buenas noticias de Rusia**, El País, 21/12/2011.

http://internacional.elpais.com/internacional/2011/12/21/actualidad/1324492565_284239.html

Eduard Soler. **El cambio que vino desde abajo**. El Periódico de Catalunya, 17/12/2011.

<http://www.elperiodico.com/es/noticias/internacional/cambio-que-vino-desde-abajo-1274200>

Seán Golden. **Un poble xinès en peu de guerra per l'expropiació de les seves terres**.

Mapamundi. Catalunya Ràdio, 15/12/2011.

<http://www.catradio.cat/audio/590783/Mapamundi>

Jordi Vaquer. **Europa sin Gran Bretaña**. *El País*, 13/12/2011.

http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/europa_sin_gran_bretana

Jordi Vaquer i Miquel Porta Perales. **Revueltas populares en el mundo árabe**. TVE, La 2, 13/12/2011.

<http://www.rtve.es/alacarta/videos/para-todos-la-2/para-todos-2-13-12-11/1272154/>

Nicolás de Pedro. **Continúa el descontento en las calles de Moscú**. Radio France International, 12/12/2011.

<http://www.espanol.rfi.fr/europa/20111212-continua-el-descontento-en-las-calles-de-moscu>

Jordi Vaquer (article de Pere Rusiñol). **El 'Diktat' amenaza el sueño europeo de los progresistas**. *Público*, 11/12/2011.

<http://www.publico.es/dinero/411466/el-diktat-amenaza-el-sueno-europeo-de-los-progresistas>

Juan Garrigues. **Reflexiones sobre Libia**. TVE, La 2, 01/12/2011.

<http://www.rtve.es/alacarta/videos/la-casa-encendida/casa-encendida-01-12-11/1263524/>

Elina Viilup. **Europa se dirige hacia un directorio de los ricos**. *El País*, 29/11/2011.

http://internacional.elpais.com/internacional/2011/11/29/actualidad/1322555304_435812.html

Eduard Soler. **Egipto ante la disyuntiva: reforma o ruptura**. *El Periódico de Catalunya*, 28/11/2011.

http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/egipto_ante_la_disyuntiva_reforma_o_ruptura

Eduard Soler. **Tahrir, 'déjà-vu'**. *Ara*, 23/11/2011.

http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/tharir_deja_vu

Jordi Vaquer. **Momento Mister Bean**. *El País*, 22/11/2011.

http://elpais.com/diario/2011/11/22/internacional/1321916406_850215.html

Eduard Soler. **Egipte i les protestes de la Plaça Tahrir**. BTV, Les Notícies de les 10, 22/11/2011.

<http://www.btv.cat/alacarta/les-noticies-de-les/11079/>

Eduard Soler. **Dimissió en bloc del govern egipci**. COM Ràdio, Tots x Tots, 21/11/2011.

http://www.comradio.com/flash/index.asp?anchor=programa&programa_detall=200&data_prog=&id_cerca=&cerca

Elena Sánchez-Montijano entrevistada per Mª Antonia Sánchez-Vallejo. **El inmigrante que no vota no interesa**. *El País*, 19/11/2011.

http://elpais.com/diario/2011/11/19/sociedad/1321657201_850215.html

Eduard Soler. **Tornen les concentracions massives a la plaça Tahrir d'El Caire**.

Catalunya Ràdio, Mapamundi, 18/11/2011.

<http://www.catràdio.cat/audio/584104/Mapamundi>

Jordi Vaquer. **Gobiernos descartables**. *El País*, 08/11/2011.

http://internacional.elpais.com/internacional/2011/11/08/actualidad/1320713178_314425.html

Nicolás de Pedro. **Elecciones al Kirguizstan**. Mapamundi, Catalunya Ràdio, 28/10/2011.

<http://www.catràdio.cat/audio/577335/Mapamundi>

Nicolás de Pedro: **Действительно ли демократия - единственное, что стоит на кону в Кыргызстане?** "24.kg" News Agency, 28/10/2011.

<http://24kg.org/election2011/112739-el-pais-dejstvitelno-li-demokratiya-edinstvennoe.html>

Nicolás de Pedro **¿Es la democracia lo único que está en juego en Kirguizistán?** *El País*, 26/10/2011.

http://internacional.elpais.com/internacional/2011/10/26/actualidad/1319610512_698644.html

Eduard Soler. **Primavera àrab: les bases d'un nou temps.** Extraradi, COM Ràdio 26/10/2011.

http://www.comradio.com/flash/index.asp?anchor=programa&programa_detall=336&data_prog=&id_cerca=&cerca=

Jordi Vaquer. **Inquietud tras la elección.** *El País*, 25/10/2011.

http://elpais.com/diario/2011/10/25/internacional/1319493607_850215.html

Juan Garrigues. **La ecuación islam y poder.** *ADN*, 25/10/2011.

http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/la_ecuacion_islam_y_poder

Jordi Vaquer. **La Libia post Gaddafi.** TVE, 21/10/2011.

<http://www.rtve.es/alacarta/videos/linformatiu/linformatiu-migdia-21-10-11/1229896/>

Eduard Soler entrevistat per Josep Cuní. **La mort de Gaddafi és el principi d'una etapa de transició que serà llarga i complicada.** 8TV, 20/10/2011.

<http://www.8tv.cat/8aldia/videos/la-logistica-de-loperatiu-contra-gadafi-el-posa-lotan-pero-qui-mata-gadafi-son-els-rebels-libis/>

Eduard Soler. **Mort de Muammar al-Gaddafi.** RAC 1, 20/10/2011.

<http://rac1.org/a-la-carta/>

Jordi Vaquer. **La 'primavera àrabe' pasó.** *El País*, 11/10/2011.

http://elpais.com/diario/2011/10/11/internacional/1318284005_850215.html

Francis Ghilès. **Eye-witness: military incites violence during Copt protests in Cairo; Tension in Tunisia?** BBC News, 09/10/2011.

<http://www.bbc.co.uk/programmes/p002vsnk>

Bruce Jentleson. **Debemos entender que hay varias formas de islam político.** *El Periódico de Catalunya*, 08/10/2011.

http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/debemos_entender_que_hay_varias_formas_de_islam_politico

Nicolás Izaguirre. **Entrevista a Nicolás Eyzaguirre**, director de l'FMI per a l'Hemisferi Occidental i ponent del seminari ADI 2011. El Matí de Catalunya Ràdio. Catalunya Ràdio, 07/10/2011.

<http://www.catradio.cat/audio/571567/Nicolas-Eyzaguirre-cap-del-departament-de-lHemisferi-Occidental-del-Fons-Monetari-Internacional>

Juan Garrigues. **El futuro de Afganistán, al otro lado de la frontera.** Programa especial. RTVE, 07/10/2011.

<http://www.rtve.es/noticias/20111007/decada-sin-resolver-puzzle-afganistan/466345.shtml>

Bruce Jentleson. **Hemos de trabajar con el islam político.** *La Vanguardia*, 06/10/2011.

http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/hemos_de_trabajar_con_el_islam_politico

Francesc Bayo. **El castrismo no funciona.** El asunto del día. Radio 5, 29/09/2011.

<http://www.rtve.es/alacarta/audios/asunto-del-dia-en-r5/asunto-del-dia-r5-castrismo-no-funciona/1210507/>

Jordi Vaquer. **Cegados por la estrella turca.** *El País*, 27/09/2011.

http://elpais.com/diario/2011/09/27/internacional/1317074407_850215.html

Eduard Soler. **La marca Qatar.** *La Vanguardia*, 24/09/2011.
http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/la_marca_qatar

Alvise Vianello. **Palestina aspira a ser un Estat.** Matí a 4 bandes. RNE, 23/09/2011.
<http://www.rtve.es/alacarta/audios/mati-a-4-bandes/mati-4-bandes-segona-part-tertulua-palestina-aspira-ser-estat/1205075/>

Jordi Vaquer. **Un govern econòmic no es pot construir d'esquena a la gent.** *Ara*, 15/09/2011.
http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/un_govern_economic_no_es_pot_construir_d_esquena_a_la_gent

Juan Garrigues. **Afganistán, 10 años después.** *El Periódico de Catalunya*, 13/09/2011.
<http://www.elperiodico.com/es/noticias/opinion/afganistan-anos-despues-1148440>

Jordi Vaquer. **Peligrosa Europa.** *El País*, 13/09/2011.
http://elpais.com/diario/2011/09/13/internacional/1315864808_850215.html

Francis Ghilès. **Dreaming of a united north Africa.** *Financial Times*, 13/09/2011.
http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/dreaming_of_a_united_north_africa

Jordi Vaquer. **Especial 11-S. Desè aniversari dels atemptats a Nova York.** Catalunya Ràdio, 11/09/2011.
<http://www.catradio.cat/audio/563365/Especial-11-de-setembre---Dese-aniversari-dels-ateptats-a-Nova-York-1a-part>

Juan Garrigues. **Relación entre Occidente y el mundo árabe.** Primera Plana Fin de Semana, Punto Radio, 11/09/2011.
<http://www.puntoradio.com/programas/primera-plana-fin-semana.html>

Juan Garrigues. **El preu de la seguretat.** *El Punt Avui*, 09/09/2011.
<http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/3-politica/17-politica/451130-el-preu-de-la-seguretat.html>

Alvise Vianello. **Ruptura de relaciones entre Israel-Turquía.** Radio 5, RNE, 07/09/2011.
<http://www.rtve.es/alacarta/audios/asunto-del-dia-en-r5/entrevista-israel-turquia/1191798/>

Francesc Badia. **Que el político no decida por mi a ciegas.** Entrevista, *El País*, 25/08/2011.
http://politica.elpais.com/politica/2011/08/25/actualidad/1314299960_089013.html

Jordi Vaquer. **Tiempo de descuento.** *El País*, 23/08/2011.
http://elpais.com/diario/2011/08/23/internacional/1314050408_850215.html

Jordi Vaquer. **El nuevo papel de los ejércitos.** *El País*, 09/08/2011.
http://www.elpais.com/articulo/internacional/nuevo/papel/ejercitos/elpepiint/20110809elpepiint_12/Tes

Jordi Vaquer. **Democracia bajo ataque.** *El País*, 26/07/2011.
http://elpais.com/diario/2011/07/26/internacional/1311631207_850215.html

Jordi Vaquer. **L'atemptat de Noruega ha estat més patològic que ideològic.** ACN, 25/07/2011.
<http://www.acn.cat/acn/626884/Politica/audio/Jordi-Vaquer-CIDOB-Noruega-ateptat-extrema-dreta.html>

Jordi Vaquer. **África se mueve.** *El País*, 12/07/2011.
http://elpais.com/diario/2011/07/12/internacional/1310421608_850215.html

Eduard Soler i Lecha, comentat per M. Brahim. **Comment redynamiser le partenariat euro-méditerranéen.** *El Moudjahid*, 30/06/2011.

http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/comment_redynamiser_le_partenariat_euro_mediterraneeen

Jordi Vaquer. **La Unión por el Mediterráneo.** *El País*, 28/06/2011.

http://elpais.com/diario/2011/06/28/internacional/1309212005_850215.html

Jordi Vaquer. **Primer asalto.** *El País*, 14/06/2011.

http://elpais.com/diario/2011/06/14/internacional/1308002408_850215.html

Elena Sánchez opina en un article de Pere Rusiñol. **Cataluña estudia limitar el acceso de los inmigrantes al Estado del bienestar.** *Público*, 09/06/2011.

<http://www.publico.es/espana/382714/catalunya-estudia-limitar-el-acceso-de-los-inmigrantes-al-estado-del-bienestar>

Francisco Andrés. **Islandia: la crisis en el banquillo de los acusados.** *BTV*, 07/06/2011.

http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/islandia_la_crisis_en_el_banquillo_de_los_acusados

Jordi Vaquer. **Todos a por una o ¿una para todos?** *El País*, 24/05/2011.

http://elpais.com/diario/2011/05/24/internacional/1306188004_850215.html

Íñigo Macías. **L'FMI avança cap a una veritable multilateralitat.** *El Punt Avui*, 22/05/2011.

http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/l_fmi_avanca_cap_a_una_veritable_multilateralitat

Alvise Vianello. **Un pas més cap a l'ocàs de Berlusconi i del berlusconisme.** *Ara*, 18/05/2011.

http://www.ara.cat/premium/cronica/mes-locas-Berlusconi-del-berlusconisme_0_482951746.html

Francesc Badia. **El tiempo de Al Qaeda ha pasado.** *Euranet*, 18/05/2011.

<http://www.euranet.eu/esl/Dossier/Europa-y-el-terrorismo/El-tiempo-de-Al-Qaeda-ha-pasado>

Francesc Badia. **La mort d'Ossama bin Laden debilita encara més la minvada força d'Al-Qaeda.** *TV L'Hospitalet*, 16/05/2011.

http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/la_mort_d_ossama_bin_laden_debilita_encara_mes_la_minvada_forca_d_al_qaeda

Jordi Vaquer. **Europa dimitida.** *El País*, 10/05/2011.

http://elpais.com/diario/2011/05/10/internacional/1304978405_850215.html

Jordi Vaquer. **Interrogants després de la mort de Bin Laden.** 3/24, 04/05/2011.

<http://www.tv3.cat/videos/3500210/Interrogants-despres-de-la-mort-de-Bin-Laden>

Eduard Soler. **La rápida desaparición del cadáver de Bin Laden despierta teorías conspirativas evitables.** *La Vanguardia*, 04/05/2011.

<http://www.lavanguardia.com/internacional/20110504/54149042877/eduard-soler-la-rapida-desaparicion-del-cadaver-de-bin-laden-despierta-teorias-conspirativas.html>

Eduard Soler. **La calle árabe y Bin Laden.** *El Periódico de Catalunya*, 03/05/2011.

http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/la_calle_arabe_y_bin_laden

Francesc Badia. **Mort bin Laden, Al-Qaeda ha quedat molt debilitada.** *IB3*, 03/05/2011.

http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/mort_bin_laden_al_qaeda_ha_quedat_molt_debilidada

Eduard Soler. **Les repercussions de la mort d'en Bin Laden en el Món Àrab.** Els Matins, TV3, 02/05/2011.

<http://www.tv3.cat/3alacarta/podcast/xml/elsmatinslatertulia.xml>

Francis Ghilès. **North African diversities: a personal odyssey.** OpenDemocracy, 02/05/2011.

<http://www.opendemocracy.net/francis-ghil%C3%A8s/north-african-diversities-personal-odyssey>

Eduard Soler. **El conflicte a Síria pot desestabilitzar el Pròxim Orient.** RAC1, 27/04/2011.

http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/el_conflicte_a_siria_pot_desestabilitzar_el_proxim_orient

Jordi Vaquer. **La otra cara del consenso de Pekín.** *El País*, 26/04/2011.

http://elpais.com/diario/2011/04/26/internacional/1303768814_850215.html

Jordi Vaquer. **Primavera en Argelia.** *El País*, 12/04/2011.

http://elpais.com/diario/2011/04/12/internacional/1302559208_850215.html

Elena Sánchez Montijano. **Tomamos el pulso a la aplicación de las políticas de 31 países en materia de migraciones.** RTVE, 11/04/2011.

<http://www.rtve.es/alacarta/audios/sobre-la-mesa/sobre-ola-mesa-0704-11/1070642/>

Francesc Bayo **Concluye el proceso de liberación de presos políticos y de conciencia en Cuba.** Radio 5, RNE, 08/04/2011.

<http://www.rtve.es/alacarta/audios/asunto-del-dia-en-r5/asunto-del-dia-r5-concluye-proceso-liberacion-presos-politicos-conciencia-cuba/1068592/>

Jordi Vaquer. **Sin cambio no habrá paz.** *El País*, 22/03/2011.

http://www.elpais.com/articulo/internacional/cambio/habra/paz/elpepiint/20110322elpepiint_12/Tes

Eduard Soler. **Turbulencias en las dos orillas del Mediterráneo.** *El Periódico de Catalunya*, 22/03/2011.

http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/turbulencias_en_las_dos_orillas_del_mediterraneo

Jordi Vaquer et al. **Canvis polítics sense precedents al món àrab.** Ràdio 4, 22/03/2011.

<http://www.rtve.es/alacarta/audios/mati-a-4-bandes/les-revoltes-nord-dafrica/1051568/>

Eduard Soler. **Las mil diferencias con Irak.** *ADN*, 22/03/2011.

http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/las_mil_diferencias_con_irak

Eduard Soler. **Les raons de la intervenció militar a Líbia.** TV3, 21/03/2011.

<http://www.tv3.cat/videos/3430950/Lofensiva-ha-de-servir-per-a-una-epoca-post-Gaddafi>

Rosa Massagué. **Acompañar a Túnez.** *La Brújula, El Periódico de Catalunya*, 10/03/2011.

<http://labrujula.elperiodico.com/slideshow/acompanar-a-tunez/>

Jordi Vaquer. **Una crisis a la medida.** *Internacional, El País*, 08/03/2011.

http://www.elpais.com/articulo/internacional/crisis/medida/elpepiint/20110308elpepiint_10/Tes

Íñigo Macías-Aymar. **El paper de la joventut a les revoltes del món àrab.** *El Triangle*, 07/03/2011.

http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/el_paper_de_la_joventut_a_les_revoltes_del_mon_arab

Eduard Soler. **El espejo turco.** *Opinión, La Vanguardia*, 05/03/2011.

http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/el_espejo_turco

ERR News. **Jordi Vaquer: Open a Dialogue on Russia.** Estonian Public Broadcasting, 04/03/2011.

<http://news.err.ee/Politics/cfd44162-de71-4041-b48c-c30fe95bf3f8>

Íñigo Macías-Aymar i Eduard Soler. **Desarrollo, juventud y revuelta.** Economía-Análisis. *El País*, 27/02/2011.

http://www.elpais.com/articulo/primer/plano/Desarrollo/juventud/revuelta/elpepueconeg/20110227elpnegls_e_3/Tes

Francis Ghilès entrevistat per Simon Kuper. **Our Ignorance is far from bliss.** *Financial Times*, 25/02/2011.

http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/our_ignorance_is_far_from_bliss

Jordi Vaquer. **Sin respuesta ante la masacre.** Internacional, *El País*, 22/02/2011.

http://www.elpais.com/articulo/internacional/respuesta/masacre/elpepiint/20110222elpepiint_11/Tes

Eduard Soler. **El Règim de Gaddafi pot tenir les hores comptades.** El Món, RAC1, 22/02/2011.

<http://rac1.org/elmon/blog/el-regim-de-gaddafi-pot-tenir-les-hores-contades/>

Eduard Soler. **La UE pot recuperar la credibilitat al món àrab si aposta per Tunísia.** Món, *El Temps*, 22/02/2011.

http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/la_ue_pot_recuperar_la_credibilitat_al_mon_arab_si_aposta_per_tunisia

Alvise Vianello. **Italia: el por qué de Berlusconi en el poder.** Radio Televisión Canaria, 21/02/2011.

<http://www.rtv.es/television/emision/el-an%C3%A1lisis-internacional-8694.aspx>

Carme Colomina. **Bèlgica: 250 dies sense govern.** 3/24, 18/02/2011.

<http://www.tv3.cat/videos/3378250>

Jordi Vaquer. **Túnez tras la revolución.** Tribuna, *El País*, 15/02/2011.

http://www.elpais.com/articulo/opinion/Tunez/revolucion/elpepiopi/20110215elpepiopi_13/Tes

Eduard Soler. **Egipte en mans de l'exèrcit: l'observança exterior.** El Matí de Catalunya Ràdio, Catalunya Ràdio, 14/02/2011.

<http://www.catradio.cat/audio/510398/Eduard-Soler-investigador-principal-de-larea-del-Mediterrani-i-lOrient-Mitja-del-CIDOB>

Eduard Soler. **El legado de una revolución.** Mundo, *El Mundo*, 13/02/2011.

http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/el_legado_de_una_revolucion

Eduard Soler et al. **Cambios políticos sacuden el tablero en el Medio Oriente.** *El Nacional*, 13/02/2011.

http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/cambios_politicos_sacuden_el_tablero_en_el_medio_orient

Jordi Vaquer. **A Tunísia hi ha motius per a l'optimisme.** Política, *El Punt*, 11/02/2011.

<http://www.elpunt.cat/noticia/article/3-politica/17-politica/368646-a-tunisia-hi-ha-motius-per-a-loptimisme.html>

Eduard Soler. **El trencaclosques egipci.** 3/24, 10/02/2011.

http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/el_trencaclosques_egipci

- Jordi Vaquer. **Democràcia sin adjectivos**. Anàlisi, *El País*, 08/02/2011.
http://www.elpais.com/articulo/internacional/Democracia/adjetivos/elpepiint/20110208elpepiint_9/Tes
- Alvise Vianello. **Revoltes populars en el món àrab**. El matí a quatre bandes, Ràdio 4, 08/02/2011.
http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/revoltes_populars_en_el_mon_arab
- Jordi Vaquer. **La revolució del poble àrab**. El Matí de Catalunya Ràdio, Catalunya Ràdio, 07/02/2011.
<http://www.catràdio.cat/audio/508636/La-revolucio-del-poble-arab>
- Eduard Soler. **Tunísia i Egipte: La revolta democràtica**. El Cafè de la República, Catalunya Ràdio. 07/02/2011.
<http://www.catràdio.cat/audio/508627/Eduard-Soler>
- Carmen Claudín. **La revolución rusa de 1917: del Imperio al Estado comunista**. RTVE, 02/02/2011.
<http://www.rtve.es/alacarta/videos/television/revolucion-rusa-1917/1004575/>
- Eduard Soler. **Por a perdre el poder**. RAC1, 02/02/2011.
http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/por_a_perdre_el_poder
- Eduard Soler. **Egipte: esclata el procés de reforma**. COM Ràdio, 02/02/2011.
http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/egipte_esclata_el_proces_de_reforma
- Eduard Soler. **Ejército y poder en las protestas de Egipto**. *El Periódico de Catalunya*, 31/01/2011.
http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/ejercito_y_poder_en_las_protestas_de_egipto
- Eduard Soler. **L'hora d'Egipte: el paper determinant de les forces armades**. RAC1, 31/01/2011.
http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/l_hora_d_egipte_el_paper_determinant_de_les_force_s_armades
- Francis Ghilès. **La revuelta en Egipto: sus claves y efectos**. Catalunya Ràdio, 28/01/2011.
http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/la_revuelta_en_egipto_sus_claves_y_efectos
- Carme Colomina. **La polémica presidencia húngara de la Unión Europea**. EITB, 27/01/2011.
<http://www.eitb.com/es/videos/detalle/588091/revueltas-arabes-entrevista-hungria-carme-colomina/>
- Jordi Vaquer. **No son sátrapas**. Opinió, *El País*, 25/01/2011.
http://www.elpais.com/articulo/internacional/satrapas/elpepiopi/20110125elpepiint_9/Tes
- Francis Ghilès. **Tunísia sacseja el Magrib**. Món, *El Temps*, 25/01/2011.
http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/tunisia_sacseja_el_magrib
- Carmen Claudín. **Un terrorismo endógeno**. Anàlisi, *El País*, 25/01/2011.
http://www.elpais.com/articulo/internacional/terrorismo/endogeno/elpepiint/20110125elpepiint_5/Tes
- Jordi Vaquer. **El procés de transició democràtica a Tunísia**. El Món, RAC1, 18/01/2011.
<http://rac1.org/elmon/blog/tunisia-revolucio-o-transicio/>
- Francis Ghilès. **Will the Jasmine Revolution spread?** RFI, 18/01/2011.
<http://www.english.rfi.fr/africa/20110117-will-jasmine-revolution-spread>

Eduard Soler. **Tunísia després de la Revolta**. L'Entrevista, 3/24, 17/01/2011.
<http://www.tv3.cat/videos/3318190/Tunisia-despres-de-la-revolta>

Jordi Vaquer. **El nou govern a Tunísia**. Tots x Tots, COM Ràdio, 17/01/2011.
http://www.comradio.com/flash/reproductor/reproductor.asp?kin_audio=81102

Jordi Vaquer. **Tunísia: reptes de consolidació democràtica i noves relacions amb Algèria**. L'Informatiu Cap de Setmana, RTVE, 16/01/2011.
<http://www.rtve.es/alacarta/videos/television/linformatiu-cap-setmana-16-01-2011/989362/>

Eduard Soler. **Túnez: la olla a presión ha estallado**. Tema del día, *El Periódico de Catalunya*, 16/01/2011.
El Periódico
http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/tunez_la_olla_a_presion_ha_estallado

Francis Ghilès. **Una prisión al aire libre: el legado de Ben Ali**. Tribuna, *El País*, 15/01/2011.
http://www.elpais.com/articulo/opinion/prision/aire/libre/legado/Ben/Ali/elpepiopi/20110115elpepiopi_4/Tes

Jordi Vaquer. **Días de ira en el norte de África**. Tribuna, *El País*, 13/01/2011.
http://www.elpais.com/articulo/opinion/Dias/ira/norte/Africa/elpepuopi/20110113elpepiopi_5/Tes

Francis Ghilès. **The Tunisian social revolution: the transition to a new Tunisian government**. Entrevista a la BBC, 13/01/2011.
http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/the_tunisian_social_revolution_the_transition_to_a_new_tunisian_government

Francis Ghilès. **Es la corrupción y no el burka**. Entrevista a *La Vanguardia*, 12/01/2011.
http://www.cidob.org/es/prensa/cidob_en_los_medios/es_la_corrupcion_y_no_el_burka

Nicolás de Pedro. **Russia and Kazakhstan Agree to a Joint Air Defense Shield**. *Eurasia Daily Monitor*, 10/01/2011.
http://www.jamestown.org/programs/edm/single/?tx_ttnews%5Btt_news%5D=37338&tx_ttnews%5BbackPid%5D=27&cHash=2d82c0f334

Eduard Soler. **La revolta esclata a Tunísia: els orígens de la crisi social**. Radio France Internationale, 07/01/2011.
<http://www.espanol.rfi.fr/africa/20110107-la-inmolacion-de-un-joven-desempleado-desata-el-caos>